

ПРАВО СЛАВИМО!

СВАРОГ

Випуск 10

На обкладинці: Віктор Крижанівський.
Доля. Мати Слава. Купайло.
Повідомлення про виставку читайте на сторінці 3.

Громада Українських Язичників
"Православ'я". Національно-культурне
товариство "Світовид".
Реєстраційне свідоцтво № 468
від 31.V.1995; 26.XI.1996.

Наш розрахунковий рахунок:
№ 26000301363 у Жовтневому відділенні
№ 5394 Ощадного банку України,
МФО 320423, м. Київ.
Електронна пошта: svaroh@Alfacom.net
WEB-сторінка: www.svaroh.alfacom.net
Телефон редакції: (044) 488-43-32

РЕДАКЦІЯ

Галина ЛОЗКО -
головний редактор
Анатолій БОГОРОД -
заступник редактора
Грина РАЛКО -
коректор
Вадим ШАПОШНИК -
коректор

ВТРАЄМО

з державною реєстрацією

Громаду Української Етнічної Віри
"Святославичі"

(м. Харків. Голова Громади - Святослава
Капустина);

Громаду Українських Язичників "Сіверяни"

(м. Корюківка Чернігівської обл.
Голова Громади - Миролуб Синенков);

Громаду Українських Язичників "Велесичі"

(с. Клавдієве Київської обл.
Голова Громади - Ярина Кадюк)

"Сварог" видають
українці для українців

"Сварог" читають:

в Україні, Канаді, США, Австралії, Англії,
Німеччині, Польщі, Литві, Греції, Росії,
Киргизстані.

"Сварог" можна передплатити:

вартість річної передплати, 12 гривень,
надішліть на адресу:

УКРАЇНА, 03061, Київ-61, до запитання, Галині Лозко. На
поштовому корінці чітко пишть свою адресу, прізвище, ім'я,
по батькові та вкажіть замовлені номери часопису. Для
іноземних передплатників умови договірні.

ПРАВО ГЛАВИМО!

СВАРОГ

Релігійно-історичний та науково-пізнавальний часопис
Об'єднання Рідновірів України та діаспори

Տ Վ Ա Ղ Օ Ռ

The religious historical and scientific cognizing magazine of Confession of the Ukrainian Native Faith "Pravoslavyya". It prints the materials from the history of religion of the ancestors of the Ukrainian people, theological works by professor Volodymyr Shayan, descriptions of customs and rites of ancient faith, authentic prayers, ritual song with notes, the calendar of holidays "Svaroh's Circle".

ЗМІСТ	випуск 10
--------------	------------------

НОВИНИ.....3

Золотий вік Київської Русі. Про художню виставку Віктора Крижанівського "Ми - слов'яни"

Другий Світовий Конгрес Етнічних Релігій у Литві

Міжнародна Конференція з релігійної свободи у Києві

Сташко з Вроцлава. Відродження Польської Рідної Віри
Г. Лозко. Рідна Віра індіан Канади

Листи до редакції. Цікаві повідомлення наших читачів

Дружні зустрічі в Канаді

БОГОЗНАВСТВО.....13

В. Шаян. Найвища Святість (*продовження*)

Молитви до Сонця в творах українських письменників

БИЙ ПЕРУНЕ.....17

Листування з Державним комітетом у справах релігій про телепередачу "Відкриваємо Біблію"

Кожен сверстюк вживає свій матюк. Відкритий лист осквернителю Українських Святощів

КОЛО СВАРОЖЕ..... 23

Є. Дулуман. Ювілей - дослівно "баранячий рік"

Коло Свароже і Лунник 2000 - 2001

ВЕЛЕСИЧ 26

Володимир Лета. Руслан Морозовський.

Вогнедана Ралко, Михайло Іванченко.

Микола Скеля-Студецький. Ярослав Черногуз

ВО ВРЕМЯ ОНЕ..... 30

Г. Лозко. Святослав Хоробрий (*закінчення*)

В. Авдєєв. Расове мислення давніх греків

Пошук Велесової Книги. Листування Миколи Скрипника

Книжкові новинки на полицю рідновірам

На пресфонд «Сварога»

склали пожертви:

Яр і Марійка Голубицькі (Канада) - 600 ам. доларів

Леся Клебаш (Канада) - 20 канад. доларів

Микола Моргун (Кременчук) - 100 гривень

Ніна Загребельна (Київ) - 30 гривень

Станіслав Канарейців (Канада) - 20 кан. доларів

Сашко Власенко (Одеса) - 20 гривень

Ярослав і Наталя Байло (Львів) - 100 гривень

Роман Пиж (Львів) - 20 амер. доларів

Володимир Літинський (Австралія) - 100 амер. дол.

Василь Мельник (Англія) - 50 амер. доларів

Громада Українських Язичників "Велесичі" - 15 грив.

Володимир Ляшенко (Київ) - 130 гривень.

Вадим Тригубенко (Київ) - 20 гривень.

Громада Українських Язичників "Сіверяни" - 100 грив.

Анатолій Кутало - 20 гривень

Волелюб Пелешук - 20 гривень

Борислав Миколенко - 25 гривень

Всім жертводавцям - щира подяка!

На фотосторінці обкладинки:

1	2
10	3
9	11
8	4
7	5
	6

1. Волхвиня Зореслава і Старший Проловідник Мирослав Ситник з рідновірами біля могили Володимира Шаяна (Гамільтон, Канада).

2. Перша в світі будівля Святині Дажбожі (Гамільтон, Канада)

3. В. Зореслава біля пам'ятника воїнам УПА (Торонто).

4. Вшанування Світовида 1999

5. Віншування на Перуна 1999.

6. Громада Українських Язичників на святі Перуна - 1999

7. Перед обрядом Посвяти в Українську Рідну Віру

8. Посвята в Рідну Віру: складання присяги

9. Посвята в Рідну Віру: пострижини дитини.

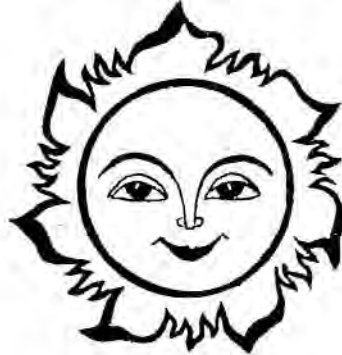
10. Фольклорний гурт "Дивоспів" у Школі Рідної Віри

11. Рідновіри під час Свята.

УКРАЇНСЬКА ЯЗИЧНИЦЬКА ВІРА

- піднімає дух української нації до найвищої досконалості;
- повертає народові втрачені шаяхетні цінності;
- підносить свободу духу і національну гідність;
- загартовує стійкість і відпорність чужим ідеологіям.

СМТВОТ ВІРИ

ВІРУЮ:
В усіх Українських Богів,
Єдиних у Сварозі,
Вічних і незнищенних,
Як Всесвіт.

ВІРУЮ:
В триєдність світів
Права, Ява і Нава,
Створених Сварогом
І удержаних в Ньому.

ВІРУЮ:
В Божественне
народження українців -
Онуків Дажбожих,
І в силу Предків,
яка перебуває
З нами завжди.

ВІРУЮ:
В Радість Життя Вічного,
В чистоту Душі праведної,
Яка ніколи не зникає,
А переходить у нове тіло.

НАША ВІРА ПРАВДИВА, БО ПРАВО СЛАВИМО!

*(Затверджено Першим Всеукраїнським
Собором Рідної Віри 25 серпня 1998)*

СЛАВА ВЕЛИКА

Роду Українців
Славу співаймо! Слава!
А Рожаницям
Шану складаймо! Слава!

Слава Сварогу -
Нашому Богу! Слава!
Слава Дажбогу,
Слава Перуну! Слава!

Славу співаймо
Матері-Славі! Слава!
Слава Мокоші!
Лелі і Ладі! Слава!

Слава Симарглу й
Велесу-Богу! Слава!
Слава Стрибогу,
Навіки слава! Слава!

Хорсу-Ярилу,
Живі і Спасу! Слава!
Богу Купайлу
І Світовиду! Слава!

Праву співаєм
Славу Велику! Слава!
Дажбовим Внукам -
Ора нащадкам! Слава!

Боги й Богині -
Нам Берегині! Слава!
Слава Українцям
І Україні! Слава!

ЗАСТОРОГИ НАЩАДКАМ

ЗАСТОРОГА ПЕРША

Не цурайся Роду свого,
Його Звичаю та Мови,
Бо рідна Мова і Звичай
Зберігає енергію нації.

ЗАСТОРОГА ДРУГА

Не оскверняй Душу
Чужинськими звичаями,
Бо чужа пісня і молитва
Дає силу твоєму ворогові.

ЗАСТОРОГА ТРЕТЯ

Будь терплячим,
Але не допускай наруги
Над твоїми
Рідними Святинями.

ЗАСТОРОГА ЧЕТВЕРТА

Не руйнуй природу,
Серед якої живеш,
Бо цим ти відбираєш майбутнє
У своїх нащадків,
Зрубуєш гілку Роду свого.

ЗАСТОРОГА П'ЯТА

Не потурай ворогам
Свого народу,
Якщо треба -
Ставай до Священного Бою.

ЗАСТОРОГА ШОСТА

Не віддавайся в рабство,
Бо хто прийме рабську смерть,
Той у Вічність відійде рабом.

ЗАСТОРОГА СЬОМА

Не зраджуй
Віру Дажбожих онуків,
Бо чужа віра
Руйнує Дух і тіло,
Знищує націю.

(Волховник.- К., 1994)

ЗОЛОТИЙ ВІК КИЇВСЬКОЇ РУСИ

В травні-червні 1999 р. в приміщенні Національного Музею історії України відбулася 5-та персональна виставка творів художника Віктора Крижанівського "Ми – слов'яни", присвячена 25-літній творчій діяльності митця.

Віктор Крижанівський народився 12 травня 1950 року на Волині. Нині він – викладач кафедри рисунка Академії образотворчого мистецтва та архітектури, учасник міських, республіканських та міжнародних художніх виставок. З 1988 року – член Спілки художників України.

Твори Віктора Крижанівського присвячені переважно язичницькій тематиці. Вони зберігаються у ряді музеїв України та в особистих колекціях шанувальників мистецтва багатьох країн світу.

Віктор Крижанівський ніколи не підлаштовується під модні напрямки в мистецтві та не обирає визначені, дозволені і прибуткові теми і сюжети. Він намагається своїми роботами донести до людей власний виважений погляд художника, мислителя, історика та митця на життя і багатопроярний світ через міфологічні образи і символи.

Він вважає, що кожна тема, кожна думка, виражені в образно-символічних постатях і сюжетах його полотен, можуть навіяти людям, нащадкам Святослава, почуття гордості й поваги, замилювання священним і світлим минулим нашого легендарного, древнього, талановитого і могутнього народу.

Його життєвий і творчий шлях – це постійний пошук форми, композиції, кольору і матеріалу, що зможуть виразити творчий дух і високу духовність, життєву експресію і легкий політ. Відчуття краси і поетичний талант дають йому силу доносити до людей лише добре, прекрасне і світле.

З дитинства він пише вірші, в яких течуть чисті води його поетичної душі, його живого і красивого світу. Цей світ він побачив, відчув і пережив, долучившись до святої прадуховності наших Предків, але талант художника, чарівника пензля і барв, перевершив усі його таланти.

Віктор Крижанівський любить світ, людей, свою рідну землю. Він ніколи не був байдужим до історичного минулого та майбутнього свого стражденного народу.

Тому тема слов'янського язичництва в його творчості – це, перш за все, пошук відповіді на питання:

Чиїх батьків ми діти?

Чому так сталося, що все наше минуле немилосердно понівечене і розтоптане?

Чому ще й досі високоосвічені люди, державники і провідники, цураються нашої прадавньої самобутньої культури і духовності?

Чому не використовуються великі досягнення наших Предків?

Чому ми самі себе плондруємо, принижуюмо і ганьбимо?

На цю велику кількість "чому" він хоче знайти відповідь разом зі своїм народом.

У його творах закладена глибинна таїна Предків, вічних переживань і світовідчуття народу, які митець хоче навіяти усім, хто з відкритою, щирою душею і чистими помислами знайомиться з його багаторічною самобутньою творчістю. Його картини є зразком свободи духу, символом непоборності, правди і Права.

Мета художника – виступати "за", а не "проти"; не звинувачувати і не руйнувати, а творити і довершувати своє, воскрешати і повертати дивосвіт давніх слов'ян через поглиблене вивчення древніх пам'яток і літописів, сучасних неупереджених досліджень науки, порівнюючи минуле свого народу з минулим інших, далеких і сусідніх, народів, з їхньою культурою, вірою, мистецтвом, побутом і звичаями. Увесь набутий досвід і знання він намагається використовувати у своїй творчості. Правда його картин – це правда занедбаних і забутих тисячоліть, правда прийдешніх щасливих поколінь, це правда і святість Предків.

ДРУГИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС ЕТНІЧНИХ РЕЛІГІЙ

16-18 серпня 1999 року в околиці невеликого литовського містечка Тельшай відбувся II Всесвітній конгрес етнічних релігій (World Congress of Ethnic Religions – WCER).

Якщо метою першого з'їзду (1998) у Вільнюсі було знайомство лідерів язичницького руху та вироблення загальних принципів співпраці, то на II з'їзді мали бути обговорені теоретичні та організаційні основи Конгресу, а також прийнятий Статут нової Міжнародної організації.

В роботі II Світового Конгресу етнічних релігій взяли участь близько 40 осіб із 10 країн світу. Литву представляли керівники "Ромуви" Йонас Трінкунас і його дружина Інея, а також господарі гостинного маєтку під Тельшай – народний художник Адольф Гедвілас і його дружина Магдалена. З Польщі були: один із засновників Конгресу, ветеран руху "Задруга" і "Родзіма Вяра" Сташко Потшебовскі, редактор журналу "Одала" Матеуш Піскорскі і польський емігрант із США Болеслав Чахор. Латвію представляв Яніс Брікманіс – давній друг "Ромуви", редактор журналу "Лабіетіс". Грецію представляв ще один засновник Конгресу – Власіс Рассіас – історик, постійний автор грецького язичницького журналу "Дііпетес", який прислав на Конгрес делегацію з чотирьох чоловік. Із Франції приїхала група з п'яти чоловік, від яких виступив головний редактор журналу гальських друїдів "Месаж", а також Жан Леонель Манкуа і автор Інтернетівської сторінки Конгресу Деніс Дорной, який мешкає в Данії. Північні країни представляли: голова язичницької асоціації Ісландії Йормундур Інґрі, керівник общини "Стара Віра" в Данії Мортен Гролстед, дослідник фольклору та журналіст із Бельгії Конрад Логге. Із Росії був лише один учасник – історик і філолог Павел Тулаєв, який на прохання організаторів Конгресу, був перекладачем з двох офіційних мов Конгресу – англійської та російської.

Торік на I Світовий Конгрес етнічних релігій приїздили представники російських громад язичників, делегати з Індії, України, Німеччини, які цього року не змогли прибути з різних причин (в тому числі через те, що не отримали візи або не були поінформовані про Конгрес).

Було виголошено доповіді представників різних країн, обговорювалися актуальні проблеми язичницького руху. Учасники ділилися досвідом, розповідали про історію і проблеми своїх організацій. Майже всі говорили про необхідність протистояння космополітичному глобалізму "християнській інквізиції", будь-яким формам "монотеїстичної тиранії" і тому, що називають "новим світовим порядком". Як старші учасники, так і молодь відзначили, що сучасне споживацьке суспільство надто матеріалістичне, воно знищує народні традиції і пригнічує свободу особистості.

Значна частина часу роботи Конгресу була відведена обговоренню організаційних і юридичних аспектів Світового Конгресу. Стратегічна мета – орієнтуватися на **корінні, місцеві, традиційні, невігдані етнічні релігії**. Було вирішено відмежуватися від такого руху, як "Нью Ейдж". Зазначалося також, що інтереси етнокультурних центрів повинні бути захищені і представлені в урядових органах. Інформаційна політика Конгресу буде здійснюватися через Інтернет і власний друкований орган. Після довгого і серйозного обговорення було прийнято Статут Конгресу.

Головою Всесвітнього Конгресу етнічних релігій було обрано Йонаса Трінкунаса. Таємним голосуванням делегати обрали керівний склад Конгресу на поточний рік. До нього увійшли представники Литви, Ісландії, Франції, Греції та Бельгії. Жоден слов'янин не був обраний до керівництва Конгресу. Українці й росіяни не змогли приїхати (Павел Тулаєв відхилив свою кандидатуру через відсутність юридичних прав), а кандидатура Сташка Потшебовського (Польща) не пройшла при голосуванні. Чи це випадковий збіг обставин, чи може, винні ми самі?

Всесвітній Конгрес етнічних релігій хоч і молодий, але цілком серйозний і перспективний міжнародний рух. Отже, нам слід зробити належні висновки.

За повідомленням О. Буяна (Москва)

З польської скарбнички

До нашої редакції надходять багато листів і від наших пирних друзів — польських язичників.

Друкуємо вірш "Пісня жерців" достойного Антоні Вацика, одного зі старійшин відродження Польської Рідної Ріри, якому нині виповнилося 94 роки (фото ст. 6).

Вірш написаний польською мовою. Якби католики не наклали полякам свою "лапину", ці усі польські книжки, написані слов'янською абеткою, були б зрозумілі кожному українцю.

Antoni WACZYK

Pieśń żerców

(із циклу "Fantazje słowiańskie")

Swaroże,
Słowiański prawy Boże.
Włodyko nasz!
Przyjm dary nasze krasne.
Okaż nam lica jasne
I družbą darz!

Swaroże,
Tyś jest Wola co tworzy
Wszeczreczy byt!
Zertwaj, pieśnią-zdrawicą
Stawim Cię, Czworolicy
Tyś Swantewit!

Swaroże,
Praojców naszych Boże,
My ludem Twym,
Chrobre z chrobrych Lucice
Twoje nieśli stanice.
Niesiem i my.

Swaroże,
Słowiańskie kędy morze,
Arkony chram,
Gdzie prochy Jaromarów,
Radogoszcz gdzie Radarów
Mysl nasza tam!

Swaroże,
Wolności modlim zorze,
Modlimy tak:
Na świętą rac pobledną
Niech złączy Słowian w jedno
Świąszczycy znak!

Swaroże,
Wierni my Tobie Boże
W dobrym i złym,
Mir Tobie, cześć i sława!
A wróżda, wróżda krwawa,
A śmierć — niedrugom Twym!

*Ze zbiorku. Rymy zadrużne,
Wrocław, 1992.*

ВСІ РІЗНІ – ВСІ РІВНОПРАВНІ

Під таким гаслом у Києві 21-22 жовтня 1999 р. відбулася Міжнародна науково-практична конференція за темою: *Релігійна свобода в постсоціалістичних країнах: правові й державні гарантії.*

Організаторами конференції були: Міжнародна Академія свободи релігії та переконання, Міжнародна Комісія зі свободи совісті, Українська Асоціація релігієзнавців, Державний Комітет України у справах релігій, ОСЛО Коаліція за свободу релігії або переконання, АНШУТЦ фундація, Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. Сковороди НАН України.

Організаційний комітет: Торе Ліндхольм – Президент ОСЛО Коаліції зі свободи релігії або переконань, Анатолій Колодний – доктор філософ. наук, професор, голова Української Асоціації релігієзнавців та керівник Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. Сковороди НАН України, Віктор Бондаренко – доктор філос. наук, голова Держкому релігії України, Бізбул Лі – Голова Міжнародної комісії зі свободи совісті, віце-президент Ради релігійної свободи (США). Координатори: Коул Дьюрем – професор Брігам-Янгського університету (Прово, США), Микола Новиченко – заступник голови Держкомрелігій України, Петро Калашник – представник Держкомрелігій, Олександр Саган – науковий співробітник ІФ НАНУ, Людмила Филипович – докторант Відділення релігієзнавства ІФ НАНУ, Ірина Богачевська – науковий співробітник ІФ НАНУ. В конференції взяли участь начальники обласних управлінь у справах релігій, представники різних релігійних конфесій України.

Відбулось два пленарні засідання, працювали секції з проблем релігійного життя в постсоціалістичних країнах (Естонія, Узбекистан, Молдова, Румунія, Україна, Чехія, Казахстан, Росія, Білорусь, Киргизія, Польща, Туркме-

нія), а також засідання проблемних груп, на яких розглядалися такі проблеми: 1) Державний інтерес і свобода релігії; 2) Місіонерство в контексті свободи совісті; 3) Питання реєстрації релігійних організацій; 4) Забезпечення толерантності міжконфесійних і міжцерковних відносин; 5) Свобода совісті і засоби масової інформації; 6) Правове забезпечення майнового стану релігійних організацій і трудових прав віруючих; 7) Правові гарантії свободи релігійних меншин; 8) Свобода совісті в освіті; 9) Релігійна свобода у війську; 10) Співвідношення міжнародних правових документів і національного законодавства з питань свободи релігії; 11) Національне відродження і свобода совісті; 12) Правові проблеми благодійницької діяльності релігійних організацій.

Голова Громади Українських Язичників "Православ'я", канд. філософ. наук, професор Київського національного університету культури і мистецтв Галина Лозко взяла участь у конференції, виступила в одному секційному засіданні та двох проблемних групах: "Національне відродження і свобода совісті", "Правові гарантії релігійних меншин". Галина Лозко мала змогу познайомити представників Міжнародних організацій Свободи совісті з Відродженням етнічних релігій у світі та в Україні, вручила їм документи Світового Конгресу Етнічних Релігій та Відозву Першого Собору Українців-Рідновірів (англійською мовою), а також спілкувалась з начальниками обласних управлінь у справах релігій з питань безперешкодної реєстрації громад Рідновірів у різних містах і селах України.

Наші видання можна придбати передплатою

Для цього необхідно надіслати гроші поштою (ціна видань + поштові витрати), вказавши на корінці поштового бланку, які видання та які числа журналів Ви хочете отримати. Вартість поштових витрат вказуємо приблизно для замовлень у межах України. Закордонним передплатникам надсилаємо за домовленістю, при цьому вартість поштових витрат збільшується залежно від відстані.

№ п.п.	Назва видання	Кількість сторінок, обкладинка	Ціна в гривнях	Поштові витрати
1.	Сварог, № 3	48, некольоровий	2	1
2.	Сварог, № 4	48, некольоровий	2	1
3.	Сварог, № 5	48, кольоровий	3	1,5
4.	Сварог, № 6	48, кольоровий	3	1,5
5.	Сварог, № 7	48, кольоровий	3	1,5
6.	Сварог, № 8	48, кольоровий	3	1,5
7.	Сварог, № 9	48, кольоровий	4	1,5
8.	Сварог, №10	48, кольоровий	4	1,5
9.	Лозко Г. Українське язичництво	98, м'яка обкладинка	1	1,5
10.	Лозко Г. Іменослов: імена слов'янські, історичні та міфологічні (понад 2 тисячі рідних імен)	176, м'яка обкладинка	4	2
11.	Шаян В. Сковорода - лицар святої борні	110, м'яка обкл.	3	2
12.	Шаян В. Українські символи	35, брошура, м'яка обклад.	1,5	1
13.	Оріон Я. Бог і релігія	407, тв. обк., золоте тиснення	12	4,5
14.	Оріон Я. На роздоріжжі	340, тв. обк., золоте тиснення	12	4,5
15.	Світояр. Жінка в Біблії	36, брошура	1,5	1

Просимо чітко писати свою адресу, прізвище, ім'я, по батькові.
Наша адреса: Україна, 03061, Київ-61, до запитання, Галині Лозко.
Телефон для довідок: (044) 4884-332.

ВІДРОДЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ РІДНОЇ ВІРИ

Рідна Правіра поляків постала за кілька років разом з польським народом, що вилонився тоді з балто-слов'янської спільноти. Наша Віра також відокремилась поступово із балто-слов'янської релігії. На жаль, впродовж 1000 років шляхи народу і віри були насильно розділені.

Zrzeszenie Rodzimej Wiary (ZRW) – Об'єднання Рідної Віри ставить перед собою завдання перекинути міст через віки відчуженості Рідної Віри від свого народу. ZRW існує як юридично визнана громада, яка діє з березня 1996 р., але думка повороту до Правіри віддавна існувала серед свідомих поляків. Першим був Зоріян Доленга-Ходаківський, а особливо Адам Чарновський – батько польської археології й етнографії, який у 1918 р. представив Віленському університету дослідження "Про Слов'янщину перед християнством", в якій відверто заявив, що умовою відродження Польщі є її повернення до власної Прапольської віри. Зоріян став натхненником для покоління поетів і науковців, об'єднаних у Львові в 30-х роках XIX ст. навколо часопису "Ziemia" (Жевонія). Славний поет-романтик Юліуш Словацький у 1841 р. написав знамениті слова перестороги: "Польща! Твоя згуба – в Римі!" На межі XIX-XX віків повернення до Правіри пропавали видатні творці, художники й письменники: М. Вавженецкий, Й. Сас-Жубрицкий, С. Виспянский, і трохи пізніше С. Якубовский та С. Шукальский. Польські філософи-пантеїсти XIX ст., такі, як Й. М. Гоене-Вронський, а особливо Б. Трентовский, також торували шлях повернення до Прапольської віри.

Це повернення довершив польський народний рух ZADRUGA (Задруга), заснований **Я. Стахнюком** –

Стойгнєвом і його друзями. У 1937-39 роках вони видавали місячник з тією ж назвою. У кількох працях, написаних в основному Стахнюком, залишилось розвинуте й задокументоване твердження Зоріана: щоб відродитись і перебороти неміч, Польща мусить повернутись до слов'янських коренів, до власної віри.

Релігія має величезний вплив на психіку окремої людини і цілих народів. Релігія накладає на нащадків риси співтворчості народу. Впровадження християнізму завдало Польщі значної шкоди, переважно після війни проти Реформації, на рубежі XVI-XVII ст. Християнство намагалось створити інший світ, рішуче відмінний від нашого, реально існуючого світу, де життя – боротьба, де всюди існує ієрархія. Християнство ж домагається покірної підлеглості долі. Різниця надто велика. Назвемо хоча б таке: благословення убогих духом; якщо тебе вдарять у праву щоку, підстав і ліву;

не протився влому; а якщо вмреш, то матимеш вигоду, бо справжнє життя починається на так званому "тому світі". Натомість Рідна Віра – релігія радості, релігія Сонця, в цілому спрямована до життя. Наша Прапольська віра є релігією людей діяльних і творчих, які не очікують пасивно "милості Божої" – людей відповідальних, які є свідомим народом. Добро народу, як нині, так і в минулому, є найвищим моральним законом. Немає суперечності між добром особистості і добром народу. Між ними панує органічний зв'язок, що є зворотним зв'язком.

Рідна Віра належить народові та його Богам. Оманлива надія людини на марево вічного щастя на "тому світі" є протилежною "царству Божому" на землі. Тому, хто вірить в "той" інший світ, а не в той, у якому живемо, і в те, що там може вічно існувати, – тому належність до якогось народу просто перешкоджає або, щонайменше, байдужа. Кожна особа стоїть тут, повна страху і трепету перед всесильним божеством, благаючи його про ласку. Рідна Віра, натомість, підкреслює цілісне буття людини, рішуче відкидаючи подвійність в розумінні протиставлення "чистої" душі "грішному" тілу. Тіло і дух є двома нероздільними сторонами людської особистості. Світ є також ієрархічно збудованою цілістю, що перебуває в постійній еволюції. Світ є іманентним щодо його Творця – Космічної Волі. Протиставлення ж "царства небесного" і "грішної землі", всемогутнього потойбічного божества і підлеглої йому природи, суперечить здоровому глузду.

Безсмертя є одвічною мрією людини. Кожен з нас мусить умерти, але ніхто не хоче. Це переповнює смутком усе наше життя. Ми не можемо з цим погодитись. Тому людина так хоче творити візію вічного життя... Людській психіці властива енергія, яка не може зникнути так, ніби її й не було. Уявімо, що наша особистість по смерті втягується у вічне кружляння енергії Всесвіту, згідно із законом збереження енергії. Всюдисущість Творця Космічної Волі є паненергією, чинною стороною всебуття, прапричиною руху й змін, що відбуваються у Всесвіті. З Ним стараємось зв'язати наші вчинки, в Ньому розтопиться дух, коли закінчиться життя. Наше фізичне існування продовжується в наших нащадках, коли гени батька і матері зливаються для утворення нового життя.

Наша слов'янська Правіра вчить дбати про родину, рід, плем'я і народ, а далі – про слов'янські та

Галина ЛОЗКО в гостях у старійшини "Задруги" **Антоні ВАЦИКА** у Вроцлаві

арійські зв'язки споріднених народів. Свідомо прагнемо поліпшити генотип, розвиваючи дідівські риси, одночасно обмежуючи негативне, наприклад, дідівські хвороби. Пізнавши рівновартісність людського тіла й психіки, тілесності й духовності, намагаємось урівноважити, вдосконалити і розвинути ці обидва боки людського ества. Те, що є необхідним для духа, необхідне й для тіла, а розвиваючи, тіло, зміцнюємо й дух. Старогрецький ідеал людини красивої, з видатним характером може бути і нам за приклад. В творчу людину можна розвинути на здоровому біологічному ґрунті.

Біологічне підґрунтя Польщі, а також усієї Слов'янщини та Арії, нині під загрозою. Всі наші народи нині вимирають. Одночасно з біологічною дегенерацією шириться і духовне виродження, глибокий занепад, свідомо шкідлива поведінка. Мільйонам афроазіатів уможливлено і полегшено осілість у Європі, Америці, Австралії, що посилюється під впливом засобів масової інформації – пропаганда бастардизації (змішування, гібридизації) людських націй і рас. Все це для нас становить найбільшу загрозу. Якщо не зупинити це, то загинемо. Космополітична ідеологія і універсальна релігія виразно посилюють цю загрозу. Відсіч може дати тільки рідне визнання органічного зв'язку з рідним народом. Але вже викривлений християнством народний характер унеможлиблює поворот Польщі на шлях розвитку. Щоб стався перелом, слід обов'язково виховати принаймні одне покоління вільне, не отруєне перевертеними вартостями, санкціонованими юдохристиянством.

Сповідники Рідної Віри мають у всьому давати приклад, як жити згідно з визнанням Віри Лехитів. Назву Лехитів уживаю на противагу до "поля-католик". Лех був одним з трьох легендарних братів, які мандрували багато років тому. Тоді Лех осів там, де побачив білого орла в гнізді. Так і виникло місто Гнезно у Великопольщі. Чех помандрував на південь, а Рус – на схід.

Велику роль у відродженні нашої віри відіграють природні вартості. Знання, розум, право, сила, здоров'я і міцність завжди є найважливішими природними вартостями людини. Відкинемо неуцтво, глупоту і поступливість, як і слабкість, хвороби і залежність! Виховання людини мусить спиратися на вироблення сильної волі й самостійного мислення. Рідна Віра – це релігія радості, обожнювання природи і святості праці. Ця радість виявляється в погожих обрядах і творчості, де гарним є об'явлення Божественності і краси при-

Рідновір Мартін
Кабачинський біля
Світовіда у Кракові та
в національному одязі

роди. Боги обдаровують нас красою, одночасно відкриваючи Добро і Правду. Живучи згідно з порядком природи, спілкуючись з її красою, ми віддаємо честь Богам.

А ставання на коліна, биття поклонів, покірливість і страх – це справжнє виродження. Ми не маємо причини боятися Богів. Правда, до якої ми прагнемо, є також об'явленням Бога-Богині. Кожен прояв природи є часткою нескінченної всюдисущої Правди, Правди про святість Бога і людей. Єдність і множественність Божественної істоти не є суперечністю, бо Бог-Богиня є одна необмежена в часі й просторі істота, це є неподільність світу в кожній Його іпостасі. Скільки є цих сил, стільки є сил природи – то все є Боги, вміщені в даному світі. Богиня є Всематір'ю Світу, вона оживляє його й одухотворює. Вона щоразу поліпшує Світ, надає йому досконаліших форм. Вона є засадою руху і розуму Світу. Вона є пражасою одуховленого, оживленого, розумного і саморозвиваючого Всесвіту.

Наше почесне завдання: взяти якомога активнішу участь у цьому вічному розвитку. Для цього належить жити згідно з природою людини, будучи щасливим і тотожним з істотою Всесвіту. Жити за власною природженою істотою – це жити згідно з розумом. Розум наказує нам включитися у всерозвиток хоч би невловимими дрібними кроками, постійно поліпшуючи те, що є в нас доброго. Ми прагнемо, щоб той невмирущий і благородний процес охопив увесь народ польський, Лехію, чи Західну Славію, і загалом усю Орійську Славію. Здійснення того епохального наміру є можливим, адже наші вірування є близькими, бо вирости з одного духу, зі спільного коріння. Ходімо разом до Слави і Величі!

Наше почесне завдання: взяти якомога активнішу участь у цьому вічному розвитку. Для цього належить жити згідно з природою людини, будучи щасливим і тотожним з істотою Всесвіту. Жити за власною природженою істотою – це жити згідно з розумом. Розум наказує нам включитися у всерозвиток хоч би невловимими дрібними кроками, постійно поліпшуючи те, що є в нас доброго. Ми прагнемо, щоб той невмирущий і благородний процес охопив увесь народ польський, Лехію, чи Західну Славію, і загалом усю Орійську Славію. Здійснення того епохального наміру є можливим, адже наші вірування є близькими, бо вирости з одного духу, зі спільного коріння. Ходімо разом до Слави і Величі!

СТАШКО З ВРОЦЛАВА –
голова Громади польських рідновірів

Польські рідновіри під час святкування

РІДНА ВІРА ІНДІАН АМЕРИКИ

"Мені довелося зустрітися з індіанцями Канади та Америки в їхньому національно-культурному центрі в Торонто (Канада)".

Аборигени (native) Північної та Південної Америки називаються "індіанцями". Така назва з'явилася через помилку: коли Колумб приплив до Америки, то подумав, що це Індія, до якої він прямував, тому й назвав місцеве населення "індіанцями". Ця назва прижилася й увійшла в науковий вжиток як збірна назва для всіх племен корінного населення Американського континенту (крім ескімосів і алеутів). В результаті інтенсивних колонізаційних процесів, які охопили цей континент після його "відкриття" Колумбом (XVI-XVIII ст.), значна частина цих племен була частково винищена європейцями. За даними 1983 р., індіан в усій Америці налічується близько 35,3 мільйона чоловік. Вони є основним населенням Болівії, Перу, Еквадору, Парагваю, Гватемали. В інших країнах Латинської Америки їх вислали у непридатні для життя райони. В США й Канаді індіанці живуть в резерваціях, тобто спеціально відведених урядом територіях, куди було виселене місцеве населення. Індіанці мають свої мови, які досі залишаються маловивченими. У Північній Америці мови індіанців поділяють на кілька великих сімей: на-денне, алгонкіно-ритванська, ючі-сіу, кадоїрокезька, галф, гокальтек та ін. В давні часи деякі з племен мали свою писемність: сапотеки, кечуа, аймара, ольмеки. Нині деякі з них створили свою систему письма на основі латинської абетки.

До індіанського етносу належать і славнозвісні майя, яких нині, за даними 1983 р., 595 тисяч чоловік. До XVI ст. майя досягли найвищого культурного розвитку серед інших індіанців Америки. Досі увесь світ дивують залишки їхніх міст, пам'ятки релігійної скульптури, архітектури, писемності. З початком іспанської колонізації ці племена були насильно навернені в католицизм. Їхнє ієрогліфічне письмо було заборонене церквою. Але і досі фольклор майя зберігає їхню етнічну релігію. В 50-70 роках XX ст. вченому Ю. Кнорозову вдалося дешифрувати пам'ятки писемності майя і перекласти їх на російську мову.

Останнім часом уряди США і Канади надали індіанцям ряд привілеїв, зокрема, вони користуються правом вільного переходу з Канади до США до своїх родичів та ін. У 1942 р. індіанці допомагали американцям під час війни з Японією. Вони служили у війську радис-

тами і, маючи незрозумілу для інших мову, передавали інформацію, яку, навіть перехопивши, ніхто не міг розшифрувати.

Мені довелося зустрітися з індіанцями Канади та Америки в їхньому національно-культурному центрі в Торонто (Канада). Культура індіанців загалом дуже оригінальна: барвистий національний одяг, багата символіка, самобутні танці, давня міфологія, що є основою етнічної релігії. Звичайно, перші мої запитання стосувалися рідної віри індіанців.

Молода дівчина Менди Мак, ведуча національно-культурного вечора, охоче погодилася розповісти про відродження етнокультури індіанців. Молодь вчиться у своїх старійшин, яких має кожне плем'я. Ці старійшини передають свої знання про давню віру, звичаї предків. Індіанці шкочують, що цих знань не достань. "Ми хотіли б знати про свою віру значно більше", – говорить Менди Мак. Потрібні серйозні релігієзнавчі дослідження і наукові інституції, які б займалися цим на належному сучасному рівні. Досі такими дослідженнями займалися переважно чужинці.

Молодіжна громада індіанців показала нам свої ритуальні танці. Жіночі весняні пляси, призначені для пробудження Матінки-Землі, танцюють зі спеціальними покривалами, про які розповідають міфи. Такі танці символізують ріст рослин, імітують рухи птахів, метеликів тощо. Чоловічі танки призначені розбудити войовничість і мужність: це переважно військові танці перед походом або перед полюванням.

Етнічна релігія індіанців – це глибоко природна система світогляду, що бере свої витоки з сивої давнини. Хоча вона має багато локальних відмінностей і варі-

Серед індіанців Канади. Літо 1999 року

антів, однак і багато спільного не тільки з міфами індіанських племен, але й віруваннями багатьох інших народів, зокрема й європейських.

Так, у племен зуні та пуебло (Північна Америка) Бог Авонавілона є творцем і першопричиною всього сущого. Первісно він перебував у безмежній темряві, з якої завдяки своєму бажанню направив свою думку у вигляді туману. Саме з цього божественного туману з'явилися зародки життя. А сам Бог перетворився на Сонце і розтопив своїм гарячим промінням тумани, які випали дощем і створили моря. З частинки свого сонячного тіла Бог створив Матінку Землю і Батька Небо, від яких пішло все життя. Матінка Земля була первісно вкрита чотирма Покровами (чи не ці покрови символізує танець?). В найнижчому з чотирьох покровів Землі виникли різні племена людей і тварин. Тут же з'явився і перший чоловік-мудрець Пошеянкі, який вивів людей з-під інших трьох покровів на поверхню Землі. Авонавілона ж втілює в небесне склепіння, світло, повітря, хмарки тощо.

У багатьох індіанських племен існує віра у верховного Бога – творця Всесвіту, деміурга, який зображається по-різному: як людина (антропоморфно) або як тварина чи птах (зооморфно), іноді його зображення невідрізним. Міфи про сотворення світу є у всіх без винятку індіанських племен. Мусоги мають міф, дещо подібний до українського. Два голуби, що літали над безоднею води, побачили пророслу з води стеблину трави. З цього місця піднялася земля, а на її рівнині з'явився пагорб із житлом Божества.

В іншому міфі (плем'я хопі) перші люди, чоловік і жінка народились від Матері Кукурудзи і Батька Неба. В індіанській релігії, як і в європейській ще з часів трипільської культури, існувало кілька міфів про божественних близнюків. Але, на відміну від трипільських жінок-рожаниць, в індіанців близнюки Боги-воїни (сини земної жінки й Бога Сонця), які змужніли за чотири дні, вступили в поєдинок зі своїм Батьком Сонцем, який визнав їх за своїх синів і дав їм чудесну зброю, якою вони перемагатимуть ворогів (пор. руський меч, який викував Перун).

Є в індіанців і Божество Грому – птах Тсоона, який вважається культурним героєм (переважно в племен північно-західного узбережжя). Цей птах навчив людей будувати багатосімейні будинки, зводити тотемні стов-

пи. Саме на таких стовпах і нині ставлять зображення Тсоона з розкинутими для польоту крильми. Під час грози вважають, що Тсоон побороє злого змія-гіганта на ім'я Сісіютль, погляд якого є смертоносним. Перемогти його може лише моральна чистота і висока сила духу. Тсоон перемагає Сісіютль і в цей час гримить грим, блискає блискавка.

Хоча сучасні індіанці вірять в одного найголовнішого Бога-Духа, але в міфах землеробських індіанських племен (ірокезів, пуебло, алконкінів) існують так звані "молодші Боги" – духи місцевих святинь, ущелин, гір, окремих священних тварин. Наприклад, у племен сіу-дакотів є духи чотирьох стихій: Води – Уінктехи, Землі – Тункан, Вітру – Такушканшкан, Вогню – Вакінья. Кожна стихія має свою складну кольорову і обрядово-знакову символіку.

Серед духів тваринного світу чільне місце посідають ведмідь (символ Творця), змія (символ Землі), орел (символ Сонця), бізон (у племен прерій), собака, лис та ін. вважаються засновниками військових союзів.

Християнський месіанізм завдав значної шкоди етнічним віруванням, як і загальною усій природній культурі індіан Америки. Створились деякі синкретичні вірування, в яких уявлення аборигенів химерно переплелися з християнськими догматами. Однак, уже в ХХ ст. в індіан відчутні тенденції до відродження й оновлення своїх традиційних світоглядно-релігійних засад, декоративно-прикладного мистецтва, етнічної обрядовості.

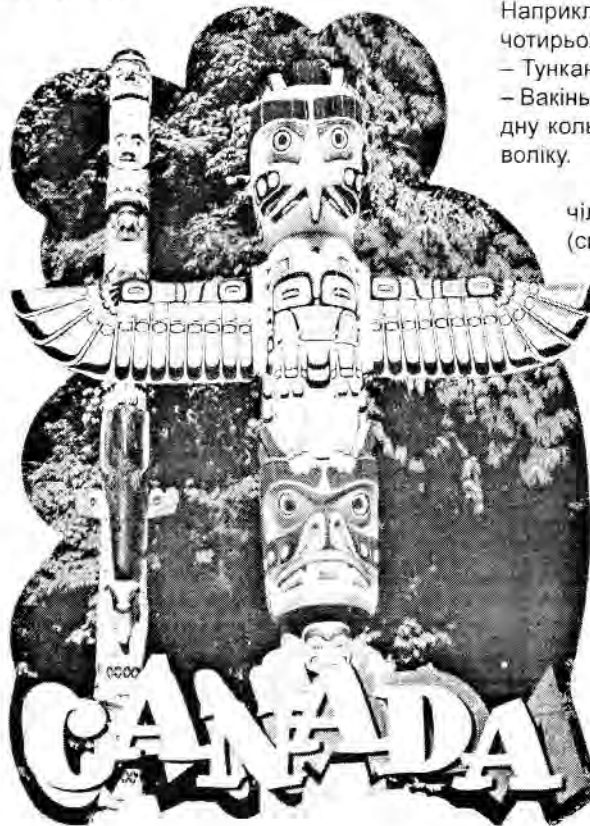
Відроджена етнічна школа живопису в племен пуебло, навахо, племен прерій і Північного Заходу.

Індіанці мають значну фольклорну спадщину: міфологічні перекази, пісенні цикли, ораторське мистецтво, народну драматургію (обряди "Нічна пісня", "Траурний ритуал" та ін.)

Нині сформувалася сучасна індіанська література (переважно в США), яка втілює й розвиває народні традиції, етнічну культуру й релігію.

Нашу зустріч з індіанцями ми закінчили дружнім танцем під запальний супровід індіанських народних інструментів, обмінялися щирими побажаннями успіхів у відродженні надбаних національних культур.

Галина ЛОЗКО

На знімку: Українці-рідновіри Галина Лозко і Яр Голубицький у гостях в Індіанській громаді.

ЛЮСТІ ДО РЕДАКЦІЇ

Дорогий "Свароже"! ...Коли в 1995 р. взялася писати писанки, зрозуміла - вже зі своїм Родом навіки! А далі вишивання, історичний клуб, народні свята, вчительський семінар влітку 1999 р. у Києві. Велике спасибі Вам, Галино Сергіївно, за статтю "Вся в хрестах, як овечка в реп'яхах" (Столиця, 25.III. 1998), яку прочитала тільки тепер, бо відсутня українська преса в Москві. Жалкую, що не залишилася в червні у Києві довше, на посвяченні в Рідновіри... Та чиясь рідна українська душа вже вселилася в мене з корінням: горда - не рабська, радісна - не журлива, сповнена любові до життя! Слава Світовидові за писанки, Велесичу - за квіти-думи і всім Богам за рідну магію, яка відкриває браму до Рідного Роду!

Тамара Петрова - член Українського історичного клубу, м. Москва

Слава Сварогу!

Шановна пані Галино! Звертаюсь до Вас за порадою. Як посвятитися в Рідну Віру? Як можна зареєструвати громаду чи то осередок язичників?...

Мій син навчається в 9 класі єдиної (із семи) національної школи м. Енергодара. На цьому тижні він отримав дві двійки з української літератури за те, що не знає напам'ять "Отче наш". Другу двійку йому поставили після того, як я висловив своє незадоволення завучу школи з приводу першої двійки... Чекаємо відповіді. Дай Вам, Боже здоров'я! Слава Україні!

Олександр Лохматов, м. Енергодар.

ВІДПОВІДЬ РЕДАКЦІЇ:

Шановний п. Олександр! Ваші запитання цікавлять також багатьох наших читачів-рідновірів, тому відповідь на них даємо на сторінках нашого журналу. Висвячувати в Рідну Віру могли б служителі українських культів, якби вони були у Вашій місцевості. Нині це можливе поки що лише в Києві. Верховний Волхв має висвячувати обласних жерців, а вже вони зможуть висвячувати кожного сповідника Рідної Віри за предківським обрядом, як це вже здійснюється в Києві.

Громаду можна реєструвати, якщо вже є хоч десять українців, які бажають відроджувати Рідну Віру. Посвятити їх можна буде трохи згодом, а Богослужіння може проводити обраний громадою обрядодій. Звернувшись до нашої редакції, Ваша громада може отримати зразок статуту, а реєструватися слід у місцевих управліннях чи відділах у справах релігій і культів. Збільшення кількості громад Рідної Віри дасть нам змогу спільно рятувати нашу Батьківщину від чужоземного засилля.

Порушення ж прав людини сповідувати ту чи іншу віру за законом неприпустиме. Тому слід вказати керівництву школи, що існують Закон про освіту, за яким шкільна освіта має світський (а не релігійний) характер, а також Закон про свободу совісті й релігійних віросповідань. Спробуємо Вам допомогти в цьому конкретному випадку. А також пропонуємо всім нашим читачам повідомляти нашої редакції про релігійну дискримінацію дітей у різних навчальних закладах, так само, як і про насильницьку "християнізацію" чи "євангелізацію" шкільної освіти. Наше Національно-культурне товариство "Світовид" займається правовим захистом громадян-сповідників Рідної Віри. Тому інформація про подібні порушення Законодавства сприятиме відновленню справедливості.

Дорога п. Галино!

Ми знаємо, що Ви були в громаді Богдана Островського «Дажбожа». Чому Ви відійшли від цієї громади і примкнули до українських язичників?... Все, що Ви досліджуєте в своєму часописі, цікаве і потрібне для розуміння, але для керування, як для Богорозуміння, не потрібне... Ми можемо цінити науковість Володимира Шаяна, а також повчитися і в Лева Силенка, не признаючи його пророком. Напишіть, як Ви розумієте єдність між дажбожівцями і язичниками.

*Олекса Рожук, м. Нововолинськ
Волинської обл.*

ВІДПОВІДЬ редактора журналу "Сварог":

Шановний п. Олекса Рожук! Багато рунвістів хотіли б, щоб я належала до рунвізму. І це зрозуміло. За нами, рідновірами-язичниками, стоїть наука і багатотисячолітній досвід наших Предків. За Силенком - лише ура-патріотизм, не підкріплений ні досвідом, ні наукою, крім того - манія величчя (а це - невиліковна хвороба!). Дивна Ваша позиція: як можна не поважати самого "пророка", але вірити в створену ним релігію?

Подібні питання ставлять інші рунвісти. Тому я відповідаю сьогодні всім рунвістам-силенкіянам, що **я ніколи до рунвізму не належала, і ні в які рунвістичні громади не входила**. Як релігієзнавець і редактор релігійного часопису, я можу відвідувати будь-які релігійні общини, в тому числі й громаду "Дажбожа". Однак, мого прізвища ніколи не було в списках членів цієї громади, і мого підпису там також ніколи не було. Увесь світ сьогодні відроджує свої витокові Предківські релігії, а не створює їх заново. Саме про це писав і В. Шаян. Про це я говорила керівникам Рунвіри ще в 1990 - 92 роках. Вони не хотіли цього зрозуміти. Тоді я сама взялася за відродження Віри Предків і в 1993 р. зі своїми однодумцями створила Громаду Українських Язичників "Православ'я". Дажбожичі і язичники - це одне поняття. У нашому Святому Письмі Велесовій Книзі ми названі: Дажбожими Внуками, Сварожичами, Дітьми Перуна, Синами Богів наших. Всі свідомі українці через освіту рано чи пізно прийдуть (а не примкнуть!) до Віри наших Предків, а про силенкіянізм забудуть, як про торішній сніг.

Галина Лозко

Вельмишановна п. Галино Лозко!

Спасибі Вам за книжку "Українське народознавство". Побільше б нам таких книжок - це думка моя і моїх однодумців. Де можна придбати Ваші праці?

Узнав, що Ви видаєте й часопис "Сварог", праці Володимира Шаяна, інших вчених. Де і яким чином можна їх придбати?

...Наші Предки розуміли, що людина є ланкою в системі "Всесвіт - Природа" і саме цьому було підпорядковане тілесно-духовне життя наших Предків. У забутті, ігноруванні цього криється дуже багато небезпечного (може ще досі й неусвідомленого), вже існуючих екологічних змін, і тих, які стануться в майбутньому.

Веди, Раджа-йога і пізніші досягнення наших Предків треба відновити як мінімум. Самодостатня нація дивиться на світ своїми очима, розуміє його своїм розумом, дає свої поняття, визначення, стереотипи. Во-

на не підкоряється нічиїм впливам. Це і не влаштовує тих, хто хоче поневолити націю. Не можна поважати те, чого не знаєш. Не можна захищати те, що не поважаєш. Любов до свого і ненависть до чужого – ось зміст самоідентифікації (ототожнення) кожного українця. Ось чого найбільше бояться вороги, і чого вони за всяку ціну не хочуть допустити!

Зі щирою повагою і найкращими побажаннями.

Валентин Колядинський, м. Чернівці.

ВІДПОВІДЬ РЕДАКЦІЇ:

Шановний п. Валентине!

Спасибі за те, що Ви розмірковуєте про причини нашого духовного занепаду та екологічних наслідків тисячолітнього панування чужовір'я в Україні. Уміння визначати себе як етнос існувало в наших Пращурих ще за Трипільської доби. І хоча розрізнення "свій – чужий" не обов'язково має означати ненависть до чужого, однак саме вміння цінувати своє навчає людей

бути гордими за свій Рід і не зазіхати на чуже. Сподіваємось, що Ваші і наші однодумці в Чернівцях включаться у загальний процес Відродження Рідної Віри. Нашу літературу можна придбати шляхом передплати, про умови якої повідомляємо на стор. 5 цього часопису. Хай Рідні Боги будуть з усіма нами, українцями!

Вельмишановна п. Галина Лозко!

Щира подяка Вам за книжку "Українське народознавство". Це є святе послання і живим і ненародженим українцям... Це є збір перлин-свідків нашого Родоводу! Спасибі Небесам, спасибі Вам за любов до моєї Батьківщини. Спасибі за сподівання і біль, і зав'язання до праці, до космічного єднання поколінь, спасибі за відродження Рідної Української Віри й української нації – української людини в світі! ... Присилайте свої матеріали, книжки, журнал "Сварог". Здоров'я і творчої наснаги Вам і всім чесним рідновірам в Україні! Помагай, Дажбоже!

Наталка Бриль, Вінніпег, Канада

Цікаві повідомлення наших читачів

**ВИЯВЛЕНО АВТОГРАФИ
ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА ШАЯНА**

У науковій бібліотеці Прикарпатського університету ім. В. Стефаника м. Івано-Франківськ, давно вже діє читальний зал українки (бібліотекар - Галина Федорак), фонди якого, головним чином, формуються з дарчих внесків українців діаспори. Серед надбань читальні наявні й рідкісні видання, особливо ті, які цікаві були б для читачів журналу "Сварог".

Але цікавим також є те, що на деяких примірниках книг наявні автографи самих авторів, в тому числі й дарчі написи колегам. Напевно, письменники й не сподівалися, що саме ці підписані примірники потраплять до незалежної України!

Так, на книжці професора і головного редактора журналу "Світання" Володимира Шаяна "Балада про Святослава" (Лондон, видавництво "Орден", 1965, інвентарний номер 608135) є автограф автора: "Вельмишановному Другові Бойчукові, на спомин щоденної праці за поширення української книжки і слова, - із непохитною вірою, що із цієї нашої праці встатє Велич і Слава України. Володимир, 26-го березня 1965 р."

А на книзі Володимира Шаяна "Гимни землі" (третьє видання, Лондон, видавництво "Орден", 1967, інвентарний номер 608136) наявний такий автограф: "Дорогому Другові В. Бойчукові, - із почуваннями сердечної дружності у праці і боротьбі, - Володимир, 22-го червня 1967".

*Олег ГУЦУЛЯК, Петро ТИХОНОВ,
книгознавці*

**ДЕРЕВА
СУЧАСНИХ ДИНОЗАВРІВ**

Трохи про Австралію. Хочу згадати про Wollemi National Park, який вимовляється Воллемай Нейшенел Парк. В цьому парку знайшли 38 дерев, що росли групою. Вони існували ще 80 мільйонів років тому і були сучасниками динозаврів. Ботаніки назвали ці дерева воллемайськими соснами. До цього часу відбитки цього дерева знаходили в розколотому камінні віком 100 мільйонів років. Коли вчені встановили породу цього дерева, блискавична звістка облетіла цілий світ. Австралійський уряд був засипаний листами зі всього світу, телеграмами, інтернетами від ботаніків, геологів та різних науковців. (...) Багато хто з них хотіли бодай торкнутись цієї сосни й думкою полинути просто в уявний простір часу динозаврів. Гористій території, де знайдена сосна, 2 мільярди років.

Небагато було щасливих, яким австралійський уряд дозволив відвідати те місце. Ті, що дістали дозвіл, були привезені вертольотами зигзагами. Зигзагами тому, щоб втратити орієнтацію, де знаходяться ті сосни. Відвідувачам обприскували хімікатами взуття для того, щоб вони не занесли до сосен мікробів, грибків чи вірусів. Я б також дуже хотів побачити ті сосни й торкнутись їх, але це неможливо. Хіба що, може, куплю мале деревце в горщику, якщо будуть продавати. Земля, де ми живемо, має той самий склад, що й Воллемайський Парк. Мільярди років тому тут був океан.

Володимир ЛІТИНСЬКИЙ, Австралія

Вельмишановні читачі "Сварога"! Дякуємо Вам за увагу до нашого часопису і до Відродження Рідної Української Віри. Щомісяця редакція отримує в середньому від 30 до 70 листів. А після наших радіопередач кількість листів сягає й понад 150. Шкода, що такі передачі бувають вкрай рідко, та й ті з певними обмеженнями. Переважна більшість листів добрі й доброзичливі. Редакція вибачається, що, на жаль, не в змозі відповісти кожному з Вас. Запевняємо, що Ваші листи, поради і побажання ми сприймаємо з вдячністю. Адже кожен, хто нам пише, прагне, щоб наша Рідна Віра дійшла до сердець мільйонів українців і воскресла в наших душах на славу України. На ті Ваші запитання, які часто повторюються, ми відповідатимемо на сторінках нашого часопису.

ДРУЖНІ ЗУСТРІЧІ В КАНАДІ

В червні 1999 р., на запрошення Громади Рідновірів м. Гамільтон, Волхвиня Зореслава відвідала Канаду, де пробула три тижні. Під час візиту вона зустрілася з Громадою Українських Рідновірів: Достойним Старшим проповідником Мирославом і Ладюю Ситниками, Яром і Марійкою Голубицькими, з вдовою Волхва Рідної Віри Мирослава Шкавритка Галиною Шкавритко, яка передала Громаді Українських Язичників "Православ'я" священні знаки Волхва Мирослава – Свядолю, нагрудні знаки Сонця з Тризубом та інші святощі. Волхвиня відвідала Український культурний центр при університеті св. Володимира в Торонто, Національну парламентську бібліотеку Канади, Українську Бібліотеку в Торонто, Національно-культурний центр індіан Канади, побувала в Канадійському парламенті та на інших цікавих екскурсіях.

В Торонто Волхвиня відвідала Будинок для літніх людей, де нині мешкає героїчна Посестра професора Володимира Шаяна поетеса Лариса Мурович. Волхвиня Зореслава мала з нею розмову, подарувала наші часописи "Сварог", розповіла про Відродження Рідної Віри в Україні. Лариса Мурович висловила надію, що справа, розпочата Володимиром Шаяном, буде достойно продовжена на рідній українській землі.

Дружні зустрічі з рідновірами, бесіди про Рідну Віру, її віровчення й обряди засвідчили, що перед нами ще дуже багато нелегких завдань, вирішувати які треба вже сьогодні. Громада Рідновірів м. Гамільтон здійснила перші кроки на цьому довгому шляху, адже видання праць основоположника Відродження Рідної Віри Володимира Шаяна – мабуть, одна з найголовніших їхніх заслуг. Достойний Старший проповідник Мирослав Ситник разом зі своїми Побратимами і Посестрами виявили неабияку мудрість, своєчасно зрозумівши хибність так званих "реформ" віри, і зуміли спрямувати Відродження Рідної Віри в правильне русло, на шлях, вказаний нашим Волхвом Володимиром Шаяном.

Головну увагу Волхвиня Зореслава приділила знайомству з архівом професора Володимира Шаяна та листуванням Миколи Скрипника у зв'язку з його публікаціями Велесової Книги, а також вивченню матеріалів з історії Відродження Рідної Віри в Канаді. Волхвиня відвідала Рідновірський цвинтар, разом з рідновірами здійснила обряд поминання на могилі нашого Волхва Володимира Шаяна, де поклала грудочку української землі.

Громада Українських Язичників "Православ'я" і Волхвиня Зореслава щиро дякують Побратимам і Посестрам Громади Рідновірів м. Гамільтон за дружню гостину та за надання фінансової допомоги для видання рідновірської літератури і нашого часопису "Сварог". Бажаємо всім Рідновірам доброго здоров'я, благополуччя, процвітання на благо України!

Хай бережуть Вас Рідні Боги, єдині в Сварозі!

Громада "Православ'я"

Володимир ШАЯН

НАЙВИЩА СВЯТІСТЬ

(Продовження. Початок у "Сварозі", вип. № 7, 8, 9.)

НАЗВА БОГА

У наших дослідях про Свантевита із Аркони ми дійшли до місця, де можемо почати етимологічний дослід його назви, або власного імені Бога. Тут знову виявиться конечність методологічного розгляду самого питання назви Бога. Це виявиться конечним у нашій дискусії із деякими ученими.

"Бог не має імені власного" — навчав Сковорода. Проте поети, віщуни та натхненні мудреці називають Бога різними іменами.

І в нашу добу християни позначають у своїх молитвах різними визначеннями чи назвами Істоту, яку загальним іменем ми звикли називати "БОГ". Кажуть: Всевишній, Предвічний, Всемогучий, Панбїг або Памбїг, Господь, Вседержитель, Цар Небесний, Отець і т. п. Це ті означення, що найбільше відомі у щоденному вжитку: синоніми, метафоричні визначення, описи, прикмети тощо. Якби хтось твердив, що кожна із тих назв означає якогось "окремого Бога", то просто зробив би із себе дурня.

Коли ж сягнемо християнської теології і Біблії, тоді побачимо, що скрізь у цілій історії юдаїзму уже в самих писаннях стрічаємо різні особові назви юдо-християнського Божества:

Елогім, Адонай, Шаддай, чи найбільше відоме із них "Єгова" або "Яхве". Кожна із тих назв історично зумовлена, мала колись своє зрозуміле або таємне значення, постала на певному етапі чи була перейнята з історії цієї релігії. Із їх значенням чи вжитком пов'язані символічно-магічні доктрини чи спекулятивні роздумування метафізичного характеру. Цілі рухи в історії засновувалися на деяких містичних поясненнях цієї назви. Щобільше, слід виразно ствердити, що змінювалися в історії не тільки назви, але й саме розуміння Божества. Так, наприклад, назва Елогім є числом множини у старогерейській граматиці (наприклад, як г'ойг'оім). Однак на основі історичної тяглості даної віри всі учені приймають, що це різні історичні назви того самого Божества.

Однак, цього самозрозумілого принципу ніхто з учених не пробував навіть застосовувати до дослідів старослов'янської релігії. Вони не завдали собі труду пошукати, чи, може, хоч деякі назви є тільки різними назвами чи визначеннями тієї самої Істоти, Метафізичної чи Божественної. Щоправда, знайдемо в цій вірі більше окремих розумінь чи персоніфікацій. Але рівночасно знайдемо там явище генотеїзму, себто ідентифікації окремих чи частинно окремих концепцій Божества із Найвищим чи Єдиним Божеством. Кажуть мудреці, якщо якою-небудь із тих назв називати чи кликати Бога, то він їх зрозуміє і почує. Отже, ці різні назви відносяться в інтернаціональному їх моменті до того самого уявлення про Найвищу Істоту чи Небесну Особу Божу. Це все відбувається ще на історичному рівні антропоморфізації наших уявлень про Найвищу Істоту.

Пригляньмося до явища генотеїзму на ґрунті християнізму.

Маємо в християнізмі три особи Божі, що творять саме генотеїстичну, містичну єдність. Маємо далі цілих дев'ять хорів, духів, та множество святих осіб, до яких звертаються християни у молитвах і культі за охороною чи протекцією, або, як вони кажуть, заступництвом за них перед Богом.

Особове розрізнення було куди слабше і пливкіше у старовинних часах, коли віра була народною, а не догматичною.

Коли припустити, що є три Особи, як Вияв Божественности, то чому тільки три, або чому аж три?

Чому ж тоді не дозволити думки, що є Триголовий, Троян, Троїсте чи Трисвітле Сонце, коли ці генотеїстичні концепції шукали свого виразу і поєднання в концепції Трійці? Але ж не кожний генотеїзм і не на кожному етапі мусів шукати саме Трійці. Йому вистачило відчуття і зрозуміння, що кожне із його Божеств є Аспектом Найвищої Істоти, яка є дальша і менше зрозуміла для його людської уяви, ніж саме ближчі до нього Світлісті Істоти або Божества.

Подумаймо на хвилину, як працює думка сьогоднішнього християнина, коли він уживає різних означень для Єдиного Бога. Отже, коли кажемо *Всевишній*, то маємо на увазі саме старе розуміння Божества як Найвище Небо. На таке розуміння Божественности в історії старослов'янської віри я вказав і проаналізував у моїй праці п. з. "Найвище Світло".

Коли кажемо *Бог Предвічний* або лише *Предвічний*, тоді маємо на увазі його часове існування, або, як ми кажемо, часовий аспект його Істоти, себто наше уявлення про безперервне у минулому, чи перед Вічністю існування, як ПРИЧИНУ ПРИЧИН у теології Сквороди.

Коли кажемо "Господь", то маємо на увазі, що світ є його власністю, а він його володарем, владикою, який розподіляє і приділяє добро для нашого особистого вжитку. Не всі, що вимовляють сотні разів "Господи, помилуй!", розуміють слово "Господь". Воно звучало колись "ГОСПАТІ" і означало "ПАНА ЧЕРЕДИ КОРІВ". Воно постало в часах, коли влада, володіння і добростан виражалися в багатстві череди корів на травистих пасовищах. "Господар" так і досьгодні означає в українській мові власника "господарства", себто загороди, хати, поля і худоби. Це було дуже почесне слово. Отже, і Бог був таким найвищим господарем — уруґаюойті — себто володарем широких пасовищ для корів. (Порівняй мою працю "Назвирік Дунай, Дніпро і Дністер). Слово "ГОСПАТІ", напевно, іранського мовного походження і відноситься до тієї престаровинної доби, коли постали назви "Дніпро" і "Бористен".

Отже, у слові "Господь" маємо на увазі цей аспект Божества, цю його ВЛАДУ й ПАНУВАННЯ, силою якої він розподіляє і наділяє людей багатством і добростаном.

Коли англійці звертаються до Бога словом "Лорд", то мають тут те саме уявлення, що й у слові "Гос-ПАТІ", хоч більше модерне, як власника великих земель, саме цілої землі і рівночасно Володаря цих земель.

Коли кажемо "Отче наш", то маємо на увазі наше ставлення до Бога як відношення дітей до Батька, поширене на ціле людство, чи живі істоти.

Отже, у кожному означенні відокремлюємо в думках якийсь окремий вид чи аспект, дію, функцію чи владу цієї Найвищої Істоти. Ми не кажемо, що яка-небудь із них вичерпує, або "всебічно пізнає" Бога. Ні, до цього ніхто із теологів не мав претензій. Усі ж догматики твердили, що наше пізнання Бога є недосконале і частинне.

Чим більше аспектів пізнання, тим воно багатше, тим більше всебічне наближення до більш повного — а все ж таки обмеженого, людського, — саме людського, — саме історично-розв'язового, — уявлення про Найвищу Істоту.

Чому ж відмовляємо у праві такого думання нашим Прабатькам? Це ж саме їх учення, це ж саме їхня старовинна мудрість, яку засвоїло, а далі догматизувало християнство до форми вчення про Трійцю ОСІБ Божих — саме ОСІБ — а далі до цілої ієрархії Світлих ангелів і духів. Тоді то, як бачи-

мо, старовинні назви і розуміння Божеств заступили "святими"! В нашому дослідженні це буде Святий Вит, або ж Свантевит чи Санктус Вітус.

І потім, спираючись на це суто догматичне розрізнення Особи та Святих і Духів, будуть ляяти політеїзмом всі старі релігії, дарма, що це саме там виросло розуміння Божества у генотеїстичному розумінні. Скажуть "Багато Богів", хоч наш нарід так і розуміє досьгодні Богами своїх святих як, наприклад, Святого Юрія. Він же був Богом і таким залишився.

Не дивуємося теологам, що мають монополію своєї влади. Але дивуємося ученим, та ще й дослідникам старовини, що вони застосували цю знецінювальну догму до дослідів і там, де є різна назва, шукали обов'язково різних Богів.

Як же вони розгнівалися б на твердження, що концепція Бога Духа, Бога Отця і Бога Сина є многобожжям або політеїзмом, бо в них, мовляв, СИН і БАТЬКО це ті самі види, але від споконвіку був усе той сам Син і Батько єдині і такі самі. Чому ж учені не скажуть або не дозволять припустити таке саме розуміння, коли мова про Сварожичів — а саме про них буде мова, — чи про Синів Одиті, хоч це саме Ригведа вчить найвиразніше, що РІЗНО НАЗИВАЮТЬ ПОЕТИ І ВІЩУНИ ТЕ, ЩО Є ОДНЕ".

А втім, мусимо мати на увазі популярний і теологічний рівень та вчення кожної релігії.

Для пересічного християнина є зовсім незрозумілі субтельні розрізнення: чи "Син" походить від Батька чи також від Духа, чи, навпаки, Дух походить від Батька чи також від Батька і Сина. А однак за це єдине слово "ФІЛІОКВЕ", себто "і від Сина" велися найжорстокіші релігійні війни в історії людства. Витягалися мечі, посвячені володарям як, наприклад, Янові Казимирові, щоб воював схизматиків за це слово "ФІЛІОКВЕ", себто "і від Сина ісходящого". Горіли вогнища і пливли Дніпром дараби із повішеними козаками. Хто перерахує тих усіх мучеників і жертв боротьби за владу однієї чи другої чужої Україні церкви за Владу над Європою.

Треба було втілення Духа Нації у постать Сквороди, щоб навчити своїх козацьких синів, що це все словне суевір'я, що не може Бог бажати, щоб "усі церемонії були вшиті на одну форму" (Скворода: "Асхань"), що вся ця боротьба — це тільки "Зміїн Потоп", який заливає землю своєю злобою і суевір'ям.

Наші Прапредки пізнали Сварога, Космічне Світло, як найвище Божество чи Божественне Прана-чало Світу. Його Діючу Всепотугу, його творчий світоасpekt, пізнали як СВІТЛО-СВЯ-тість, і назвали цю Істоту Сином Сварога, себто Сварожичем. Що поза своєю назвою "по Батькові" — себто патроніміконом — він буде мати інші назви та визначення, повинно бути самозрозуміло для вчених. І коли знайдемо під одним Божеством напис "Сварожич", коли довідаємося, що називали Божество Свантевитом, тож зовсім не буде означати різних Богів і Божеств, так, як назва Петрович не тільки не заперечує, але вимагає імені власного "Володимир". Коли ж Божество, а зокрема улюблене Божество, називали різними іншими іменами, — коли ж на-

зивали його різними іменами в різних часах в історії, коли далі зважимо існування місцевих відмін у назвах Божеств, тоді постулатом ученого буде завдання шукати можливих чи дійсних ідентифікацій, а не згори їх виключати або такий постулат зовсім ігнорувати.

Не знаємо напевно, скільки було Сварожичів, один чи більше, чи один мав більше назв, чи менше, чи були вони єдині у природі з їх Батьком Сварогом. Про ці всі теологічно-словні делінеації не журився віруючий, який усією силою істоти відчував дійсність Сварога і Сварожичів і знав, що вони такі самі із Світла, із Світла як Святості з усіх Божественних Потуг, видимих чи проявлених у природі і... його власній душі.

Чому ж відмовляти нашим Прабатькам права різними назвами, окресленнями і міфами називати те, що є одне, але ж напевно багатогранне і багатопроявне. Чи, кажучи мовою теологів, різними атрибутами наблизитися до пізнання Всевічного чи Предвічного. Їхнє окреме бачення поодиноких аспектів чи Атрибутів Божественної Істоти, що вони в тих Діях, чи виявах Волі й Потуги Божественности вбачали часто окрему Істоту чи навіть Особу, себто Особу Божу. Чи будемо битися сьогодні за букву "і"?

Чи, може, знайдемо мудрість Прабатьків, що Пратворче Начало вбачали не тільки в тому, що є сьогодні звуженою істотою світла для фізики, але саме в метафізичній природі СВІТЛА як СВЯТОСТІ.

Тут усе буде від цього ДУХА. І Батько, і СИН (Сварожич), чи СІНИ, чи ПОТУГИ, ВЛАДИ, ТРОНИ, чи увесь обнятий і необнятий безмір Вселенної як прояв СВІТЛОСВЯТОСТІ, отже СІНА, отже Сварожича, якого наші Предки назвали Свантевитом. Але ж називали. Але ж називали його на просторах Слов'янщини іншими іменами як найвище Діюче Божество, бо Сварог зостався для них необіймальним людською думкою ДУХОМ СВІТЛА і БАТЬКОМ Вселенної, із її невидними небесами, де всі душі хоробрих перебувають.

Питання назви "Найвищого Божества" охоплює тут зміст як питання назви і слова. Так само, як питання, хто старший: Батько чи Син у християнській теології.

Але ж пропала вся глибіння розуміння цих справ нашими Прапредками! Тут слово! Саме назва, просліджена до її пракореня і празмісту, розкриває нам свої тайни.

З другого боку, ситуація не така трагічна, бо коли не збереглися (чи може збереглися тексти праслов'янські чи праукраїнські), то збереглися тексти братніх чи синівських вір Риг'веди й Авести, і вони засвідчують саме всю глибінню і мудрість високо-теологічних концепцій старовинного часу. Наші лінгвістично-порівняльні досліді назівництва у сфері віри й релігії надто яскраво доказують спорідненість, а отже, і правильність критичних висновків із ділянки саме теологічних концепцій.

У цій методологічній частині наших дослідів звернемо ще увагу на елемент просторового поширення культу чи назви і рівночасно на його локальне забарвлення чи навіть локальні назви.

Для ясності про що йдеться, відкличуся знову до відомих прикладів із життя християнізму ще в сучасності, отже, наглядно ствердзувальному вигляді.

Існує культ матері Божої в Люрді, у Фатимі, в Ірландії, у якомусь селі, а також у Валії, у якомусь селі і т. д.

Існує культ Матері Божої як Королеви Польської Корони, зокрема в місцевості Ченстохова, де також відбуваються чудеса, і існує Культ Матері Божої Покрови, як Покрови українських військових частин чи видів війська.

Тут не досліджую історії цього культу і його пов'язання чи синкретизму із культом Великої Матері (Кибели) чи іншими подібними старовинними культурами. Стверджую тільки, що те саме Божество, чи Свята Особа, може бути опікуном двох ворожих і непримиренних армій, як — польської і української, у боротьбі за державну суверенність України, яку Польща у своїй історії заперечувала.

У системі християнізму це культ особи святої із Палестини, що була матір'ю Ісуса з Назарету. Вона мала разом із тілом у стані "успення" бути перенесеною до неба. Бачимо, однак, якого сильного забарвлення набирає її культ у теренах (на місцях — *ред.*). Це, звичайно, пояснюється переємством старшого культу саме Великої Матері, яку цей християнський культ витиснув, але не вчинив зайвим. Через перенесення уявлень та емоцій настає своєрідний синкретизм. Такі явища можемо неодноразово спостерігати в історії релігій.

Хочу тут указати, що якби до історії християнізму залишилася така маленька обмаль, залишок джерел, як до староукраїнської віри, тоді були б зовсім неправильні висновки такі:

Оскільки сліди цього культу ми знайшли б у самій тільки Фатимі, ствердити, що тільки — підкреслюю — тільки там був цей культ, та що він був суто локального характеру. Або, що він був тільки у Фатимі і Люрді, але не було його в Ірландії, якби не залишилося слідів із того села, де цей культ є сьогодні. Такі висновки зовсім невинувдані. Ми можемо сказати щонайвище: не знаємо, або — немає джерел, але, напевно, щось було таке. І далі робити висновки із цього буцімто локального явища. Мовляв, цей культ створили... мешканці Люрду, бо він там засвідчений.

А однак, на кожному кроці роблять такі висновки дослідники старослов'янської віри. Щобільше, вони вимагають, щоб тільки — підкреслюю — тільки там говорити про даний культ, де він стверджений у скупих, аж надто скупих джерелах.

Можемо напевно ствердити, що культ Свантевита існував усюди там, де його заступив пізніший культ Святого Вита, виразно створений Римом на те, щоб витиснути культ саме Свантевита як Божества. Цей культ Святого Вита легко ствердити як поширений на широких просторах Північної Слов'янщини, Чехії та Полудневої Слов'янщини. Але із цього не можна зробити висновку, що тільки там він існував. Тільки там заступила його культ римо-католицька церква і тільки там цей культ Свантого Вита залишив живі сліди, саме в двоєвірному християнізмі.

Але ж назви "Свентослав", "Свентопулк", "Свентомир" напевно дохристиянські і збереглися як імена князів саме дохристиянської доби. Отже, існувало дохристиянське поняття і слово "Свенто". Між "СВЯТІСТЮ" як слово-істотою та "Святістю" як Богоназвою немає ніякої пропасти, але органічна ідейносвітоглядова єдність. Отже, це одна із назв, яких було більше, і це одна із назв, які збереглися на теренах, де існують про це свідчення. Але ми ані не годні викреслити цієї назви із інших теренів, а тим паче робити висновків про її чисто локальне значення чи походження, а ще гірше — локалізацію в часі. Мовляв, тільки в одинадцятому столітті, бо такі є свідчення ворожих нам німців.

Буває ще гірше. Назву РАДОГОСТА, чи РАДЕГОСТА стрічаємо тільки в одному джерелі. Тоді сказав учений Брюкнер, що це видумка, що такдо Бога не було, і — тут наводжу його слова дослівно — що "він викинув цього Бога на смітник". Он як було! Викинув Бога на смітник. Яка сила "доказовості" ученого!

Насправді — це назва Божества, яку ми стрічали в одному із наших засвідчених джерел. Це, можливо, локальна назва. Але ж дійсна назва дійсного Божества. Назва надто прозора, щоб її пояснювати. Він був РАДИЙ ГОСТЯМ, отже — РАДОГОЩ чи РАДОГОСТ. Знаємо з опису цього чужинця, що цілий город був радий гостям. Були там гості із далеких земель, як от Греція, і приймали там навіть, собі на горе, саксонів, які відплатили їм за гостинність знищенням. "Були гостям раді", як кажуть в Україні. Отже, і їхній Бог мав теж як одну із назв Радогост. Звичайно не було такого окремого і відмінного від інших Бога. Але ж такі вони всі. Не відмінні від інших.

Білий Кінь і Меч — це не тільки атрибути Свантевита із Аркони. Ми ж читали вже ці свідчення. Отже, немає потреби викидати Бога на "смітник" тільки тому, що одна із його назв раз засвідчена. Крім того, що назву подібного типу стрічаємо пізніше, у "Слові". Там

"Мати Божа" є "ПИРОГОЩА", себто вгощає "пиром". Вона не тільки гостинна. Вона ще й цілим пиром угощає. Національна прикмета, національне уявлення про основи моралі перенесені на улюблене Божество. Це ж Божество несе усе добро і всі добрі прикмети людини у світ. Свантевит був Радогостем. Він мав напевно ще сто інших добрих прикмет Людини.

Жорстко і дощенту винищили пам'ятники і тексти старовинної нашої віри. Гаї священні попалено. Статуї порубано. Святині спалено. Зовсім так, як учив Мойсей і як це здійснювали християни під час ширення християнізму. А тепер кажуть нам учені: докажи, покажи, і тільки те, що покажеш, буде прийняте в науці. Докажи, що існувало те все, що було спалене і знищене дощенту!

Чи така "об'єктивна" наука свідомо служить цьому культуроніщівному християнізмові, чи то ці учені, напосні століттями зневаги і пересудів до святої віри наших Прапредків?

Що ж, докажемо існування того всього, що знищено. Але ви, "учені", будете засоромлені з вашого нищівного скептицизму, як протинауки.

Насправді не вимагає доказу, що в старовині називали Богів чи Бога різними іменами! У мене на руках дешеві видання індуїзму. Маленькі книжечки, що звуться "Сагасранама" — себто "Тисяча назв". Тисяча назв Сурії (Бога Сонця), "Тисяча назв Вішну", "Тисяча назв Сіви".

Справді тисячу назв має те, що люди звать Богом, Сварогом, Свантевитом, Перуном, Дажбогом, Веле-сом, Хорсом, Родом чи тисячами інших... людських назв і визначень.

Але ж саме Веди вчать рівночасно суворого монотеїзму і вчення про Єдність (Адвайтавада).

"Різно називають Волхви те, що є Одне".

(Продовження в наступних випусках)

ПОЛІТВЯ ДО СОНЦЯ

У ТВОРАХ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

...Я повний приязні до Сонця і йду просто на нього, лице в лице. Повернутись до нього спиною — крий Боже! Яка невдячність! Я дуже щасливий, що стрічаюсь з ним тут, на просторі, де ніхто не затулить його обличчя, і кажу до нього: Сонце! я тобі вдячний. Ти сієш у мою душу золотий засів — хто знає, що вийде з того насіння? Може, вогні?

Ти дороге для мене. Я п'ю тебе, Сонце, твій теплий цілющий напій, п'ю, як дитина молоко з матерніх грудей, так само теплих і дорогих. Навіть коли ти палиш — охоче вливаю в себе вогняний напій й, п'янію від нього.

Я тебе люблю. Бо... слухай:

З тьми "невідомого" з'явився я на світ, і перший віддих, і перший рух мій — в темряві матернього лона. І досі той морок наді мною панує — всі ночі, половину мого життя стоїть він між мною й тобою. Його слуги — хмари, гори, темниці — закривають тебе від мене — і всі троє ми знаємо добре, що неминуче настане час, коли я, як сіль у воді, розпущусь в нім навіки. Ти тільки гість в житті моїм, Сонце, бажаний гість, — і коли ти відходиш, я, хапаюсь за тебе. Ловлю останній промінь

на хмарах, продовжую тебе у вогні, в лампі, у феєрверках, збираю з квіток, з сміху дитини, з очей коханої. Коли ж ти гаснеш і тікаєш від мене — твою подобу, даю наймення їй "ідеал" і ховаю у серці. І він мені світить.

Дивись же на мене, Сонце, й засмали мою душу, як засмарило тіло, щоб вона була недоступна для комариного жала... (Я себе ловлю, що до Сонця звертаюсь, як до живої істоти).

(Коцюбинський М. INTERMEZZO)

— Сонце преясне! — сказав він (Захар Беркут — ред.). — Ти, благотворне, вольне світило, не слухай тих огидних слів, які осмілився сей чоловік (Тугар Вовк — ред.) сказати перед твоїм лицем! Не слухай їх, забудь, що вони сказані були на нашій досі й помислом таким не оскверненій землі! І не карай нас за них! Бо безкарно ти не пропустиш їх, то знаю. І коли там, у тім Галичі, **довкола князя наплодилось багато таких людей, то ти зітри їх із лица землі, але за кару не погуби разом із ними всього нашого народу!** (виділення тексту — ред.).

(Іван Франко. Захар Беркут)

*Коли б кайданів брязкіт міг ударить
Перуном в тії заспані серця,
Спокійні чола соромом захмарить
І нагадать усім, що зброя жде борця!*

Леся Українка

Голові Державного комітету України в справах релігій В. Д. Бондаренку

Шановний Вікторе Дмитровичу! Протягом 1999 року на Першому каналі Державної телекомпанії України в програмі Людмили Станкевич "Відкриваємо Біблію" ведеться неприхована і цинічна пропаганда расизму, нацизму і геноциду. Подібні передачі існують і на інших програмах. Оскільки вони передаються державними засобами масової інформації, зокрема теле- і радіокомпаніями на різних державних, а також приватних каналах (на УТ-1, УТ-2, "Інтер" та ін.), просимо звернути на них Вашу увагу. Наша Громада отримує багато письмових звернень віруючих язичників (рідновірів) з різних міст і сіл України з проханням уладнати це питання в органах влади.

Ось рядки з цих листів: «З болем в серці доводиться постійно слухати, як з **невимовною радістю** ведуча телепрограми «Відкриваємо Біблію» розповідає про вигублення усіх перворідних ні в чому не винних єгиптян та жорстоке знищення інших великих і малих народів у часи Мойсея... поширюється ненависть до сповідників інших релігій, які давно зареєстровані і реабілітовані українською державою... продовжує розгортатися шалена пропаганда ненависті і **ворожнечі до етнічних українців**, які сповідують Давню Українську Віру» (лист від НКТ «Світовид»). «Передачі «Відкриваємо Біблію», «Православний календар», «Клуб суперкниги» та інші ведуть пропаганду геноциду, поширюють ненависть до сповідників інших релігій і розпалюють ворожнечу між самими християнськими сектами» (Громада «Сіверяни», Чернігівщина). «Чому славне минуле нашого народу подається в негативі? Жодна християнська програма не висвітлює правдиво історію України, яка потерпала від духовного рабства» (Громада «Сварга», Запоріжжя). Таких листів від релігійних громад і окремих громадян багато.

Коли реєструвався ряд наших громад у місцевих держадміністраціях, наше віровчення піддавали спеціальній експертизі, що мала визначити, чи не проповідує воно ненависть до інших конфесій. Проте, нікому не спало на думку піддати експертизі саму Біблію. Чи не тому й допускається таке відверте нахабство, коли п. Станкевич смакує сценами вбивства перворідних у Єгипті, ще й знаходить йому «містичне виправдання», та із дивним замилюванням розповідає про ріки крові, ... та про інші зовсім неестетичні «кари господні».

Ми змушені нагадати: «**Під геноцидом треба розуміти дії, які спрямовані на знищення, повністю або частково, якої-небудь національної, етнічної, расової або релігійної групи як такої**» (Ст. 2 Конвенції про попередження злочинів геноциду та покарання за нього). Не зайвим буде нагадати й таке: «**Ніхто не може встановлювати обов'язкових переконань і світогляду**», а також підлягає покаранню «**пряме й публічне підбурювання до здійснення геноциду**» (Ст. 3).

Чому державні теле- і радіокомпанії ведуть безперервну християнізацію населення України? Чому не діють статті про рівність усіх конфесій? Чому громадам Рідної Віри не дають і 5-10 хвилин ефірного часу для ознайомлення громадян з їхньою справді національною релігією, в той час, як християнам відкрита «зелена вулиця» і фактично надається необмежений час в ефірі. Наші письмові звернення до Держтелекомпанії закінчились формальними відписками, що нібито ми не маємо права втручатися в «творчий процес» цієї компанії.

Просимо Держкомітет України у справах релігій дати письмове попередження Держтелекомпанії України і познайомити їхніх керівників та журналістів, ведучих цих передач з **чинними в Україні статтями 1, 3, 5, 6, 16, 29, 30, 31** Закону про Свободу совісті; **ст. 5** Конвенції про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; **ст. 13** Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права; **ст.ст. 11, 24, 35, 37 Конституції України**. Доцільно було б роз'яснити названим працівникам зміст і цих документів або влаштувати спільну конференцію і обмін думками, не нагнітаючи ненависті протилежних сторін.

Голова Громади Українських Язичників "Православ'я" Галина Лозко

ДРУГА КНИГА МОЙСЕЄВА: ВИХІД

- 1: 1 А оце ймення ізраїлевих синів, що прийшли з Яковом до Єгипту. Кожен із домом своїм прибули.
- 7 А Ізраїлеві сини плодились сильно, і розмножувались, та й стали вони надзвичайно сильні. І наповнився ними той край.
- 8 І став над Єгиптом новий цар...
- 9 І сказав він до народу свого: "Ось народ Ізраїлевих синів численніший і сильніший від нас!
- 10 ...Коли нам трапиться війна, то прилучиться й він до ворогів наших, — і буде воювати проти нас..."
- 12 Але що більше його гнобили, то більше він множився та більше ширився. І жахалися єгиптяни через ізраїлевих синів.
- 20 ...а народ розмножувався, і сильно міцнів.
- 2: 11 І сталося за тих днів, і підріс Мойсей... І побачив він єгиптянина, що бив єврея з братів його.
- 12 І озирнувся він... — та й убив єгиптянина, і заховав його в пісок.
- 15 І почув фараон про цю справу, та й шукав, щоб убити Мойсея. І втік Мойсей від фараонового лиця, й оселився в країні Мідіян.
- 3: 1 А Мойсей... прийшов до Хориву.
- 2 І явився йому Ангел Господній у полум'ї огню...
6 І сказав: "Я Бог батька твого, Бог Авраама, Бог Ісака й Бог Якова!"
- 8 І Я зійшов, щоб визволити його з єгипетської руки, та щоб вивести його... до Краю, що тече молоком та медом до місця ханаанейнина, і хіттеянина, і амореянина, і періздеянина, і хіввеянина, і євусеянина.
- 15 І сказав ще Бог до Мойсея: "Отак скажи Ізраїлевим синам: Господь, Бог батьків ваших, Бог Авраама, Бог Ісака й Бог Якова послав мене до вас. А оце ім'я Моє навіки, і це пам'ять про Мене з роду в рід.
- 18 ...І прийдеш ти та старші ізраїлеві до єгипетського царя, та й скажете йому: "...Ми підемо в триденну дорогу в пустиню, і складемо жертви Богові нашому!
- 19 І Я знаю, що єгипетський цар не дасть вам піти...
20 І Я витягну Свою руку, та й поб'ю Єгипет усіма чудами Моїми, що вчиню серед нього, а потому він відпустить вас.
- 21 І Я дам милість цьому (ізраїльському) народові в очах Єгипту, — і станеться, коли підете, не підете ви порожні!
- 22 Бо позичить (?) жінка від сусідки своєї... посуд срібний і посуд золотий та одягу... — і заберете здобич від Єгипту".

БОЖІ ОЗНАКИ ДЛЯ МОЙСЕЯ

- 4: 1 І відповів Мойсей та й сказав: "Таж вони не повірять мені..."
- 9 "Коли вони не повірять... то ти візьмеш води з Річки, і виллєш на суходіл. І переміниться та вода, що ти візьмеш із Річки, і станеться кров'ю на суходолі".
- 21 І сказав Господь до Мойсея: "...Я ожорсточу серце його (фараона - ред.), — і він не відпустить народу.
- 22 І ти скажеш фараонові: "Так сказав Господь: Син Мій, Мій перворідний — то Ізраїль.
- 23 Коли ти відмовишся пустити його, то ось Я вб'ю твого сина перворідного".

- 7: 1 І сказав Господь до Мойсея: "...Я поставив тебе замість Бога для фараона...
- 3 А Я вчиню запеклим фараонове серце...
- 4 І не послухає вас фараон, а Я покладу Свою руку на Єгипет, і виведу війська Свої, народ Мій, синів Ізраїлевих, з єгипетського краю великими присудами.
- 5 І пізнають єгиптяни, що Я Господь, коли простягну Свою руку на Єгипет..."

ПЕРША КАРА: ВОДА ПЕРЕМІНЕНА НА КРОВ

- 14 І сказав Господь до Мойсея:
- 15 "Піди до фараона..."
- 16 І скажеш йому: "Господь, Бог євреїв, послав мене до тебе, кажучи: Відпусти Мій народ..."
- 17 ...Ось я вдарю палицею, що в руці моїй, по воді... — і вона зміниться на кров!
- 18 А риба, що в Річці, погине. І засмердиться Річка, і помучаться єгиптяни, щоб пити воду з Річки!
- 19 Скажи Ааронові: Візьми свою палицю, і простягни свою руку над водою єгиптян, над їхніми річками... і вони стануть кров'ю. І буде кров по всій єгипетській землі..."
- 20 І Мойсей та Аарон зробили так, як наказав був Господь.
- 21 А риби, що в Річці, погинули. І засмерділася Річка, і не могли єгиптяни пити воду з Річки. І була кров у всім єгипетським краї.

ДРУГА КАРА: ЖАБИ

- 25 І минуло сім день по тому, як Господь ударив річку.
- 8: 2 І простяг Аарон руку свою на єгипетські води, — і вийшла жабня, та й покрила єгипетську землю.
- 4 І покликвав фараон Мойсея й Аарона, та й сказав: "Благайте Господа, і нехай виведе ці жаби від мене й від народу мого, а я відпущу народ той..."
- 9 І зробив Господь за словом Мойсея, — і погинули жаби з домів, і з подвір'їв, і з піль.
- 10 І збирали їх цілими купами, — і засмерділась земля!

ТРЕТЯ КАРА: ВОШІ

- 13 І простяг Аарон руку свою з палицею своєю, та й ударив земний порох, — і він стався вошами на людині й на скотині. У весь земний порох стався вошами в усьому єгипетському краї!

ЧЕТВЕРТА КАРА: РОЇ МУХ

- 20 І найшла численна мушня на дім фараона, і на дім рабів його, і на всю єгипетську землю. І нищилась земля через ті рої мух!
- 21 І кликнув фараон до Мойсея та до Аарона, говорячи: "Підіть, принесіть жертви вашому Богові в цьому краї!"

П'ЯТА КАРА: МОРОВИЦЯ НА ХУДОБУ

- 9: 1 І сказав Господь до Мойсея: "Увійди до фараона, і говори до нього: Так сказав Господь, Бог євреїв: Відпусти Мій народ, і нехай вони служать Мені!
- 2 Бо коли ти відмовишся відпустити...
- 3 то ось Господня рука буде на худобі твоїй, що на полі, — на конях, на ослах, на верблюдах, на худобі великій і дрібній, — моровиця дуже тяжка.
- 4 І відділить Господь між худобою Ізраїля й між худобою Єгипту, і не загине нічого зо всього, що належить ізраїлевим синам".

6 | зробив Господь ту річ назавтра, — і вигинула вся єгипетська худоба, а з худоби Ізраїлевих синів не згинув ані одне.

ШОСТА КАРА: ГНОЯКИ

8 | сказав Господь до Мойсея й до Аарона: "Візьміть собі повні ваші жмені сажі з печі, і нехай Мойсей кине її до неба на очах фараонових.
9 | стане вона курявою над усією єгипетською землею, а на людині й скотині стане гнояками, що кинуться прищами в усьому єгипетському краї".
10 | набрали вони сажі з печі, та й стали перед фараоновим лицем. І кинув її Мойсей до неба, і стали прищувати гнояки, що кинулися на людині й на скотині.
11 | ...Гнояк той був на чарівниках і на всіх єгиптянах.

СЬОМА КАРА: ГРАД

22 | сказав Господь до Мойсея: "Простягни свою руку до неба, — і нехай буде град у всьому єгипетському краї на людину, і на худобу, і на всю польову траву в єгипетській землі!"
23 | простяг Мойсей палицю свою до неба, — і Господь дав громи та град. І зійшов на землю огонь, і Господь дощив градом на єгипетську землю.
24 | був град, і огонь ...
25 | повибивав той град у всім єгипетським краї все, що на полі, — від людини аж до худоби! І всю польову рослинність побив той град, а кожне польове дерево поламав!
26 | Тільки в землі Гошен, де жили ізраїлеві сини, не було граду.

ВОСЬМА КАРА: САРАНА

10: 1 | сказав Господь до Мойсея: "Увійди до фараона, бо Я зробив запеклим серце його та серце рабів його, щоб показати ці ознаки Мої серед нього".
12 | сказав Господь до Мойсея: "Простягни свою руку на єгипетську землю сараною, і нехай вона найде на єгипетський край, і нехай поїсть усю земну траву, усе, що град позалишав".
13 | простяг Мойсей свою палицю на єгипетську землю, — і Господь навів східний вітер на землю, ... і східний вітер наніс сарани!
14 | найшла сарана на всю єгипетську землю, і залягла в усім єгипетським краї, дуже багато!
15 | покрила вона поверхню всієї землі, і потемніла земля! І поїла вона всю земну траву та весь плід дерева, що град позоставив. І не зосталося ніякої зелені ані на дереві, ані на польовій рослинності в усім єгипетським краї!
20 | Та Господь учинив (!) запеклим фараонове серце, — і він знов не відпустив Ізраїлевих синів.

ДЕВ'ЯТА КАРА: ТЕМРЯВА

21 | сказав Господь до Мойсея: "Простягни свою руку до неба, — і станеться темрява на єгипетській землі...
22 | простяг Мойсей свою руку до неба, — і сталася густа темрява по всій єгипетській землі три дні.
23 | Не бачили один одного, і ніхто не вставав зі свого місця три дні! А ізраїлевим синам було світло в їхніх садибах.

ЗАПОВІДЖЕННЯ

ЗНИЩИТИ ПЕРВОРІДНЕ В ЄГИПТІ

11: 1 | сказав Господь до Мойсея: "Ще одну поразу наведу Я на фараона й на Єгипет. Потому він відпустить вас звідси.

2 | Скажи ж у вуха народу, і нехай позичить кожен від свого ближнього, а кожна від своєї ближньої посуд срібний та посуд золотий".

4 | промовив Мойсей: "Так сказав Господь! Коло півночі Я вийду посеред Єгипту.

5 | помре кожен перворідний єгипетської землі від перворідного фараона, до перворідного невільниці, ... і все перворідне з худоби.

7 | А в усіх синів ізраїлевих — від людини й аж до худоби — навіть пес не висуне язика свого, щоб ви знали, що відділює Господь між Єгиптом і між Ізраїлем".

НАКАЗ ЕГОВИ ПРО ПАСХУ

12: 1 | сказав Господь до Мойсея й до Аарона...
3 | "Скажіть усій ізраїльській громаді, говорячи: "У десятий День цього місяця нехай візьмуть собі кожен ягня на дім.
6 | заколе його збір Ізраїлевої громади на смерканні.
7 | нехай візьмуть тієї крові, і нехай кроплять на обидва бокові одвірки, і на одвірок верхній у тих домах, що будуть їсти його в них.
12 | перейду Я тієї ночі в єгипетським краї, і повбиваю в єгипетській землі кожного перворідного від людини аж до скотини.
13 | буде та кров вам знаком на тих домах, що там ви. — і побачу ту кров, і обмину вас. І не буде між вами згубної поразі, коли Я вбиватиму в єгипетським краї.
14 | стане той день для вас пам'яткою, і будете святкувати його, як свято для Господа на всі роди ваші! Як постанову вічну будете святкувати його!
19 | Сім день квашене не буде знаходитися в ваших домах, бо кожен, хто їстиме квашене, то буде витята душа та з Ізраїльської громади, чи то серед приходьків, чи то тих, хто народився у краї".

МОЙСЕЙ НАКАЗ ПРО ПАСХУ

26 | "І станеться, коли запитають вас ваші сини: "Що то за служба ваша?"
27 | то відкажете: "Це жертва — Пасха для Господа, що обминув був доми Ізраїлевих синів в Єгипті, коли побивав Єгипет, а доми наші зберіг".
28 | пішли й учинили сини Ізраїля, — як наказав був Господь Мойсееві та Ааронові, так учинили вони.

ДЕСЯТА КАРА: ВИГУБЛЕННЯ ПЕРВОРІДНИХ

29 | сталося в половині ночі, і вдарив Господь в єгипетським краї кожного перворідного, від перворідного фараона, що сидить на своїм престолі, аж до перворідного полоненого, що у в'язничному домі, і кожного перворідного худоби.
30 | встав фараон уночі, він та всі раби його, та весь Єгипет. І знявся великий зойк в Єгипті, бо не було дому, щоб не було там померлого!...
33 | квапили єгиптяни народ той, щоб спішно відпустити їх із краю, бо казали: "Усі ми помремо!"
35 | ізраїлеві сини вчинили за словом Мойсеевим, і позичили від єгиптян посуд срібний і посуд золотий та шати.
36 | ...і вони позичили — і забрали (!) здобич від Єгипту

ВИХІД ІЗРАЇЛЯ З ЄГИПТУ

37 | вирушили Ізраїлеві сини близько шестисот тисяч чоловік піхоти, крім дітей,
38 | а також багато різного і люду піднялися з ними, і дрібна худоба й велика худоба, масток дуже великий.
41 | сталося саме того дня, — вийшли всі Господні війська з єгипетського краю.

ПОСТАНОВА ПРО ПАСХУ

- 43 І сказав Господь до Мойсея й до Аарона: "Це постанова про Пасху: жоден чужинець не буде їсти її.
 44 А кожен раб людський, куплений за срібло, коли обріжеш його, тоді він буде їсти її.
 45 Приходько та наймит не буде їсти її.
 47 Уся громада Ізраїлева буде справляти її.
 48 А коли буде мешкати з тобою приходько, і схоче справляти Пасху Господові, то нехай буде обрізаний в нього кожен чоловічої статі, а тоді він приступить справляти її, і він буде, як народжений в Краї. А кожен необрізаний не буде їсти її".
 51 І сталося того саме дня, — вивів Господь Ізраїлевих синів з єгипетського краю за їхніми (військовими - ред.) відділами.

УСЕ ПЕРВОРІДНЕ — ДЛЯ ГОСПОДА

- 13: 14 І станеться, коли завтра запитас тебе син твій, говорячи: Що то? то відповіси йому:
 15 ...Господь повбивав усіх перворідних в єгипетським краї, від перворідного людського й аж до перворідного худоби. Тому то я приношу в жертву Господові все чоловічої статі, що розкриває утробу, а кожного перворідного синів своїх викупляю.
 18 ...І вийшли Ізраїлеві сини з єгипетського краю озброєні.

ВДЯЧНА МОЙСЕЕВА ПІСНЯ

- 15: 1 Тоді заспівав Мойсей та ізраїлеві сини оцю пісню Господові:
 2 "...Це мій Бог, — і прославлю Його, Він Бог батька мого, — і звеличу Його!
 3 Господь — МУЖ ВІЙНИ, Єгова — Йому Ймення!
 14 Почули народи — і тремтіли...
 18 і Господь зацарює навіки віків!"

"Через те, що світ мудрістю не зрозумів Бога в мудростій Божій, то Богу вгодно було спасти віруючих через дурість проповіді!" (1Кор., 1: 21)

Це ведуча християнської програми "Відкриваємо Біблію" Людмила Станкевич, яка найбільше прилучилася до пропаганди біблійного геноциду і нацизму. Цей уривок з Біблії і багато інших подібних геноцидних і людиноненависницьких текстів вона встигла прочитати з екранів телевізорів кільканадцять разів, і робила це з блаженним і всміхненим виразом обличчям, не розуміючи, що сама є порушницею християнських заповідей Нового Заповіту:

"Коли вони (жінки - ред.) хочуть навчитись чогось, нехай вдома питають своїх чоловіків, — непристоїно бо жінці говорити в Церкві!" (1Кор., 14: 35). "Нехай жінка навчається мовчки в повній покорі. А жінці навчати я не дозволяю, ані панувати над мужем, але бути в мовчанні!" (1Тим., 2: 11-12).

Лист-відповідь від Держкомітету в справах релігій

Голові Громади Українських
 Язичників "Православ'я" п. Галині Лозко

Шановна пані Галино!

Державним комітетом України у справах релігій розглянуто Ваше звернення від 31.08.1999р. №48/28 стосовно проявів релігійної і національної ворожнечі та випадків антиязичницької пропаганди у програмах, що транслюються на каналах Національної телекомпанії України.

Комітет поділяє Вашу стурбованість з приводу появи непоодиноких фактів порушення конституційних прав свободи совісті та віросповідання з мотивів неприязні на релігійному ґрунті, оскільки вони завдають шкоди не лише духовним інтересам віруючих, а й загострюють міжконфесійні відносини і не сприяють злагоді між діючими в Україні релігійними організаціями.

Стаття 35 Конституції України надає право кожному сповідувати будь-яку релігію, або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культу і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність. Згідно із Законом України "Про інформацію" (ст.ст. 9, 46, 47), засоби масової інформації не можуть бути використані для розпалювання релігійної ворожнечі чи посягання на права громадян.

З метою забезпечення реалізації конституційних прав на свободу світогляду та віросповідання Державний комітет України у справах релігій направив Національній телекомпанії України листа, в якому роз'яснюються законодавчі засади державної політики у релігійній сфері.

Крім того, Комітет готує звернення до засобів масової інформації та всіх діючих в Україні релігійних організацій, в якому наголошується на неприпустимості розповсюдження інформації, спрямованої на розпалювання релігійної ворожнечі та образу почуттів громадян у зв'язку з їх релігійними переконаннями.

З повагою

Перший заступник голови Держкомітету в справах релігій - В.Середю

Кожен сверстюк вживає свій матюк

Відкритий лист осквернителю Українських Святощів

Дехто з наших читачів подумає, що ми тут вжили нелітературне слово – матюк. У Словнику української мови (т. IV, ст. 654) це слово має позначку *розмовне* і пояснюється як “вульгарна лайка (звичайно з образливо вжитим словом *мати*)”. Тут же наведена ілюстрація з твору Г. Тютюнника “Вир”: “Через мить вода вирвала... у нього люльку із зубів і змила з голови бриля. – *Переймай!* – загорланів він, вигрібаючись із води, *кленучи дідів, прадідів і прапращурів таким матюком, що аж верби попрощулялися*”.

Нині подібні “матюки” – образу українських святощів – можуть собі дозволити навіть всеукраїнські газети. Що поробиш? – “свобода слова!” Так, редакція газети “Україна Молода” вважає, що можна безкарно “вимацювати” українську історію і Віру. Йдеться про публікації за 11 лютого і 12 березня 1999р., які викликали хвилю обурення серед українців-рідновірів. Обидві статті відзначалися крайньою релігійною нетерпимістю.

Для авторів цих статей та редактора нагадуємо, що *релігійна нетерпимість* – це вияв ворожості до іновірців, крайнє неприйняття інших релігійних поглядів, звичаїв, що часто є причиною релігійних конфліктів. В основі цієї нетерпимості лежить гіперболізована претензія окремих конфесій на винятковість саме їхніх релігійних істин. Редактор М.І.Дорошенко категорично відмовився друкувати відповідь сквернослову, хоча, за Законом, газета, яка допустила образу тих чи інших осіб чи установ, мусить видрукувати протилежну думку або вибачення. Нагадуємо, що й інші українські газети не наважились зав’язати нормальну полеміку, як це прийнято в правових державах. Тож відповідаємо авторам тих статей на сторінках нашого часопису.

Відповідь Юрію Дорошенку на запитання “Чи справді нашою державою керують язичники?” (УМ, 11 лютого). Ні, шановний пане Юрію, на жаль, нашою державою керують не язичники. Якби вони нею керували, то навряд чи дозволили б розбазарювати національні багатства України по всіх світах, нищити Рідні Святині, збиткуватися над українцями і підставляти праву щоку, коли їх вдарять по лівій! Якби Україною керували язичники, то й ви, шановний п. Юрію, не розповідали б нам “Як українці колесо винайшли”. Коментувати вашу статтю не вважаємо за потрібне – вона про вас говорить красномовніше, ніж про рунвістів, яких ви критикуєте.

Відповідь Євгену Сверстюку (УМ, 12 березня). Ознакою освіченої людини є обізнаність з предметом, про який вона говорить. Дивує навіть заголовок вашої статті “Поганство має стадний характер”. Якби ми не побачили прізвища автора, то подумали б, що це пише особа, не обтяжена інтелектом, яка ніколи не тримала в руках жодної книжки. То що ж, пане Сверстюк, візьміть до рук “Релігієзнавчий словник” (К., 1996) і прочитайте, що слово “поганство” належить до *вульгарної лексики*, яка не вживається ні в газетах, ні тим більше в наукових виданнях! Інша справа, якщо вам хочеться принизити Віру Наших Предків, яку ви вважаєте “примітивом”, то ви ніякими засобами не гребуєте, забуваючи, що образа релігійних почуттів віруючих карається законом. То хто ж ви тоді, інтелігент чи “напівінтелігент” (ваш власний термін!), чи ні те, ні інше?

Ви закидаєте патріоту України Левкові Лук’яненку непослідовність мислення. А як мислите ви самі? Пишете, що нашу націю “вже стільки років розтлівають

чужинці, накидаючи їй своїх ідолів і свої антихристиянські вартості”. Ви навіть не бачите в цьому алогізму! Так, чужинці **розкладають** нашу націю. І роблять це саме завдяки християнському менталітету українців: “любіть ворогів своїх!” – навчає юдей Христос. Хіба не християнство виховує покірних рабів з усіх націй? Та це ж саме чужинці нам підкинули не що інше, як християнських ідолів, щоб зробити нас покірними й слухняними виконавцями їхньої волі! Саме чужинські поли формували серед нашого народу стадний характер рабів Божих (в оригіналі – “рабів Єгови”). Ви нарікаєте на “нехтування нашої тисячолітньої духовної культури”, маючи на увазі християнство і забуваючи, що, по-перше, це не є *наша* культура, а по-друге, саме *християнство знищило нашу справжню рідну багатотисячолітню духовну культуру!* Непослідовність вашого мислення говорить сама за себе, коли ви згадуєте Щедрінського градоначальника. Бо її можна перефразувати й щодо вас самого: “треба скасувати давню українську віру, однак, з таким розрахунком, щоб Українська держава в духовному розвитку виявилась попереду всіх”.

Цікаво, як ви уявляєте собі того “Антихриста”, про якого згадуєте в статті? Мабуть, такого собі Чорта з рогами, яким його малюють у християнських церквах на картинах “Страшного суду”? І ви не вважаєте це примітивом? Між іншим, слово “антихрист” означає не більше, як світгляд, протилежний Христосовому! А це ще не означає, що він поганий, як ви пишете. Він просто *інший!* Тому й дивно, що ви, освічена людина, яка вважає себе українським патріотом, уподібнюєтесь до неграмотної сільської бабусі, яка й Біблію ніколи не читала. Ви, сподіваємось, читали Ф. Нітше, якого згадуєте в своїй статті (чи, може, відкинули як отруйну змію, через те, що побачили там слово “антихрист”)? Так от, цей мислитель ще сто років тому зрозумів облудність світового християнізму, написавши: “і досі жінка стоїть на колінах перед ПОМИЛКОЮ, бо її обдурили, сказавши, що хтось за неї був розіп’ятий на хресті”. Ви так само обдурений. Але у нас такі люди не викликають співчуття. Ви можете вірити в що завгодно, але це не означає, що ваша віра й думка найкраща і найправильніша від усіх. Пишете ж ви, що “є побутовий закон порядності”. Не знаємо, чи є ще “непобутовий” закон. На нашу думку, порядність або є, або її нема.

Тепер про теологію Рідної Віри. Нагадуємо, що вона не має нічого спільного з писаннями згаданого вами Лева Силенка. Наша релігійна конфесія є спадкоємцем і правонаступником Рідної Руської Віри (язичництва), забороненої в 988 році князем Володимиром. Ми маємо глибокі теологічні концепції про Сотворення Світу, Сотворення Роду, Многопроявність Божественної Сутності, Священний Героїзм, Триєдність, Священну Жертовність та ін. Ми маємо свої національні таїнства й обряди, передані нам у спадок нашими Пращурами. Те, що ви не знаєте наших моральних законів, ще не означає, що їх нема або вони недосконалі. Ви також помиляєтесь і щодо так званої “козацької християнської республіки”. Саме козаки найдовше дотримувались Предківської віри, яку зберегли в заульованому від загалу вигляді через засилля християнської церкви й державної релігії. До речі, на ці наукові дослідження й досі існує **табу!**

Козацька Покрова – не що інше, як прихований культ героїчної Матері Слави, яка своїм золотим крилом укриває воїна на полі бою, дає Води Живої напитися, а загиблих воїнів проводить на Луки Сварожі, де перебувають вони час, щоб отримати нове тіло і повернутися на землю в українських новонароджених. Саме в цьому зміст давньої віри українців у безсмертя українського духу: ніколи не віддавайся в рабство, бо хто прийме рабську смерть, той у Вічність відійде рабом. Чи не тому козаки нехтували смертельною небезпекою заради здобуття Волі! Чи не тому князь Святослав боронив Рідну Віру від Візантійського рабства? А хто ж такі були козаки-характерники, як не язичники? Це є наша історія і НАША ВІРА! Це вам не сльозливі байочки про християнських "мучеників", на яких ви молитесь, і яких, може, й не існувало в природі! Та для вас всі наші героїчні й легендарні постаті менш поетичні, ніж легенда християнина Нестора про знищення греками Руського флоту. Ті чужинці перемогли наших Пращурів, нібито скупавши в морі покров Діви Марії. То що, будемо святкувати нашу поразку й чужу перемогу? Віра в те, що чужі боги сильніші – це справжні-батьківський примітив, надто для сучасної людини!

Ви пишете, що християнство винесло на перший план особу. Може, це сталося тоді, коли Ісус відмовився від своєї матері чи, може, тоді, як заборонив своїм учням ховати своїх батьків, чи, може, тоді, коли проголосив: "Я прийшов вогонь кинути на землю, і як я прагну, щоб він уже запалав!" (Луки, 12: 49, 51-53) або: "Не думайте, що я прийшов, щоб мир на землю принести. Я не мир принести прийшов, а меча. Я прийшов порізати сина з батьком, дочку з матір'ю, невістку із свекрухою. Вороги чоловікові – домашні його!" (Матвія, 10: 34-37), Оце та моральна революція, про яку ви пишете? Значить, християнство винесло на перший план особу, здатну зрадити свій Рід заради примарних цінностей, щоб "нарівні з царями стати рабом Божим"?

Звичайно, споконвічні етнічні релігії автохтонних народів, які плекали святість Роду, Родини й Народу (нації) в цілому, стояли на заваді успішному ширенню християнства. Тому християни й знищували всі етнічні релігії, називаючи їх "поганськими". Саме християнська ідеологія зробила можливим панування комуністичного інтернаціоналу з його ідеями всесвітнього братерства і рівності, коли знищувалися всі прояви національної самобутності. І не в тому річ, що більшовики руйнували церкви тієї релігії, з якої, власне, самі черпали головні ідеологеми. Вони руйнували церкви так само жорстоко, як і християни руйнували язичницькі храми національних релігій! І саме в цьому їхня спільність!

Ви, п. Сверстюк, є заангажованою християнством особою, тому не хочете бачити очевидних істин. І це також свідчить про вашу християнську зашореність, кайдани думки. Нині це називають "зомбізованістю"!

Примарна рівність всіх станів суспільства є шкідливою на будь-якому етапі розвитку суспільства. Саме через цю "рівність", особи з менталітетом плебсу мають змогу піднятися на найвищі щаблі керівництва. Воістину за лєнінським планом, коли державою керуватиме кухарка. Де ж наші державні мужі? Б'ють поклони перед розіп'ятим юдеєм і цілують руки попам... Нічого собі – "горді" русичі! Де ж наші шляхетні лицарі? І хто з нас більший ідолопоклонник?

Та повернімося до звинувачень на адресу язичництва. Ви вважаєте національні почуття рідновірів стадним інстинктом, нічим логічно не підтверджуючи своєї думки. Ваші аргументи: "погани є поганями, у них

поганські вартості, яких не розуміє християнська Європа" або: "слово у поган не має морального забезпечення". Це нагадує анекдот про старшину, головний аргумент якого: "Этого не может быть потому, что этого не может быть никогда!"

Скажіть, яке "моральне забезпечення" мають ваші власні слова, як написані, так і сказані по радіо, коли ви профануєте творчість українського генія Тараса Шевченка або паплюжите давню культуру українського народу?

Чому ви не помічаєте, що саме стадний інстинкт керував християнами, коли вони розбивали вщент святині сусідніх народів, коли палили служителів їхніх культів, нищили священні дерева? Саме ідея винятковості християнської віри виховувала фанатизм християнського натовпу, бо Біблія закликає їх до цього: "жертвуйте їм порозбиваєте, а їхні стовпи поламаєте, святі їхні дерева постинаєте, а бовванів їхніх поपालите в огні" (Повт. Зак. 7: 5). Нетерпимість до інших віросповідань є ознакою фанатизму.

В цій книзі, яка є для вас святою, можемо знайти сотні закликів до спалення, забиття, каменування людей і знищення цілих народів! То про які моральні засади християнства ви говорите? Цікаво також, чому вас не турбує засилля чужоземних конфесій в Україні, яких є вже близько сотні? Чому вас не турбують мусульмани, юдеї, кришнаїти, "білі братчики", багаї чи мормони, які, до речі, пропагують свої вчення російською мовою? Чому тільки наша національна Рідна Віра, про яку ви нічого не знаєте, викликає у вас таку ненависть?! Видно, що й про Рунвіру ви знаєте небагато, бо плутаєте її з язичництвом, яким вона ніколи не була (це сучасна неорелігія).

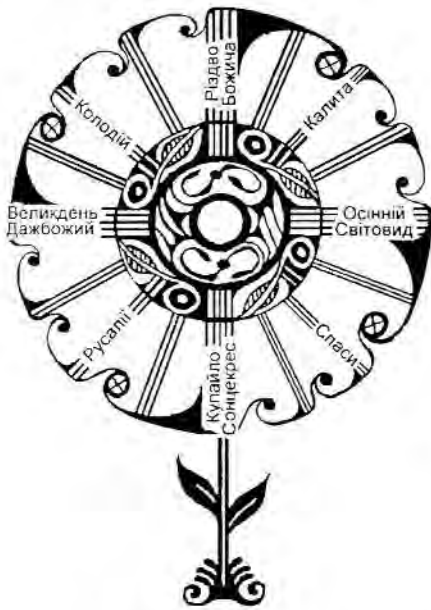
Про яку ж християнську безкорисливість ви говорите, коли стадний інстинкт штовхає рядових християн до бійки за церковне майно, а їхніх пастирів змушує боротися за сфери впливу, за паству, яка несе свої останні гроші до їхніх кишень. І вам також платять за паплюження Рідної Віри і тих людей, які її відроджують. Ваша газетка "Наша віра" (читаймо: "Іхня віра") – красномовне свідчення цього.

Нещодавно в архіві основоположника Відродження Рідної Віри професора і нашого Волхва Володимира Шаяна ми знайшли ваші художні твори. Він поважав вас як патріота України, – про це свідчать його замітки олівцем. Володимир Шаян чимало зусиль доклав для правового захисту дисидентів, усіх патріотів України, які були репресовані "совітами". Сьогодні ж ви з українського патріота перетворилися в захисника "загальнолюдських цінностей" і людину, яка плюндрує національні Святощі, материнські традиції і світогляд! Соромтеся "розглагольствувати" про "духовність і духовість"! Ви не маєте на це морального права!

Для рідновірів є очевидним, що християнство, накинуте народам революційним шляхом, не покращило людства й за два тисячоліття. Етнічні релігії нині відроджуються у всьому світі. Створено Світовий Конгрес Етнічних Релігій. Це є закономірний еволюційний процес! Людей вже не влаштовують світові імперські релігії, які виховують космополітів. Тільки в єдності різноманітних етнічних релігій народжується справжня духовність. І з цими фактами сьогодні не можна не рахуватися.

Так що ж, думайте, читайте, і долайте свій стадний інстинкт, пане Сверстюче!

**Громада Українських Язичників "Православ'я"
Національно-культурне Товариство "Світовид"
Редакція часопису "Сварог"**

*І Числобог рахус дні нашї
І говорить Богові числа свої,
Чи бути дню Сварожому,
Чи бути нощі.*

Велесова Книга.

КОЛО СВАРОЖЕ

ЮВІЛЕЙ – ДОСЛІВНО “БАРАНЯЧИЙ РІГ”

Двотисячний рік нашого григоріанського-юліанського календаря в інших календарях буде рахуватися:

7509 – за Візантійським (Ортодоксальної церкви) календарем; Новий рік – 14 вересня.

4632 – за китайським календарем; Новий рік – у лютому

1717 – за літочисленням “від Діоклетіана”; Новий рік – 11 вересня.

2314 – за елінським календарем Селевкідів; Новий рік – 14 жовтня.

1922 – за індійським календарем Сака; Новий рік – на березневому Молодуку.

2660 – за японським календарем; Новий рік – 1 січня.

2750 – за літочисленням Набуна-сара; Новий рік – у квітні.

2754 – від заснування Риму; Новий рік – 1 січня.

Американське плем'я майя користується одночасно трьома календарями: Довгим, Релігійним і Цивільним. Довгий календар почав відрахунок років від Сотворення світу, що, за їхніми переказами, відбулося понад 67 мільйонів років тому... (...)

Всі перші християни були євреями і дотримувалися юдейського релігійного календаря. З другого сторіччя християнські общини почали поповнюватися неєвреями (гоями). В міру проникнення гоїв-язичників у християнство, в нього починає входити й офіційний календар Римської імперії, тобто – юліанський календар, і літочислення від створення Риму¹. Наприкінці 3 сторіччя в Римській імперії було офіційно введено новий відлік років – від 284 року – від початку правління римського імператора Діоклетіана (284-305). В історію це літочислення ввійшло під назвою “Ера Діоклетіана”.

У 31 році ери Діоклетіана (в 1079 році від заснування Риму або в 325 році нашого літочислення) імператор Костянтин Великий (306-337) оголосив християнство державною релігією Римської імперії. У тому ж році в малоазійському місті Нікея він скликав Перший Всесвітній Собор християнської церкви. Під головуванням нехрищеного імператора, що, окрім того, ще й мав титул ПершOVERХОВНОГО жерця² язичницьких Богів Риму, 318 архиєреїв – святих Батьків церкви – виробили і затвердили Символ віри (стиглий виклад християнського віровчення), оголосили анафему єретику Арію, а потім, за вказівкою того ж Імператора і ПершOVERХОВНОГО язичницького жерця, зайняли-ся проблемами святкування Паски.

Згідно з уже сформованим на той час християнським віровченням, Ісус Христос напередодні єврейської Паски спокутував гріхи людства своєю смертю на хресті. Частина християн того часу святкували акт свого порятунку – дні смерті і воскресіння Ісуса Христа – тоді, коли євреї відзначали свою Паску (Пейсаг). Але своє свято євреї відзначали не за юліанським календарем, а за своїм, біблійним. У такому випадку, про день свого свята Паски християни повинні були попередньо розпитувати євреїв. Інша частина християн відзначала Паску під час весняного рівнодення. Значна частина християн, які вийшли з язичництва, відзначала Паску не як день смерті, а як день воскресіння Ісуса Христоса. А воскресіння Ісуса, згідно з євангельськими переказами, відбулося на третій день після єврейської Паски, хоча і відзначається точно 15 нісана за біблійним календарем, але

ДУДУМАН Євграф Каленикович – професор, доктор філософських наук, кандидат богослов'я.

Народився 6 січня 1928 р. в селі з сестрини на Одещині. В 1945 р. вступив до Одеської духовної семінарії, де навчався разом з Михайлом Денисенком (нині – головою УПЦ КП Філаретом).

З 1947 по 1951 навчався в Московській духовній академії. В 1951-1952 працював доцентом і помічником інспектора Саратовської духовної семінарії, але скоро зрозумів абсурдність християнського релігійного вчення.

У 1959 закінчив філософський факультет Київського державного Університету ім. Т.Г. Шевченка. Захистив кандидатську та докторську дисертації. З 1982 року працює професором кафедри філософії, читає курси філософії, релігійної етики, логіки та філософії права.

Основні праці:

Релігія як соціально-історичний феномен – К.: Наукова думка, 1974.
Идея Бога – М.: Наука, 1970.
Введение христианства на Руси: – Символ: рополь: Таврия, 1987.
Духовна культура і релігія. – К.: Наукова думка, 1974.
(Всього опубліковано 18 монографій, 48 брошур, понад 150 статей в журналах)

може припадати на будь-який день тижня і на один-два дні відхилятися від астрономічного весняного рівнодення...

Одним словом, дата свята Паски поставила перед святими отцями 1-го Всесвітнього собору ряд важких для розв'язання календарних проблем, гострі суперечки з приводу яких почалися в християнстві ще в 2-му сторіччі, безупинно продовжувалися сторіччями, і не вщухають сьогодні. Нікейський собор, за розпорядженням імператора Костянтина, прийняв рішення відзначати Великдень не разом з юдеями, а після них. А щоб такого збігу, не дай Боже, не трапилось, було вирішено відзначати Паску завжди в перший день тижня – у неділю – після весняного рівнодення. Назву ж першого дня тижня з "Дня Сонця" замінили назвою "Воскресіння", по-грецьки – "Анастасіс". У 384 році Римський імператор видав указ, за яким всім християнам треба було вважати святковим днем не суботу, як те написано "самим Богом" у його четвертій заповіді (Вихід, 20:8-11), а звичний для жителів країни День Сонця. Назву Дня Сонця "Воскресіння" прийняли тільки ортодоксальні (православні) греки, але вона й дотепер не прищепилася серед інших християнських народів (крім росіян – ред.).

Ювілейна дата другого – третього тисячоріччя стосується тільки того літочислення, що запропоноване християнському світу Діонісієм Малім. У міжнародних відносинах більшість країн світу користуються саме сучасним християнським календарем і літочисленням. Проте в ряді країн у внутрішній державній службі вживають свої національні або релігійні календарі.

Звичай святкувати ювілейні роки та їхню назву християни узяли з Біблії. У ній бог через пророка Мойсея ще 3500 років тому заповідав своєму "богообраному" народу відзначати ювілей (Левіт, 25:13, 28, 54; 27:17, 24). Він наказує святкувати кожний суботній, тобто сьомий, рік. А через сім суботніх років (7 x 7) наступний 50-й рік відзначати ювілеєм – сурмити в баранячий ріг. Біблійне слово "Ювілей" дослівно означає "Баранячий ріг", "Сурмити в баранячий ріг". Порушення ювілейних років, відповідно до біблійних розповідей, є дуже великим гріхом. Так євреї були засуджені богом на стільки років вавилонського полону (586-538 року до н. ч.), скільки років вони пропустили святкувань суботнього і ювілейного років. За всю історію після вавилонського полону юдеї тільки один раз не відзначали ювілейного року, у 164-165 році, оскільки в цей час у країні продовжувалася кривава війна проти сирійського царя Антіоха Єліфана. Від юдеїв святкування ювілейних років перейняли й християни.

У католицькій церкві перший ювілейний рік, за розпорядженням папи

Боніфація Восьмого (1294-1303), відзначений в 1300 році, а потім ювілейними проголошувались кожний 50, і навіть 25 і 33 роки. В юдаїзмі були свої дати ювілейних років, але з 2000 року юдеї почнуть відзначати свої, біблійні, ювілейні роки кожного 50 року за Григоріанським календарем. У католицтві в 1800 р. було скасовано ювілейні урочистості через негативне ставлення Наполеона до католицької церкви, – бо папи Пій VI і Пій VII, цілком залежні від нього, панічно його боялися.

З кінця 1980-х років світова громадськість почала готуватися до проведів другого і зустрів третього тисячоліття. У 1994 році папа Іоанн Павло Другий звернувся до віруючих католиків і населення всієї Земної кулі з Енциклікою "Tercio Millenio Adveniet" ("До настання третього тисячоліття"). У країнах, де поширене християнство, почали створюватися комітети "Millenium" (Тисячоліття), які об'єдналися між собою у всесвітньому масштабі. Центр його знаходиться в англійському місті Гринвіч, через який проходить Нульовий географічний Меридіан. Ювілейні урочистості будуть проходити протягом 2000 року (проводі й підсумки другого тисячоліття) і 2001 року (зустріч і перспективи третього тисячоліття).

Всесвітній і регіональні ювілейні комітети готують велику святкову і науково-просвітницьку програму. Рим, наприклад, готується прийняти 3-5 мільйонів прочан і гостей. У Гринвічі будується величний, на 44 гектари, комплекс споруд, у декількох павільйонах якого буде надане місце ювілейним комітетам Росії, України й інших "країн СНД". У Гринвічі будуть також павільйони тематичні, один з яких присвячений темі релігії і гуманізму. Вже почалося здійснення ряду планів комерційного і добродійного характеру. Винятково релігійний характер ювілейним урочистостям намагаються надати церковні організації. Але і вони тут не можуть обійтися без бізнесу. Католицька церква розраховує на особливі прибутки і не скупиться на попередні витрати. От, приміром, що вже підготовлено Ватиканом для приваблювання і прийняття мільйонів прочан у Римі.

На прес-конференції у Ватикані Президент Центрального комітету з питань Ювілейних урочистостей кардинал Роже Єтсгерей і Генеральний секретар Комітету архієпископ Крещенціо Сене повідомили:

У Римі для одночасного прийому прочан Ватиканом приготовано: 5 500 місць у готелях; 5 000 місць у будинках релігійних організацій; 5 000 місць у кемпінгах і орендних будинках.

Для проведення заходів уже найнято: 54 000 волонтерів; 51 000 різного профілю спеціалістів для проведення масштабних заходів. Вже відкрито веб-сторінку "<Jubil2000.org>".

Перший Ювілей у католицькій церкві був організований папою Боніфацієм VIII у 1300 році. З нагоди Ювілею вперше був уведений продаж Індульгенцій. Діставши (за гроші, звісно) індульгенцію, віруючий католик отримує звільнення від страждання в пеклі або в чистилищі на місяць, рік або навіть. У рішеннях сучасного Ватикану індульгенції названо "явищем, що знаменує ювілейну подію". Як і колись, папські воєжери після тривалої перерви почнуть бадьоро торгувати найкращими райськими місцями в потойбічному світі. Спеціальна папська енцикліка визнає, що в минулому сучасно зложивання індульгенціями. Через це, можливо, віруючі поставляться до них негативно. Папа пояснює, що індульгенції треба поєднати з покаанням і причастям, повернути украдене (відшкодувати збиток), ну і молитися, молитися та інше... Але торгувати індульгенціями, за переконанням папи, все ж потрібно.

З нагоди Ювілею, що буде продовжуватися два роки, із 2000 по 2001 включно, папська гвардія збільшується від 100 до 110 чоловік. Ця гвардія під час Ювілейних днів буде не стільки виконувати охоронні функції, скільки служити живою рекламою у святкових щоденних заходах. Вже відбулося посвячення і складання присяги новими 35-ма алебардистами 6 травня. У цей день в 1527 році гвардія папи Климента VII успішно захистила свого сюзерена від військ імператора Священної Римської імперії Карла V, який здійснив напад на папські володіння.

До Ювілею вже випущено мільйонним тиражем на CD-ROM компакт-диск "Abba, Pater" ("Слава, Отче!") у виконанні самого папи Іоанна Павла II. Латинською, італійською, англійською, французькою, польською мовами папа співає молитви, колядки, церковні пісні на музику сучасних композиторів, які постаралися спеціально тільки для Іоана Павла II. Як бачимо, Бізнес і в церкві є Бізнес. (...)

Однак, релігійні і світські центри Всесвітнього Ювілейного Комітету одностайно прийшли до висновку, що "Дата народження Ісуса Христа була і залишається невідомою".

1. Рахунок років від побудови Риму до цього часу зберігається в публікаціях старогрецьких рукописів та історичних досліджень. Вказівкою на це літочислення є абревіатура "AUC", що означає "Ab Urbe Condita" (Від Міста Заснування) – Від заснування Риму.

2. Римські імператори ще з часів Августа займали посаду верховного жерця з титулом "Pontifex Maximus" (Жрець Найбільший) і очолювали язичницькі богослужіння. Титул успадкували собі папи римські, яких досі називають Понтифіками.

Дудуман Є.К.,
доктор філософських наук,
кандидат богослів'я

КОЛО СВАРОЖЕ І ЛУННИК

2000 – 2001

** Зірочкою позначені Свята, дата яких щороку змінюється, тобто є рухомою: вони залежать від Великодня, фаз Сонця, Місяця і стану Природи. Всі інші свята є постійними.*

* 6 березня – Новоліття 2000, Щедрий вечір

(перший весняний Молодик настає о 7 год.19 хв.)

9 березня – Матінка-Земля. Сорочини, пташині свята.

* 12 березня – Вербиця

* 16 березня – Навський Великдень

* 19 березня – Великдень Дажбожий

25 березня – Благовіщення (Богиня Весна)

26 березня – Благовісник-Перун Весняний

* 26 березня – Радуниця (Тризниця)

* 12 квітня – Серeda Права (Рахманська)

22 квітня – Красна Гора, Велика Лада

23 квітня – Ярило, Лельник

2 травня – Жива, Солов'їний Великдень

* 4 травня – Русалчин Великдень (четвер)

* 1–7 травня – Русальний тиждень

15 червня – Видів День (Світовид Літній)

* 19-20 червня – Купайло (Собітка)

14 липня – Стрибог

20 липня – Свято Перуна

27 липня – Чур, Паликопа

1 серпня – Медово-Маковий Спас

6 серпня – Яблучний Спас

16 серпня – Хлібний Спас

8-9 вересня – Рожаниці

14 вересня – Свято Вирію: Здвиження

* 25 вересня – Світовид Осінній

1 жовтня – Мати Слава (Покрова)

* 21 жовтня – Дідова субота (Зворожини)

* 27 жовтня – Свято Мокоші (п'ятниця)

1 листопада – Свято Сварога (Плуга)

24 листопада – Свято Доли

30 листопада – Калита

6 грудня – Свято Велеса (Діда Мороза)

* 21 грудня 2000 – Різдво Коляди

* 22 грудня – Свято Рода

* 1–2 січня 2001 – Свято Дани (Водокрес)

2 лютого 2001 – Громниця (Стрітєння)

* 12-18 лютого 2001 – Велесовий тиждень

* 19-25 лютого 2001 – Колодій (Масляна)

* 23 лютого 2001 – Новоліття

Молодики 2000:

6 січня – 20.15 год.
 5 лютого – 15.05 год.
 6 березня – 07.19 год.
 4 квітня – 21.15 год.
 4 травня – 07.14 год.
 2 червня – 15.16 год.
 1 липня – 22.22 год.
 31 липня – 05.27 год.
 29 серпня – 13.21 год.
 27 вересня – 22.54 год.
 27 жовтня – 10.02 год.
 26 листопада – 01.13 год.
 25 грудня – 19.24 год.

Повні 2000:

21 січня – 06.42 год.
 19 лютого – 18.28 год.
 20 березня – 06.45 год.
 18 квітня – 20.42 год.
 18 травня – 10.35 год.
 17 червня – 01.28 год.
 16 липня – 16.57 год.
 15 серпня – 08.15 год.
 13 вересня – 22.39 год.
 13 жовтня – 11.53 год.
 11 листопада – 23.17 год.
 11 грудня – 11.03 год.

*Тобі, Місяцю, сповни,
 Мені – на здоров'я!
 Тобі, Місяцю, навітитися,
 Мені по світу знаходитися,
 Добре надивитися!*

Літнє сонцестояння 2000 року припадає на 19-21 червня, тривалість дня 16 год.27 хв.

Зимове сонцестояння 2000 року припадає на 19-23 грудня, тривалість дня 8 год.

Весняне рівнодення у Києві – 17 березня, осіннє – 25 вересня: тривалість дня 12 год.

Новоліття визначаємо за першим весняним Молодиком, що настав перед рівноденням.

Молодик і Повня подається за Київським часом. Ми користуємось "Українським народним календарем" під ред. А. Іванова, астрономічні дані К. Ненахової.

Застерігаємо, що в продажі з'явилися фальшиві відривні "Домашні календарі" вид. "АВК-Прес", автор-упорядник В. Кравець, тех. ред. Ю. Колесник, в яких астрономічні дані не відповідають дійсності!

Волхвиня Зореслава

Помогай, Дажбоже і Коло Свароже!

ВЕЛЕСИЧ

Славнозвісного давньоукраїнського поета Бояна називали "Велесовим онуком". Бог Велес, якого найчастіше знають як захисника багатства, покровителя торгівлі, опікуна домашньої худоби, має ще й таємничі здібності хранителя відунських знань, магичних слів, покровитель поетів. Недарма книгу з дубових дощечок прийнято називати Велесовою: "Велесові присвячуємо оцю книгу, Богові нашому, бо в ньому є прибіжище і сила", – так починається 16 дощечка. Рубрика "Велесич" надає свої сторінки поетам-українцям, рідновірам-язичникам минулого і сучасного.

СОНЯЧНІ ЕТЮДИ

У постійному творчому пошукові перебуває старший викладач кафедри українознавства Українського державного університету харчових технологій Володимир Пилипович Лета, який щойно відзначив свій полудень віку. Сердечно вітаючи його з ювілеєм, бажаємо міцного козацького здоров'я і подальших успіхів у неординарному осмисленні національної культури та передачі знань про відродження Предковичної Віри молодому поколінню. Вміщуємо кілька його поезій із збірки "Сонячні етюди", написаних у різні роки.

Володимир ЛЕТА

ПОДЯКА ДАЖБОГОВІ

Молитва

Спасибі, Боже наш Дажбоже,
Що Ти зберіг народ український,
Що відвернув напад ординський
І гордість духу нам зберіг!
Хвала Тобі, Сонцесдиний,
Від патріотів України,
Від тих її провідників,
Що донесли нам дух віків
Й допомогли облуду зняти
З очей і з пам'яті...

17.11.1994

УКРАЇНСЬКИЙ НОКТЮРН

Українське Сонце,
українська ніч,
Українське небо,
українська піч,
Українська хата,
український ліс,
Я до вас, кохані,
смуток свій приніс...

23.03.1996

СОН

Неначе в полі, у житах
Стежками вийшли на дорогу...
Рум'янець сяяв на щоках,
Хліба вклонялися Дажбогу,
Що з неба сяяв на Добро,
На мир і злагоду між нами...
А ми ішли і йшли житами
І несли щастя на руках...
І ми, і Сонце, і дитина, –
Усе, – як ця погожа днина:
Жита – життя,
Дитина – вірність,
А Сонце й Небо –
Наша вічність.

10.05.1995

КОХАНІЙ

Ти... – така, як я хочу...
Ти така, ти – така...
Що і слів не знаходжу,
Ти – як промінь, легка!
Ти – прозора, мов роси,
Чепурна, як верба,
Що в ставку мие коси,
Нахилившись з горба...
Ти весела, мов Сонце,
Що і сяє й буя,
Я твоїм оборонцем
Буду в бурях стоять.
І що в мене у серці
Найхорошого є,
В життєвій круговерті
Все хай буде твоє.

1.01.1965, 4.04.1996

...Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу.
І.Я. Франко

Вража віків нерозгадане плетиво.
Немало віддано, а скільки віднято...
Надія, крихтами по крихті зметена,
Так і вмирає, ніким не піднята.
По ній ми топчемося, як по непотребі
Мовляв, то – крихти лиш,
а не щось цілеє..

І де ті руки підступні, котрими
Було, надіє, тебе розвіяно?..
Мовчить історія – уста їй сплетено
Хитросплетіннями життя й борні
Вража віків нерозгадане плетиво,
Квазізмудроване у наші дні.

25.10.1964

Українці — ми публіка чемна,
І тому в нас панує лихвар.
А нахабна брехня чужоземна —
Це для нас наймодніший товар.

На життєвій дорозі до моргу
Нас веде псевдоправда сліпа:
Ми міняєм попа на парторга,
А парторга ізнов на попа.

Нам обман — як на чоботи вакса,
Як лампаси на сині штани.
Ми міняєм Ісуса на Маркса,
Нам обидва — ікони вони.

Нам потрібні гареми турецькі,
Бо куди ми здавали б сестер,
Поки хитрі юфи та жванецькі
Обхохмили нас, наче тетер?

Ніби й справді для того з народу
Лився поту кривавий потік,
Щоб який-небудь зайда-заброда,
Обшахраївши націю, втік...

На козацькім, на ріднім просторі
Бусурман демонструє нам честь:
Він залазить на Київські гори,
Він буде на горах мечеть...

Навчання нам до м'якого місця, —
Ми не хочемо вчитись, хоч плач.
Нам би дрантя з чужого охвістя
Та на шию чужий налигач.

Обдеруть нас хай банки та трасти,
Бо для того й існують вони.
А дозволять нам трішечки красти —
Ми щасливі тоді, як слони.

Без чужинця не зробимо кроку, —
Служим вірним йому холуєм,
А якщо і народим пророка, —
Ми негайно його продаєм.

Не потрібно нам Рідної Віри,
Не потрібен прадавній обряд...
І тому нас жеруть бузувіри
Цілу тисячу років підряд.

Але навіть беззахисні вівці
Чують нюхом ходу хижака.
Схаменіться, брати українці,
Виручаймо козак козака!

І громи розумової битви
Виб'ють клином безвиході клин.
І збагне рятівні алгорифми.
Української матері син.

Ворнегана РАЛКО

ЧЕБРЕЦЕВІЙ СОНЕТ

Богородицька травко, що в літі єси,
Що у липні єси, між ліси бузковієш,
Наставляєш др сонця тоненькі списи
І лелієш меди, наче сльози лелієш.

Богородицька травко, легенди дзвенять
У сузір'ях твоїх аметистових китиць;
Богородицька травко — дання і знання —
А за ними був Вишень, і Лело, і Літиць.

А за ними був дим моїх огнищ і люд,
Що ішов проти Сонця до темних споруд
Помолитися — Сонце від віри відтявши,

Що згубив свою пам'ять між темні ліси...
Але ти, наче рать, наставляєш списи
Й сивим згуком землі раниш душу, як завше.

Десь там, за межами себе, я вчуса вгадувати Долю,
Де Пращури мої плетуть невинуватостей вервечку,
Де немовлята моїх днів непрожитих — прозора — голі
Малюють пучками на склі життя тасмний безкінечник,

Де павучки моїх чуттів чатують в плетиві цілунків,
Де ластівки моїх очей здивовано злітають вгору,
Де хтось чека мене давно, де, зазирнувши за лаштунки,
Побачиш світ, і цвіт, і слід себе в надзоряних просторах.

БОЯНОВІ ВНУКИ

Ні, ми просто останні з твоїх кораблів,
Боже Велесе, пущені плавати в Яву —
Голубими річками течем з-під землі,
До землі і у землю, хмільну і ласкаву.

Не тривожить ніщо голубої води
На мальованій сонцем, ясній акварелі...
Тільки іноді пам'ять заводить — туди,
На хиткі і виткі манівці підземелля.

Там, де паростки душ в віщих пащах у риб,
В рідних світлих світів спопелілому рам'ї,
Наша пам'ять болить й проростає углиб
Підземелля, де час переходить в непам'ять...

І прийде тихо, наче дим...
Відкине полог, ступить зграбно,
Калини клекотом жарким
Поранить сутінки єдвабні.

Торкнеться сном налитих піль
Потомлених в любовних битвах,
Благословить і хліб, і сіль
Моєї вдячної молитви.

І стану тиха, як вода...
І в серці відгукнеться нині
Одухотворена хода
Золотоокої Богині
Осені...

Михайло ІВАНЧЕНКО

Народився 1923 р. у селі Гусаковому на Звенигородщині Черкаської області. Після семірічки закінчив три курси агротехнікуму у м. Тальному. Під час II світової війни вивезений до Німеччини, втік з арбайтгабору. Добютував лірикою в журналі для остарбайтерів "Дивнілля".

Служив у совєцькій армії. Засуджений військовим трибуналом у 1947 р. на десять літ заполярних таборів ГУЛАГу. Відбував покарання на Полярному Уралі і в Ямало-Ненецькому національному окрузі. Після повернення змінив заочний курс малюнка та живопису Московського парадного університету мистецтв і до пенсії працював художником-оформлювачем. До літератури не пустив. Після хрущовської "відлиги" виключили з літоб'судання "Звенигора". Опублікував кілька нарисів-досліджень у варшавських часописах "Наше слово" та "Наша культура", часописах СПУ.

З написаного вдалося видати науково-популярну книжку "Дивосвіт прадавніх слов'ян" (Київ: РІП, 1991). Добірні вірші з'явилися у збірнику невеличкої поезії "З обличчя поетів" (Київ, 1993) та харківському журналі "Український Засів" (1993), до редакції якого увійшов в 1992 р. У 1998 році вийшла збірка поезій "Полиновий квіт".

Учасник Всесвітнього Симпозіуму "Голодомор-33", двох Світових конгресів українських політ'язнів, Всеукраїнських зборів Руху, член Всеукраїнського товариства політ'язнів і репресованих, один з організаторів НРУ та "Прогреси" на Звенигородщині. У рукописах має два романи, три повісті, збірки віршів та гуморесок.

ВЕЛЕСОВА ТРОПА

У лозах ні куниця, ні бобра —
Така текла там річка незвичайна,
Горнулась, мов сестриця, до Дніпра,
Хатками геть оточена Почайна.
Там вирізьблений Велеса кумир
На торжищі вітав князів і смердів,
Чужинців навіть гострені уми
Молили в нього захисту від смерті.
На гострокіллі турів черепа
Довкола нього сплутались рогами —
У гомоні жертвовної тропи
Вважався він найліпшим між Богами.
Обороняв худобу та купців
Від духів злих, хвороб, нічного татя;
І день, і ніч замислені жерці
Вкидали жертву дров в святе багаття.
А Велесові внуки звідусіль
Несли в сопілках наспіви загуслі
В чеканні буйних голосних весіль,
А я просив собі звичайні гуслі.

1980

КОРОЛЬ МЕШКО I — II

О, відтає під панциром душа
І слів згасають ноти металеві,
Коли у срібне сяйво кунтуша
Поникне файна краля королеві.
І в мить одну ти легко віддаси
Народу Звичай і прадавню Славу
За одурман блискучої краси
І хтивий сміх богемки Доброслави.
Така коса у неї прегуста,
Такі уста незбагнено п'янючі,
Що ти притьмом повіриш у Христа
Й старих Богів у вир повалиш з кручі.
Знайшов таки ключі до тебе Рим,
І ти готовий "на добро ойчизни"
Віддати Польщу біскупам старим
За жар цілунків на порозі тризни.

1992

ЯН ГУС

Липневий день п'янів у липоцвітті,
Коли юрма, немов брудна ріка,
Пливла по бруку в місті перегрітім
Карать за чистоту еретика.
"Як смів назвать господарем тут чеха?" —
Волала гнівно патолоч тупа,
А інквізитор, спритний пустобреха,
В'язав вже Яна Гуса до стовпа.
І підкидав в'язки сухого хмизу,
І підкладав вогонь швидкий з-під низу,
Щоб рідну віру чехів спопелить:
"Рома локута — кауза фіниті!"
Та правда не згоряє в цьому світі,
Вогнем лише гартується щомить.

1992

КІНЬ СВЯТОВИТА

Колись в праукраїнському Арконі,
Балтійськими приборями омила,
Стояла в храму пишному полоні
Подоба з древа Бога Святовита.
Чотириліко на чотири боки
Дивився він в зіниці воїв грізно.
Оберігали всього краю спокій
При нім сідло, вуздечка й меч залізний.
Вночі, бувало, стукали копита, —
І знали тільки відуни предужі,
Що білий кінь самого Святовита
У темні потай мчить по вражі душі.
На віче лиш являвся він народу
Списів переступити перехрестя
Й навіщувать щасливого походу
Чи моровицю, чи в Бою — безчестя.
О віщий коню Бога Святовита,
Підводь у крок спочатку ногу праву,
Щоб у єднанні рід навчився жити
Й правдивому належав світ по Праву.

1985

Микола СКЕЛЯ-СТУДЕЦЬКИЙ

Ось уже тридцять років поет Микола Скеля-Студецький належить до Спілки письменників України. Ні важке життя, повне невпевненості, ні сталінський ГУЛАГ не змогли послабити його віру в світлу будучину України. Він ніколи не був ні лауреатом, не мав ніяких премій, навіть повлеїв не влаштовував, та й тині часто доводиться видавати свої збірки власним коштом. Сьогодні поету за сімдесят, але він вважає, що людина в будь-якому віці може переосмислити свої погляди. Микола Студецький ще в сорокових роках познайомився з професором Володимиром Шаяном, з яким перебував у таборі в Лусбурзі, але його ідеї сприйняв тільки тині і вважає, що українці мають повернутися до Віри Наших Предків. Друкуємо один з його нових віршів, написаний 30.11.1997 р. у Києві.

На фото: М. Скеля-Студецький у гостях у Центру «Світovid» оглядає виставку Велесової Книги

ПОРЯТУЙ ІІ, СВАРОЖЕ!

Гей, Свароже, Предків Боже,
Порятуй Україну,
Хай розквітне вона бідна.
Доля удовина.

Пограбована доценту.
Найбагатша в світі,
У якій, на сміх нелюдський,
Мруть голодні діти.

В ній розбійник владарює
Під імперським стягом,
Точить кров простого люду,
П'є ту кров, мов брагу.

Набиває свою пельку
Хлібом українським
І тримає у покорі
Вірне йому військо.

Гине, гине Україна!
Вся — сама наруга,
Бо впустила в свою хату
Окупанта-«друга».

І не матиме стражденна
Довго ще спокою.
Порятуй її, Свароже,
Божою рукою.

Народився 1963 році в місті Вінниці. Поет, журналіст, кобзар. Член Всеукраїнської спілки кобзарів. Закінчив Київський державний університет, ф-т журналістики. З 1985 р. працює в редакції часопису "Українська культура". У 1995 році видав збірку віршів "У всевітні серця".

Голубенькі очі у Яринки,
Наче неба чистого краплинки,
Неба українського ясного,
Де пливе велична тінь Дажбога.

Він Україну нашу широко любить,
Променями сонечка голубить,
А іще дає усім нам силу
Бог весни, чудесний Бог Ярило.

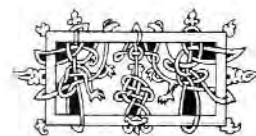
Він дощі на землю посилає:
Все росте, бує, розквітає...
І росте собі й моя дитина —
Донька Сонця світлого — Ярина.

Ярослав ЧОРНОТУЗ

Не до попа, а на Природу
Я сповідатися іду,
Дажбогу-Сонцю на догоду,
А не Ісусику-жиду.
На повний голос тут співаю,
Бо тут — ожив, бо тут — воскрес,
Тут за життя спізнав я Раю,
Бо тут творю, бо тут кохаю,
Бо тут на творчість надихає
Митець Великий — Бог Велес.
Тобі, Природо, воля звична, —
Це головна з твоїх ознак:
Стоїть прадавній дуб-язичник,
Святиня ножа тут Залізник.
Гуляв отут отаман Хмара:
Червоних виродків-почвар
Клав сотнями войовник ярий,
Аж стугонів Холодний Яр.
Тут мій народ Богиня Слава
Благословляла у похід,
Русь ще за князя Святослава,
Як справді вільная держава,
Лишила в пам'яті свій слід.
О, нагострися, нагострися,
Народний той сердечний слух,
О, відродися, відродися,
У наших душах вільний дух!
Коли в них справді залунає
Могутній хор своїх Богів,
То яра сила забує,
І нас ніколи не здолає
І найсильніший з ворогів!

НЕЗГЛИБИМЕ

Люблю тебе, незаймана Природо,
Де не ступав потворний черевик
Сучасних монстрів, за справдешню вроду,
За — без косметики, прекрасний лик.
Люблю тебе, українська Природо,
За цю безмежну просторинь полів,
Невлонний, непоборний дух свободи
Витав у ній як велетенський гнів.
О Земле рідна, що ж, нехай останній
Я твого племені абориген, —
Живе прекрасний, мов Шевченко ранній,
В мені твій гордий, нескоренний ген.
Козацький дух акумулюй у серці
Усіх українців справжніх, що були,
Щоб став я із Чорнобилем до герцю,
Щоб всіх космополітів ми змели.
Щоб серця радіація могого
Робила владарів із батраків,
Щоб нам засяяв знову лик Дажбога,
Щоб смерті страх на попіл погорів,
Щоб стала справді вільною Україна —
Країна хліборобів-оріїв.
І щоб родила кожна родина
Нових Шевченків, Святославів, Богунів!

Галина ЛОЗКО

СВЯТОСЛАВ ХОРОБРИЙ

(закінчення; початок див. "Сварог" № 8)

З Рідною Вірою повертається в Україну і Перунів Полк! Бо записано Волхвами в Книзі Велеса: "Кому присудить Перун, ті будуть їсти в Раю їжу вічну, в Сварзі воскреснуть, бо загинуть сьогодні. І немає іншого вороття, аби лишитися при житті. Ліпше мертвими бути, бо живі працюють на чужих, а те — ніколи!" (дошка 8/3). Знав це Святе Письмо і Великий князь Святослав, коли перед боєм мовив слово до дружини своєї: "Не осоромимо землі Руської, а ляжемо кістьми тут, бо ж мертві сорому не мають!" (Літопис Руський, літа 6479/971). Про загибель князя Святослава писали різне. За усталеними в історичній літературі традиціями, його уявляли князем-завойовником, жадібним до наживи, який не хотів правити державою, лише воював із сусідами. Такою була ідеологічна настанова вже перших християнських літописців, які бачили в Святославові дикого князя-язичника, котрий не хотів христитися.

Та крізь завісу ідеологічних вигадок пробивається істина навіть у тексті того ж літописця, коли він описує випробування Святослава грецьким цесарем Іоанном, якому бояри порадили: "Пошли йому дари. Спитуємо його, чи падкий він є до золота чи паволок?" Коли ж Святослав, прийнявши золото, звелів сховати його, навіть не подивившись на дарунки, послали вирішили випробувати Святослава на зброю. "І принесли йому меч, і він, узявши, став любитися ним і хвалити, і дякувати цесареві. І прийшли послані назад до цесаря, і повідали все, що було. І сказали бояри: "Лютим буде сей муж, бо майном нехтує, а оружжя бере. Згоджуйся на данину"... І дали вони йому данину, а він узяв і за вбитих, кажучи: "Рід його візьме" (Літопис Руський, там же). Як бачимо, не багатство було головною силою, яка спонукала Святослава взятися за меч. Як достойний воєначальник, він дбав про родини своїх загиблих воїнів: як мудрий голова держави — турбувався про збереження національної віри свого народу, воюючи з імпериалістичною Візантією в Болгарії. Уклавши мирний договір з греками, він лише прагнув виграти час, щоб зміцнити своє виснажене в боях військо: "Піду я в Русь і приведу більше дружини" (Літопис Руський, там же). Та не судилося... Про підступну змову чи внутрішні сварки вже частково християнізованих бояр, що точилися тоді в Русі, нам відомо небагато.

Українським історикам нової генерації ще належить докладно дослідити цей замовчуваний ціле тисячоліття

таємничий період нашої вітчизняної історії. Не все ще сказане й археологами. Що ми знаємо про могилу Великого князя Святослава? Невже нас задовольняє легенда чи казка про череп нашого князя, з якого печенізький князь Куря нібито пив вино? Та ще й з "уварівською" вставкою, що нібито ця чаша мала напис "Чужого бажаючи, своє втратив"? Така легенда, створена християнськими ідеологами, довгий час задовольняла істориків проімперської школи, як російських, так і совітських. Та видно, що і нині вона до вподоби усім властим кланам від церкви до президентського оточення. Вже сьогодні патріарх Філарет роздає ордени "святого" Володимира, який насправді в нашій історії виконав роль нікчемного зрадника Віри Батьків і кинув Україну-Русь до тисячолітнього духовного ярма. Цими нагородами вже заангажовані тисячі українських вчених, редакторів газет, діячів культури. Чи зможуть вони без християнського упередження взятися за вивчення правдивої історії або хоча б надрукувати в своїх виданнях незалежні від християнської церкви дослідження?

Саме тому ми й досі майже нічого не знаємо про ті знахідки, які й донині замовчує ідеологічна цензура. Що відомо в Україні про українського археолога В. Грінченка, який розкопував так званий "Кічкаський скарб"? Про цю знахідку в Україні нема ніяких публікацій, жодного слова про нього не подає навіть найновіший, виданий уже в незалежній Україні, "Словник-довідник з археології" (К., Наукова думка, 1996), не кажучи вже про вимогу до уряду Росії повернути кічкаські знахідки в Україну. Хочеться вірити, що таку вимогу в недалекому майбутньому буде висунуто. Тоді пограбована чекістами могила нашого славного князя Святослава заговорить до нащадків правдивими фактами, які в огні не горять, у воді не тонуть і в кагебістських сейфах не тліють.

А почалося все в 1927 році, коли поблизу острова Хортиця, нижче порогів, було сплановано будівництво кількох металургійних заводів. Такі "будови віку", як відомо, робилися совітами на тих місцях, які мали для народу велике історичне значення. Руйнувалися природні заповідні місцевості, річки, гори, могили, змінювалося до невпізнанності обличчя Матінки-Землі, і все задля того, щоб знищити нашу пам'ять, наш зв'язок з Предками.

У тому місці Дніпро омивав велику гору, що височіла на лівому березі і була ніби відокремлена від степу двома глибокими балками. Будівельники ж мали зрівняти

всю верхівку гори, площею 4 кв. кілометри, й зробити тут майданчик для будівництва заводів. На верхівці гори було понад 80 різного розміру могил, деякі з них — до 8 метрів заввишки. В центрі, на самому вершечку, був курган, схожий на оборонне укріплення, з прямокутним кам'яним валом, одна (коротша) сторона якого була вигнута дугою. Це укріплення не мало воріт і було насплане нашвидкуруч, бо з часом каміння розсипалося і стало просто кам'яною смугою завширшки близько 1 метра і заввишки 20 см. Дослідження цього кургану було доручено археологу В. Грінченку, який сумлінно дослідив усю площу розміром 3 кв. км, поділивши її на двометрові квадрати.

У північній частині кургану, навпроти короткого, вигнутого боку валу в бур'яні стояв камінь, під яким на глибині 10-20 см було викладене кам'яне коло діаметром 10 метрів, а в цьому колі була викопана кругла яма завглибшки близько двох метрів. Ця яма всуціль була забита каменем-дикуном, між яким траплялися залізні стрілки. На дні ями були складені обгорілі людські кістки. Сліди вогню було видно й на камінні. В цьому ж колі поруч із могилою було встромлено три шаблі, держаків яких стриміли на глибині 20 см від поверхні землі. Вони ніби охороняли другу, меншу яму, діаметром близько 70 см, завглибшки 1 метр. Ця яма була наповнена великою кількістю металевих, золотих та срібних речей, часто напівобгорілих. Проф. М. Міллер писав, що скарб було "проткнуто згори додолу наскрізь трьома шаблями. Відтак ця схованка була заворожена. Шаблі мали скарвати того, хто на той скарб спокусився б" (Ukrainian Voice, Winnipeg, Man., 43, 1976).

Та далі склалася майже детективна історія. Працівники НКВД обкопали той скарб і разом із землею (монолітом) перемістили в дерев'яну скриню з грубих дошок. У такому вигляді під збройною охороною його перевезли до Катеринослава (нині Дніпропетровськ). Тут спеціально створена комісія у приміщенні місцевого музею зареєструвала всі речі скарбу, докладно описавши і сфотографувавши кожну річ. Урядовці Української республіки, які в той час перебували у Харкові, в повному складі спеціально приїхали до Катеринослава оглянути скарб. Ці відвідини, вірогідно, й вирішили долю скарбу. Мабуть, як і всі інші цінні археологічні знахідки, все було відправлене в Москву або Петербург (Ленінград). Де поділися ті описи, фотознімки? Чому ніде не було жодної публікації? Відомо тільки, що через десять років (1937) археолог В. Грінченко був заарештований і пропав безвісти. Разом з ним загинули всі його матеріали: креслення, знімки, плани, наукові дослідження.

Ось лише короткий опис скарбу за даними професора М. Міллера, опублікованими в зарубіжній пресі: "В скарбі виявлено було 50 залізних стремен, 20 залізних удел, багато пряжок та кілець від кінських уборів, кілька пар стремен та кілька удел були орнаментовані золотою та срібною насічкою. У скарбі було близько 1500 золотих речей, майже виключно у вигляді різноманітних золотих бляшок та грудок від стопленого металу. Всі бляшки були орнаментовані різними візерунками, опуклими півкульками і зроблені штанцями. За формою були округлі, опуклі, квадратні, прямокутні з одним ви-

Святослав Хоробрий — лицар Ордену Бога Сонця. Мирослав Сєверов. 1996.

округленим боком. Всі ті бляшки являли собою прикраси до кінського та людського убору з ременів. Були поміж бляхами і золоті кільця та обійми до піхов від шабел. Була також щира золота смуга, прикрашена витискуваним орнаментом — обкладини горішньої частини сагайдаку. Були також і інші золоті платівки різної форми та розміру — очевидно, обкладинки луків, сидел та іншого військового приладдя. Майже всі речі мали сліди перебування у вогні, а багато було частково чи цілком стоплених, іноді просто у вигляді золотих бульб чи крапель. Зі срібних речей найкраще зберігся вилитий та оброблений карбиком орел, завбішки з голуба. Ноги йому обкручував змія, що, підвівши голову, гриз орлу серце. Це відома з класичної давнини алегорія — боротьба сили з хитрністю. На лівому крилі орла — кругле візантійське клеймо, а на грудях великими літерами вирізано "Петроу". Цей

орел являє собою наверхок стяга когорти або леґіону якогось візантійського воєводи Петра, можливо команданта імператорської гвардії. Друга, також пластична фігура, такого ж призначення виображала собою лева, від якого збереглася лише голова, решта була стоплена. Чимало було й інших срібних, частково стоплених або поламаних речей, з яких більшість — церковне начиння, кадила, чаші, діски і т.п. Всі речі кічкаського скарбу візантійського виробу 9-10 століть, крім шабел та стріл" (Український голос, 27.10. 1976).

Карта о. Хортиці.

Імовірне місце поховання князя Святослава

Ці короткі повідомлення подають нам напрочуд яскраву картину похорону останнього язичницького князя України-Руси, яка логічно підтверджується усіма існуючими історичними відомостями про його загибель на острові Хортиця. Опис речей скарбу свідчить, що похований в кургані є великим воєначальником, який повертався з Візантії з великою здобиччю і загинув у цих місцях (тобто на Хортиці або поблизу неї). Можливо, вірні воїни поховали його таємно, за давнім звичаєм наших Предків, на високій горі, спаливши його тіло в урочистому княжому уборі, з усією військовою зброєю. У погребальне вогнище, за звичаєм, дружинники кидали йому в останню дорогу золоті та срібні дарунки, залізні стріли, хто що міг. Після спалення залишки кісток з попелом було закопано разом із залишками погребальних дарунків, потім могилу заворожено трьома шаблями, а землю зарівняно так, щоб не лишилося на ній ніякого сліду від могили, лише одинокий камінь нагадував би утаємниченим, де покійся їхній дорогий князь.

Колись із вершини тієї гори було видно на десятки кілометрів на північ і на південь: Крарійську переправу

через Дніпро, далекі острови, балки, ліси, всі пороги Дніпра аж до порога Вільного, Хортицю і Великий Луг, де була козацька вольниця. Нині тут, на Запорозжжі, димлять труби величезних заводів, вся Хортиця облуптана високочольними дротами, майже не чути на вулицях української мови, зросійщена вся Запорізька область... Однак і тут нині пробуджується українська національна свідомість і Рідна Віра. Та це й закономірно. Скільки ж століть тут нуртував вільний козацький дух! Великий і сильний дух князя Святослава витає над цією святою Землею, незважаючи на всі підступні спроби наших явних чи прихованих ворогів знищити нашу пам'ять про істинну Віру і Святість. Боротьба сили із хитрістю триває. Та Україна дочекається свого історика, що правдиво б дослідив, у якого Бога вірили козаки, не побоявся б сказати, що не до Ісуса ж молилися козаки-характерники. Саме для таких істориків колись і буде запроваджений Орден Святослава Хороброго як найвища нагорода вірним синам України-Руси! Бо маленька краплина Правди, вищита спраглою душею, є сильнішою, ніж величезна хвиля брехні, кинута на кам'яний берег!

ЯКИМ БУТИ ПАМ'ЯТНИКУ СВЯТОСЛАВОВІ?

Музей-майстерня скульптора Івана Кавалерідзе, що на Андріївському узвозі, настирливо пропагує проект пам'ятника Великому князеві Святославу, створений цим відомим скульптором. Більш того, в приміщенні музею навіть встановлено скриньку для збору коштів на спорудження пам'ятника!

Якось я завітала до музею оглянути той проект. І що ж мені показали? Кінна статуя, далека до завершення, вірогідно, була тільки сирію заготовкою, своєрідним начерком, ескізом І.Кавалерідзе. Святослав сидить з опущеним донизу і захованим за спину мечем (подібні зображення є в грузинському традиційному мистецтві). Кінська голова є безфор-

мним наліпком глини, якому ще треба надавати відповідної форми.

Гадаю, що до проекту пам'ятника славетному князеві слід поставитися з усією серйозністю, ретельно зваживши, можливо, кілька різних мистецьких робіт. Адже існують інші скульптурні зображення Святослава, значно кращі від запропонованого першого не найліпшого проекту.

Чому ж для інших "проектів віку" у нас проводяться по кілька турів всеукраїнських конкурсів? Чому ж наша, нарешті вільна держава, не подбає про гідне увічнення пам'яті нашого славного князя? Чи, може, працівникам музею І. Кавалерідзе дуже кортить за будь-яку ціну зібрати кошти? При цьому забувають, що пам'ятник, насамперед, має увічнювати героя, а не скульптора.

Тож не поспішаймо! Хіба мало нам дистрофічного архистратига, що погрожує мечем, названого в народі "саранчею", чи Ярослава Мудрого в позі жebraка під церквою, чи карикатури Паніковського в центрі столиці?

С.А. Дансере. Святослав на шляху в Паргоров. 1886. бронза.

Святослав Хоробрий — лицар Ордену Бога Сонця Мирослав Северов (ракурс статуї), 1996.

Ескіз пам'ятника Святославу. Автор І.Кавалерідзе (Музей І. Кавалерідзе на Андріївському узвозі; м. Київ).

Вогнедана РАЛКО

РАСА в перекладі на слов'янську — ПОРОДА

“А кров наша про те каже, що ми – русичі”. Велесова Книга

Два тисячоліття християнського духовного терору спричинило безліч хибних орієнтирів у галузі ідеології, етики й моралі, яких треба позбуватися вже сьогодні, адже людство дійшло до тієї критичної межі, коли зникає рід за родом, нація за нацією. Знищення різноманітних людських рас (родів) у кінцевому підсумку призводить до знищення біосфери Землі. Ця проблема нині цікавить найсвідомішу частину кожної сучасної нації. Як запобігти цьому самознищенню? Українець Руслан Морозовський у своїй пісні пропонує: “Українки, любіть українців і лише українців родіть!”. Польські рідновіри привчають своїх дітей змалечку шанувати свій рід і свою державу: “Хто такий ти є? Поляк малий. Який герб твій? Орел білий.”

Сьогодні, як радив наш Великий Кобзар, ми звертаємось до надбань філософської думки інших народів, не забуваючи при цьому й про свою традицію. “Сварог” надає свої сторінки росіянину Володимир Авдєєву, вже відомому в Україні своєю книгою “Греодоленіе християнства”, в якій автор на повний голос заявляє про необхідність роззобування суспільства. В. Авдєєв не боїться вказати своїм співвітчизникам: **“Не треба бути Третім Римом чи другим Ізраїлем, як того хотів Володимир Соловйов. Достатньо бути власне Росією. Треба витравити із повітря сам присмак ілюзії, знищити всі таємниці і чудеса, скинути назавжди із поста-мента месіанство. Вибраність і винятковість — це комплекс національної неповноцінності, що заважає розвиватися. Треба затулити-ся від так довго нав’язуваних нам “небес” і, не зважаючи ні на які поради чи погрози, поцілувати ту землю, на якій ми стоїмо...”**

В. Авдєєв — автор багатьох проблемних наукових статей: “Кастова етнократія”, “Свобода особистості і расова гігієна”, “Генетичний соціалізм” та ін. Він тісно співпрацює із Всеросійським часописом правої перспективи “Наследие Предков”. Пропонуємо нашим читачам статтю Володимира Авдєєва, яку друкуємо за “НП”, № 6, 1999 (з незначними скороченнями).

Володимир АВДЄЄВ (Москва)

РАСОВЕ МИСЛЕННЯ ДАВНІХ ГРЕКІВ

“Найкраще мислять кров’ю”. Емпедокл

[...] Майже усі сповідники так званого “відкритого суспільства” при кожному вживанні слова “раса” невдоволено морщать, вважаючи це ознакою поганого тону. До того ж, саме слово “раса”, незалежно від контексту,

тлумачиться ними як елемент расизму. Для носія “загальнолюдських” цінностей расологія і расизм — синоніми, і пояснення не потребують. Майже як у комедії А. С. Грибоедова “Горе від розуму”, коли Фамусов на всі палкі висловлювання Чацького про мораль і логіку відповідає просто: “Не слухаю, під суд”. Саме такі взаємовідносини існують між демократичним і расовим мисленням. У суспільній свідомості створюється стійке уявлення, що це протилежні полюси, між якими немає і не може бути нічого спільного, бо все, що так чи інакше пов’язане зі словом “раса”, — тоталітарне, шовіністичне, огидне демократичним цінностям. За одне лише використання цього слова можна легко потрапити у фашисти, і людина, що начепила на вас цей ярлик, завжди вважатиме, що інших доказів і не потрібно.

Ми ж, навпаки, думаємо, що демократичне і расове мислення взаємозалежні, крім того, органічно доповнюють одне одного.[...]

Спробуємо тепер довести, що, всупереч сучасній масовій думці, Давня Греція є не тільки батьківщиною європейської демократії, але й колискою європейського расового мислення. Більше того, зародилися вони одночасно.

Мислити в расовому ключі — це, в першу чергу, означає оцінювати себе, свій народ, всю історію в іншій системі цінностей. Сучасне суспільство привчає кожного індивіда дивитись на історію як на низку культур і народів, вважаючи основним мірилом нічим не обґрунтоване поняття історичної значимості. Обґрунтовуючи свою позицію диктатором якихось загальнолюдських цінностей, сучасні історики примушують вас розчулюватися від явищ, суперечних вашому архетипу. Одним словом, при сучасному історичному погляді на культуру, ціннісні критерії завжди так чи інакше перебувають поза вами, і увесь час ніби частинами привносяться у ваш світогляд як незаперечні арбітри. Мислити історично — значить мислити абстрактно, не приміряючи ту або іншу культурну модель до своїх власних інтересів та інтересів свого племені. Одним словом, проміняти близьких родичів на Царство Боже, як учив Христос, або на класову інтернаціональну солідарність, як учили більшовики.

Мислити расово — це, насамперед, мислити конкретно. Яке відношення особисто до вас і ваших одноплеменників має даний історичний артефакт? Корисний він або шкідливий? Мислити расово — значить мислити категоріями не історичної значимості, але категоріями життєвої сили, довершеності й доцільності. В умовах расового мислення на першу роль висувається принцип “свій-чужий”, а категорії абстрактної правди, добра і зла відсуваються на задній план. Історичне мислення — це система тлумачення наслідків, а расове — це система тлумачення причин. Історичне мислення оперує зовнішніми показниками, воно екзотеричне за своєю суттю, у той час, як расове мислення завжди намагається зрозуміти глибинну таємну мотивацію поведінки людей, і тому воно завжди езотеричне. Історія — це підручники для дітей, де усе на поверхні.

Расологія — це вище, закрите знання для посвячених. Історичному погляду на речі навчаються, із расовим поглядом потрібно спочатку народитися. Історично може мислити кожний, расово — тільки обраний і чистокровний. Історичне мислення демократичне, расове — аристократичне. Історичне мислення тяжіє до змішування, діалогу, взаємодоповнення; расове прагне до замкнутості й самодостатності. Історичне мислення оцінює себе збоку, расове — зсередини. Саме тому в сучасному демократичному політичному мисленні прийнята винятково горизонтальна система оцінок “ліві — праві”, а в расовому мисленні з його вертикальними ціннісними орієнтирами можливий тільки один підхід: “високе — низьке”.

Нарешті, найголовніше. Расове мислення — це аж ніяк не засіб образити інші раси, це, насамперед, бажання підняти й очистити свою власну. Виходячи з ціннісних критеріїв, расове мислення шукає ворогів не ззовні, воно шукає їх усередині нас самих. Не чужі переваги, але передусім наші власні хиби заважають нашому зростанню і досконалості. Расове мислення — це насамперед робота над самим собою, тому що подібна форма світогляду має на думці, насамперед, колективний егоїзм, що складається з егоїзмів особистих. Як бачимо, розходження очевидні і непереможні.

Тепер, виходячи з цього розуміння проблеми і враховуючи найпростіші відмінності, по-новому подивимося на старогрецьку філософію.

Ще зі шкільної лави ми знаємо, що греки поділяли весь світ на своїх, тобто еллінів, і всіх інших, тобто варварів. Вже цей розподіл, що походить із дофілософських часів і не має конкретного автора, вказує на споконвічний расовий, а головне конкретний характер мислення давніх греків. “Свій — чужий” — правило, зведене потім до рангу культурного абсолюту, не залишає нам ніяких шансів на помилку.

Якщо ж перейти на конкретні імена, то вже в першого ж грецького філософа, родоначальника європейської наукової і філософської думки **Фалеса** можна знайти перші твердження, що характеризують расове мислення. Фалес, який жив на межі VII і VI ст. до н. ч., і якому вже в новітній час була дана досить влучна характеристика, за якою саме йому належить “честь відкрити чудову ходу учених мужів”, так малював свій ідеал людини: “Здоровий тілом, обдарований духовними здібностями, а його природні якості можна вдосконалити шляхом виховання”.

Будь-який сучасний теоретик расової гігієни підпишеться під цими словами першого європейського філософа, що пов’язав воєдино медицину й етику. “У здоровому тілі здоровий дух” — так говорить російська приказка. Саме з таких тверджень народилися в новітні часи соціальний дарвінізм і соціобіологія.

Геракліт, що жив близько 500 р. до н. ч., розробив соціально-політичне вчення, в якому прославив війну і всі види змагань. Селекційний добір, що виникає в результаті цього, сприяв, на його думку, процвітанню людського суспільства і держави. Тільки війна створює між людьми правильні стосунки, оскільки розділяє людей за рангами і цінністю. Одних вона робить рабами, інших — вільними, третіх — напівбогами. Потрібно прагнути не до миру, але до війни з людьми, пам’ятаючи, що тільки

через застосування сили пролягає шлях досягнення добра.

Аристократичне вчення Геракліта, орієнтоване вертикально, як і будь-яка расова концепція, виходило з цінності боротьби як основи буття. Крім того, Геракліт був гедоністом. За перемогою настає радість переможця, боротьба освячується, перетворюючись у містерію нев’янучого життя. Заради справедливості потрібно відзначити, що лєвова частка придворних фашистських расологів не дозволяла собі настільки радикальних думок, як Геракліт, що жив майже в один час із Періклом — цим керманічем еллінської демократії.

У VI ст. до н. ч. жив також один із найбільших філософів усіх часів і народів **Піфагор**. Він був найбільшим релігійним реформатором і, крім того, першим почав використовувати окультні знання у відкритій політичній діяльності. Заснована ним філософська школа була однією з наймогутніших в античному світі й у реформованому вигляді проіснувала аж до V-VI ст. н. ч. Головними її принципами були аристократизм і расова гігієна. Піфагор учив, що кожна осві-

Жінка трипільської доби. Реконструкція. Національний музей історії України

чена людина зобов'язана боротися як з демократією, так і з тиранією. Багато таємних елітарних орденів і товариств дотепер функціонують на основі статутних положень піфагорійських гуртків.

Деяко пізніше жив **Алкмеон Кротонський** — батько анатомії та фізіології, фундатор емпіричної психології, лікар, астроном і філософ. Його трактат "Про природу" вважається першим антропологічним твором в історії. Алкмеон — перший анатом і автор першої медичної теорії, створив вчення про здоров'я. Першим почав розробляти проблеми зародження людини, сформулював основи ембріології. **Парменід Великий** жив у V ст. до н. ч. і удостоївся епітета "Великий" від самого Платона. Задовго до Шопенгауера Парменід твердив, що статеве бажання є пристрастним прагненням справжнього існування. Це основа будь-якого расового мислення. Момент зльобу є вершиною прагнення до життя. Зльоб — це самозвеличення людини. Парменід першим створив концепцію космічного еросу, поняття любові в нього вперше у світовій історії одержує метафізичне обґрунтування. Розвиваючи вчення про ембріологію, він твердив, що стать людини, її характер і навіть зовнішній вигляд залежать від умов зачаття.

Піфагорієць **Поліклет** вирізьбив свою відому статую, давши їй характерну назву "Канон". Цей твір ніяк не можна вважати проявом реалістичного мистецтва. Хлопчик-списоносець Діадумен, що був прототипом, зображений гарнішим і з мужнішим обличчям, ніж насправді. Це був перший расовий канон, що відображав атлетизм і красу давніх греків. Лікарі і філософи піфагорійської школи учили, що красу і породу людини видно, насамперед, у пропорційності частин тіла.

Пізноантичний філософ **Ямвліх**, що жив у V ст. н. ч., у своїх творах наводив список лише визначних, на його думку, філософів піфагорійської школи часів розквіту. Список складається з 218 філософів-чоловіків і 17 філософів-жінок! І всі вони володіли питаннями расової гігієни й антропології. Та це тільки одна школа, а було ж іще багато інших. Навіть сучасна наука в усьому світі за останні сто років розвитку не набере такої кількості расових філософів. Все це, без сумніву, показує: расове мислення в давніх греків було широко і глибоко розвинуте. Це було основою грецького світогляду. Увесь комплекс проблем, пов'язаних з антропологією, расологією, евгенією, расовою психологією, був ґрунтовно розроблений ними. Збереження чистоти породи, турбота про здоров'я народу були пріоритетними напрямками грецької думки загалом. Подібна масовість може також свідчити про те, що це була діяльність не аматорів-одинаків, а свідомо і, головне, постійна політика держави. Філософи, лікарі і вчені, що займалися расовою проблематикою в Давній Греції, виконували соціальне замовлення правлячого демократичного режиму. Демократичні інституції влади в Греції були зацікавлені в розвитку расового мислення своїх громадян. Мислити расово — значило бути греком, культурним елліном; не замислюватися про це — значило бути дрімучим варваром.

Нарешті, найголовніше. Демократія зародилася в Греції в V ст. до н. ч., а расова філософська база була створена в VI ст. до н. ч. Тобто для того, щоб перемогла демократія, повинно спочатку сформуватися расове мислення в найширших прошарках суспільства.

Наведемо ще один із найважливіших аспектів цієї проблеми, а саме метафізичний аспект. Расове мислення в давніх греків не було втіленням грубого антропологізму, як у німецькому Третньому Рейху. Расова гігієна в їхньому розумінні ґрунтувалася, насамперед, на вірі в переселення душ, та інших постулатах язичницького світогляду.

Висунувши тезу про расове мислення в давніх греків, неможливо обминути такої видатної постаті того часу, яким був **Емпедокл** — філософ, політичний діяч, поет, оратор, лікар, інженер, жрець і чудотворець. Цей уродженець Сицилії, що жив у середині V ст. до н. ч., уособлював рідкісне поєднання різючих протилежностей. Спадковий аристократ, Емпедокл виступав керівником демократичної партії. Він, гордовитий честолюб, силою свого пишного красномовства проповідував ідеї рівності. Засуджуючи розкішне життя інших, сам ходив у багатому пурпуровому вбранні з золотою пов'язкою на голові і носив мідне взуття, а також приписував собі силу творити чудеса: воскрешати мертвих, віддаляти старість, зцілювати усі хвороби, приборкувати вітри, викликати врожай плодів.

Незважаючи на демократичні погляди, Емпедокл, проте, може бути визнаний засновником канонів античної расової гігієни. Судить самі. За дві з половиною тисячі років до Дарвіна він сформулював основні положення вчення про природний відбір. Утворення різноманітних видів організмів він пояснював доцільністю і виживанням найпристосованіших представників. Він надавав величезної ваги питанням зачаття й ембріології, внаслідок чого зміг навіть логічно пояснити причини появи на світ близнюків. Емпедокл геніально передбачив дуже тонкі положення сучасної евгеніки. "Під час вагітності формування зародка підпорядковується уяві жінок; вони часто запалюються любов'ю до статуї або картин і мають дітей, схожих на ці предмети". Як класичний расовий мислитель, Емпедокл головного значення в людському організмі надавав крові. Крім того, у душі сучасної метафізики він вважав кров головним суб'єктом пізнання. Міф крові отримує розвиток саме завдяки зусиллям Емпедокла. Розумовий стан людини, її ораторські здібності й інші таланти він пояснював генетичною природою, в результаті чого генетичний фаталізм Емпедокла поширювався на пізнавальні можливості людини і її мораль. А це вже класична расова гігієна. У душі сучасної соціобіології він пояснював походження зла і добра, страждання і задоволення, чим доводив своє навчання до абсолютного морального скептицизму.

Релігійна метафізика Емпедокла отримала пояснення таким самим чином: "Душа є кров'ю". Це вже початок расової психології.

Геніальність цієї екстравагантної людини і наймогутнішого мислителя полягає в тому, що він був не тільки теоретиком. Емпедокл першим свідомо застосував положення расової гігієни також і на практиці. Якось він припинив поширення морової виразки, визначивши джерело її походження, — поганий запах води і важкі пологи у жінок цієї місцевості. Іншим разом він загородив гірську ущелину, чим припинив поширення на рівнині нездорового південного вітру, що був причиною безпліддя жінок.

Вишуканим дорійським діалектом він написав трактати "Про лікарське мистецтво" і "Про харчування здорових", чим засвідчив глибину і стрункість своїх расово-гігієнічних поглядів.

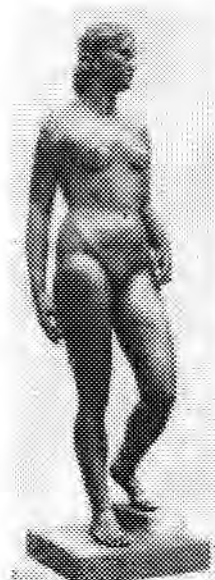
Грунтуючись на всіх цих положеннях свого вчення, Емпедокл не міг обійти і причини появи на світ виродків. Тут його талант поета тільки підкріпив висновки ще однієї науки — дегенералогії, батьком-фундатором якої також можна по праву вважати його.

Немов надивившись сучасного "демократичного телебачення", цей справжній демократ писав: "Так виросло багато голів без шиї, Блукали голі руки, позбавлені плечей, Рухалися очі, позбавлені чола". І далі: "З ногами, що волочилися, із нерозділеними кінцівками".

Про гермафродитів Емпедокл писав так: "Стало народжуватися багато дволиків і двогрудих істот із бичачої породи, з людським обличчям і, навпаки, стали з'являтися людинароджені тварини із бичачими головами; створіння змішані: частково з чоловіків, частково жіночої породи, наділені безплідними членами". Тут поет замовкав і тоді вчений у його ж особі пояснював причини появи на світ виродків: "Утворення виродків пояснюється або надмірністю насіння, або недостатністю, або неправильним його рухом, або розпадом на частини, або відхиленням". Як бачимо, це цілком ясне і чітке генетичне мислення, співзвучне в принципі з положеннями сучасної науки.

Емпедокл торкався і питань психіатрії, стверджуючи що "безумність походить від нечистоти душі". Саме з його подачі в науковий ужиток із того часу входить таке поняття, як *манія*. Приділивши величезну увагу причинам дегенерації і погіршення якості людської породи, Емпедокл, як ширій расовий філософ, дає свій ідеал досконалості, у зв'язку з чим свою музу називає "багатосватаною, білоліктою дівочою". Вдумайтесь, який ясний, піднесений і в той же час гранично точний з наукового боку образ. Всю багатоманітність сучасних самостійних дисциплін, таких, як психологія, етика, естетика, соціологія, евгеніка, цей античний мудрець зв'язав усього двома поетичними епітетами, намалювавши свій расовий ідеал справжньої арійської жінки.

Проте навіть це чітко сформульоване наукове мислення не можливо порівняти з тим бурхливим зростанням суспільного інтересу до проблем раси, що ми спостерігаємо з часів **Сократа**. Саме в середині V ст. до н. ч., при житті великого мудреця, до влади в Афінах прийшла демократична партія. З ім'ям Перікла, глави цієї партії, прийнято зв'язувати найвищий розквіт науки і мистецтва еллінів, але, як і сьогодні, за зовнішнім блиском явно відчувалися сліди органічного розпаду. Сократ і три його великих учні: **Антисфен**, **Аристип** і **Платон** першими побачили симптоми деградації своєї раси. На хвилі загальної ейфорії, пов'язаної з перемогою демократії, так само, як і

Дарфна. Освальд Хофман

сьогодні, панувала думка, що людину можна поліпшити шляхом просвітництва і виховання. Носіями цієї ідеології були софісти, і саме проти них було спрямоване вістря філософії сократиків. Через освіту софісти розраховували підвищити якість людини, у навчанні риторики вони бачили джерело могутності. Але, як і сьогодні, демократичні цінності були привілеєм небагатьох, про що свідчить уже сама грецька мова. У сучасних європейських мовах під словом "чеснота" розуміють жіночні аскетичні ідеали. Давні ж греки під чеснотою розуміли чоловічу тверду непохитність. Слово "ΑΡΑΤΗ" означає втілення всього ціннісного в людині. Чеснотою називалася "тямущість", з якою потрібно було народитися, і яку не можна було виховати.

Не абстрактно, але саме в расовому контексті потрібно розуміти крилату фразу Сократа "Пізнай себе". Саме з пізнання таємних глибин власного духу починається складна еволюція расового мислення як такого. Якби Сократ мислив демократичними установками софістів, він сказав би: "Дайте собі освіту".

Наслідуючи свого великого вчителя, фундатор кіничної філософії **Антисфен** учив, що людина не може бути гарною і доброю, якщо вона не походить від шляхетних батьків. Антисфен справедливо думав, що здоров'я організму і чеснота — це одне і те ж. Він багаторазово висував положення "євгені", від якої бере свою назву сучасна наука евгеніка, відома ще і як расова гігієна. "Тільки мудрець знає, кого він повинен любити і з ким одружуватися", — проповідував Антисфен, а виховання дітей вважав найважливішим із усіх мистецтв. На його думку, дегенерація має свою причину в цивілізації, тому що через знищення природних умов життя і через прогресуюче змішування гірших із кращими, колись здорові і сильні люди виродилися. Міській культурі він, не задумуючись, протиставляє сільську, інтелектуалізму — укоріненість інстинкту. Всі ці положення відображають не тільки погляди Антисфена, але і філософію кінізму загалом.

Антисфена не цікавило, яка раса найбільш обдарована або найбільш "культуротворча", або найбагатородніша, — як людина, що презирливо ставиться до культури, він без вагань надавав перевагу близьким по крові.

У такий спосіб цінність будь-якої культури вимірюється її ставленням до чистоти раси, і гарна лише та культура, яка зміцнює свою расу. Абсолютна справедливість, так само, як і всі інші абстракції в расовій системі координат, зникає сама собою: щодо одноплемінників і чужинців слід поводитися по-різному. Пелопонеські міжусобні війни, в яких одні греки вбивали інших, Антисфен розглядав як цивільні війни у середині вищої раси, а тому найстрашніші і згубні.

Кінична філософія виступила на бій також і з фемінізмом, цим черговим породженням демократії, бо грецьким жінкам спала на думку смертельна за расовим змістом думка — рух за звільнення від материнства. Софісти в душі сучасних журналістів і тут не розгубилися, винайшовши чергову нісенітницю на підтримку прогресу і загальнолюдських цінностей.

Антисфен же, навпаки, бачив, що всякий прогрес науки позбавлений змісту, якщо немає людей, на яких він спрямований. Велична будівля науки, над якою люди працюють з мурашиною ретельністю, рано або пізно

повинна завалитися, якщо в занепаді опиниться його органічна основа, тобто раса.

Для філософа-кініка культура, освіта, закони — зовнішнє лахміття, гідне презирства. Цінність людини закладена в її расовій структурі, у її архетипі, яким не можна навчитися. "Жити за природою!" — це було ідеалом кініків різних поколінь. Їхній генетичний фаталізм сягав того, що вони твердили, що гарні люди законів не потребують, а погані від законів кращими не стають. З цього положення природно випливав висновок, що людині і її расовій структурі найбільше шкодять закони і держава. На думку Антисфена, найогиднішою і сміхотворною була сучасна йому демократична держава, що уособлювала владу маси базик і негідників. Його симпатії однозначно були на боці аристократично-патріархальної Спарти — ідеальної держави з погляду застосування законів расової гігієни.

Саме від назви філософської школи "кінізм" і походить сучасний широко вживаний термін "цинізм", але мало хто знає сьогодні, у чому тут полягає цинічність. Кініки ставилися до людини як до тварини, як до "милої худоби-ни", розглядаючи цінність людини за аналогією до цінності собаки в залежності від її породистості. Гарний пастух потребує сторожового собаку для охорони череди від поганих особин, і самі кініки часто розглядали себе як сторожових псів, покликаних охороняти чистоту раси. Кініки обігрували також назву своєї школи, що походить від назви гімназії Кіносарг, і від слова *собака*, грецькою "кіон". Антисфен любив називати себе сторожем.

Саме з тієї пори собака стає символом кінічного вчення, безмежно відданої своїм, і агресивної та кусючої до чужинців.

Кініки, в буквальному значенні цього слова, відчували себе людьми перехідного періоду, відповідальними за переорієнтування всіх цінностей. Антисфен, Діоген, Кратес були кумирами революційно налаштованої молоді.

Еволюція расового мислення добре відображена також у філософії стоїцизму, зокрема, у Хрисіпа і Зенона, які запозичили багато ідей кініків.

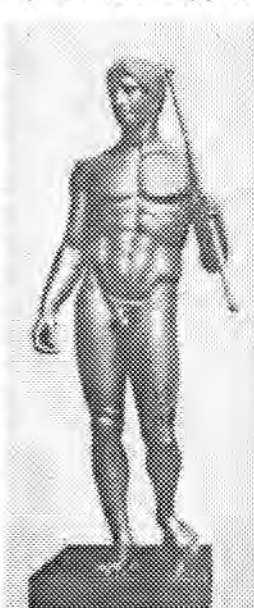
Але навіть цей триумф расової філософії в Давній Греції не можна порівняти з тим переворотом в умах, що здійснив Платон, та з великим вченням, яке отримало назву платонізм.

Сучасний теоретик західної демократії Карл Попер у своїй монографії "Відкрите суспільство і його вороги" прямо вказує на те, що Платон є ідейним фундатором фашизму, комунізму і всіх інших видів тоталітаризму. І це справедливо, тому що свєгенічний ідеал у нього отримує найповніший розвиток і філософське обґрунтування, адже саме в збереженні раси Платон бачив дійсну ціль земного життя. Створивши вчення про потойбічний світ і заклавши основи метафізичного вчення про душу, яке потім стало базою для християнської філософії, основні інтереси Платона при цьому все ж перебували в галузі політики або, точніше, соціальної етики, бо під політикою він розумів науку про правильну побудову суспільства. Оскільки весь чуттєво сприйманий світ оформлений згідно з ідеєю блага, то вона є також і єдиною метою держави, а держава — найшляхетнішим засобом здійснення цієї ідеї. За будь-яких обставин, благо держави варто ставити над усе, а метою держави є перетворення в життя ідеї чистої раси. "Держава — це інструмент раси", — головна думка Платона.

"Конституція" платонівської ідеальної держави строго аристократична. Населення поділяється на два великих класи, що є різними за своїм расовим походженням. Вищий клас — це клас воїнів і сторожів (філаки), нижчий — клас ремісників. Раби до числа громадян не входять. З класу і раси сторожів особливу частину утворюють правителі (архонти) — найбільш обдаровані з числа родової знаті. Правителі одночасно є філософами. Владарювати повинні найкращі, — ті, хто завдяки своєму народженню визначений до діяльності розуму. Для філософії потрібно народитися.

Расово-гігієнічний спосіб мислення в Платона виходить із погляду, згідно з яким люди не рівні за природою, а відмінності між ними передаються спадково. У його книзі "Держава" читаємо: "Кожний окремий за природою цілком не подібний до іншого, але за природою кожний по-різному придатний для різної справи". У іншій фундаментальній праці "Закони" ми знайдемо поради для селекційного відбору еліти, у зв'язку з чим священик повинен бути "народжений без тілесної хибності й у законному шлюбі; потім він повинен, по можливості, походити з бездоганної сім'ї, не повинен бути замішаний у будь-якому вбивстві і всіх подібних гріхах проти релігії, при тому, що батько його і мати повинні мати подібне бездоганне життя".

Політичний ідеал Платона ще на початку ХХ століття був визначений головним німецьким расовим філософом Фріцом Ленцем як соціал-аристократизм, тому що прислугуючий клас вважається чужим у расовому відношенні і має своє призначення в оберіганні пануючого. Цінність людини залежить від її спадкових якостей. Чеснотам неможливо навчити. Їх неможливо навіть прищепити. Таким чином, виконання головного завдання держави — ретельне виховання громадян — здійснюється не інакше, як шляхом виведення раціональної людської породи. Платон збирався практично застосовувати досвід тваринництва щодо людини. Найдостойніших чоловіків варто парувати із достойними жінками, а недостойних — з недостойними. Всіма засобами варто домагатися того, щоб достойні громадяни мали по можливості більше дітей, а недостойні — по можливості не мали зовсім. Та й достойним Платон відмовляє у праві активного сексуального вибору. Усі статеві зв'язки в суспільстві визначаються правителями. Особлива цінність надається "виведенню" мужності і хоробрості. Молоді люди, які виявили чудеса героїзму на війні, повинні частіше, ніж інші, мати можливість співжиття із жінками. Крім того, жінкам із панівного класу необхідно всіма засобами полегшувати материнство. Щодо плодів недозволених зв'язків, то їх варто витравлювати абортми, і навіть якщо з дозволених зв'язків утворюються "неудалі діти", то їх належить "в обов'язковому по-

Доріфор. Поліклет.

рядку ховати в недоступному і невідомому місці". Всі ці заходи, згідно з Платоном, необхідні для того, щоб панівний клас залишався расово чистим.

У працях геніального еллінського філософа ми можемо знайти чітко сформульовані проблеми, які стали надбанням науки лише в ХХ столітті. Уривок із книги "Держава" показує, що Платон розвивав той напрям, який тепер відомий, як психологічна антропологія — дуже сучасна і прогресивна наука: "Досконалі природи серед людей рідкісні, та й ця меншість наражається на численні й великі небезпеки! І що дивовижно чути — вони нищать власні чесноти: хоробрість, помірність... Чим могутнішою є рослина або тварина, тим більше вона страждає, якщо не отримує відповідного харчування, погодних умов або ґрунту, тому що гарному погане протистоїть сильніше, ніж поганому. Часом чуємо про те, що найблагородніша натура при абсолютно несприятливому харчуванні виходить із цього становища з більшими зусиллями, ніж натура негідна".

Інший уривок із цієї ж книги стосується сфери вже іншої сучасної дисципліни — соціобіології: "робітник з кузні, маленький лисий хлопець, лише нещодавно звільнений з в'язниці, допався до грошей. Проте тепер добре вимитий і одягнений у нове, він вирядився як наречений, — і через те, що його пан зубожів і опустився, тепер він може одружитися з його дочкою: кого ж вони народять, крім неблагородного і дурного?"

Та при всій своїй геніальній науковій інтуїції Платон виступав проти глобального розвитку медицини, покликаної гоїти "серйозні" хвороби, тому що це може призвести до появи нездорового нащадка. Гоїти потрібно тільки скороминучі хвороби.

Платон також першим запропонував використовувати евтаназію, тобто практику умертвлення психічно невиліковних людей, в інтересах державної політики. І все це вимагав здійснити на практиці той самий "божественний Платон", батько ідеалізму, якого шкільні підручники силкуються показати нам як основоположника європейського гуманізму, провісника християнської м'якотілої етики.

Навпаки Платон був справжнім ідеалістом, але не таким, як сучасні слиняві мрійники, а в смислі радикальної расової гігієни. Більше того, Платон був, за суттю, першим у світі расовим провидцем, бо чудово усвідомлював масштаб і пробивну силу своїх ідей, що дотепер шокують усіх виродженців, і тих володарів, чия влада заснована на використанні людських вад та дегенеративного мислення. Саме тому їм вигідно було з Платона, расового радикала, зробити сентиментального ідеаліста. Сторіччями нас привчають під платонізмом розуміти якийсь ефірний субстрат невлених ідей. Ні, платонізм — це плоть і кров, це чіткість і ясність. Навпаки Платон був справжнім ідеалістом, але не таким, як сучасні слиняві мрій-

ники, а в смислі радикальної расової гігієни. Більше того, Платон був, за суттю, першим у світі расовим провидцем, бо чудово усвідомлював масштаб і пробивну силу своїх ідей, що дотепер шокують усіх виродженців, і тих володарів, чия влада заснована на використанні людських вад та дегенеративного мислення. Саме тому їм вигідно було з Платона, расового радикала, зробити сентиментального ідеаліста. Сторіччями нас привчають під платонізмом розуміти якийсь ефірний субстрат невлених ідей. Ні, платонізм — це плоть і кров, це чіткість і ясність. Платонізм — це вища расова технологія, де всяка метафізика можлива лише як результат визначеної заданої спадковості. Ієрархія ідей у Платона — це не результат хворобливого інтелігентського самокопання, але аристократичної неупередженості і найжорстокішої селекції.

Платон збирався заснувати свою державу на родовому взаємозв'язку громадян, на їхній кривності, а не на фантомах зовнішніх умовностей. Любов до батьків, до дітей, до братів і сестер варто розширити до цілої органічної спільноти й поставити на службу державі, тому відтворення нащадка для Платона — не приватна справа, — керувати цим повинен уряд, оскільки це його найважливіше завдання.

Висловлюючись сучасною науковою мовою, ми даємо дещо відмінну від німецьких расологів назву політичного ідеалу держави Платона — це **генетичний соціалізм** (про це див. докладніше статтю автора з одноїменною назвою в "НП" № 4).

Цілком особливе значення надає Платон тямущості у військових діях і хоробрості. Хоробрість (андрія) вважається в нього критерієм належності до панівного класу, тому щр боягузи повинні бути обслугою. Клас сторожів і воїнів складається саме з членів хороброго племені еллінів. У такий спосіб і формується в його уявленні спадкове дворянство.

Усі думки Платона так чи інакше повертаються до долі свого народу, своєї раси. Саме в цьому і виявляється органічна цілісність його поглядів, а не в "уселюдському космізмі", як сказали б сучасні гуманістичні еклектики. Одні елліни не повинні перетворювати інших у рабів, тому що ними рухає інстинкт родового зв'язку. [...]

Вражає своєю піднесеністю і водночас своєю утилітарністю вчення Платона про Ерос. Уявлення про індивідуальну красу об'єкта пристрасті є, в першу чергу, "спогад" про вічну красу раси, сходження до незамуленого генетичного ідеалу, архетипу. В основі почуттєвого завжди лежить глибоко особисте, в якому, проте, завжди є елементи расового цілого.

Лише в собі ми несемо ідеал високого Еросу, до якого прикуті ланцюгами спадкоємності. Ерос — це згущення раси, її абсолютний, ніколи не слабнучий магніт, її вічне священне джерело, знуцання над яким є найбільшим злочином. Саме через Ерос досягається в Платона сходження до вищого блага — вічності. Найдовер-

шеніша краса є втіленням конкретного расового типу, саме тому в "Бенкеті" Платона весь світовий процес поданий як результат впливу Еросу в конкретних формах. У Платоні постійно борються метафізичний оптиміст і емпіричний песиміст, і ця героїчна боротьба справжнього аристократа духу проходить через усю його творчість.

Великий еллінський мудрець не прижився б у салонах сучасного "вільного мистецтва", тому що виправданим вважав лише те мистецтво, яке перебуває на службі в блага, і тому дотримувався думки, що мистецькими можемо назвати лише деякі твори. Він був жорстоким противником "мистецтва задля мистецтва" і безпідставного естетизму. Познайомившись із Сократом, він спалив усі юнацькі вірші, тому що аристократичний філософ повинен починати із самого себе, і ніякі жертви не можуть бути великі, якщо усвідомиш грандіозність і святість мети — довголіття і могутність своєї раси. Як бачимо, ці думки і вчинки Платона надто далекі від стерильного теоретизування, як нам хочуть зобразити його мужній раціоналізм. Практична доцільність — от єдиний критерій розрахунку всіх гігантських інженерних будов його думки. Обов'язок, чесноти, гідність, справедливість, переселення душ, навчання про потойбічний світ — усе це нагадує бездоганне креслення, де все продумано, все сходиться в дрібницях. І найголовніше, розраховано на сторіччя. Велична будівля його думки пережила багатовікові схоластичні християнські перекручення, навали брехливих демократій, свавілля чужих невмілих рук. Та варто було нам лише скинути усі ті наносні нечистоти думки, як ми були вражені побаченим: всі найскладніші механізми його думки, усі приводні ремені категорій і положень не зіпсовані досі й продовжують працювати сьогодні з точністю гарного годинникового механізму. Платон — це знову, як і завжди, еталон расового мислення, Платон — це знак якості для усіх, хто зумів співвіднести зміст свого життя з оточенням, для усіх тих, хто хоч раз замислився, що таке якість, відмінність, і чому існують свої й чужі.

Євгенічне вчення Платона було глибоко езотеричне, тому що він шукав якийсь магічний універсальний ключ до вдосконалення раси. "Ми повинні мати щось для себе схоже на замовляння", — писав Платон у "Федоні". В другій половині життя він найтісніше був пов'язаний із піфагорійськими спілками, у зв'язку з чим його расове вчення складалося з двох рівнів: езотеричного — для посвячених мудреців, і екзотеричного — для софістів і черні. Расова гігієна в Платона найтісніше пов'язана з метафізикою, вірою в переселення Душ, від чого в ній наявні навіть такі категорії, як трансцендентна провина і потойбічна відплата.

Турбота про чистоту раси в Платона природно переростає практичні потреби найближчих майбутніх поколінь. Людина, що дотримується в цьому житті філософських постулатів расової гігієни, забезпечує собі перспективу наступних втілень у майбутніх життях. Бачачи ідіотизм юрби і нікчемність ідей рівності, великий еллінський мудрець був стійким до кінця.

Козак — учасник битви під Берестечком (реконструкція Х. Веласкеса).

Нам, хто живе сьогодні, Платон залишив безліч практичних порад, актуальність яких не слабшає через багато століть. Свідок демократичних перетворень у Греції, він вважав, що ніякі заходи расової гігієни в демократичних державах в принципі нездійсненні. Німецький расовий філософ Фріц Ленц писав: "Практична дієвість пропозицій Платона дотепер історично не випробувана. Антична культура загинула, не спробувавши одужати".

Неоплатонічний філософ Плотін, що жив у III ст. н. ч., узявши за зразок ідеї свого великого вчителя, спробував заснувати в Римській імперії місто Платонополіс, але імператор Галієн відмовив йому в допомозі, тому що імперія вже була смертельно хвора усе тими ж расовими недугами змішування і деградації.

Рання філософія стоїцизму мала дуже тісні контакти з кінками. Початок "Стої" іноді пов'язують з ім'ям **Геракліта**, але канонічним основоположником цього напрямку усе ж вважається **Зенон**.

Так само, як і вчитель, його послідовники **Арістон**, **Клеанф**, **Хрисіп**, **Гекатон**, **Епіктет**, **Посидоній**, **Геріл** успадкували від кінників антропологічне і психологічне мислення, расове обґрунтування етики. Чесноту і прагнення до свободи вони також обґрунтовували спадковістю, а ушкоджених людей вважали душевнохворими. Зокрема, Хрисіп, як справжній євгеніст, пропонував займатися вихованням дитини ще до її народження і задовго до Дарвіна вважав інстинкт самозбереження головним життєвим імпульсом. Вищу моральність і обов'язок стоїки бачили не в помислах, але в діях. Чесноти в людині вони вважали непорушною біологічною основою.

На жаль, обсяг нашого есе не дозволяє ширше й ґрунтовніше розкрити тему, тому що расове мислення давніх греків — це феномен, який потребує багатотомного фундаментального дослідження. Самою постановкою питання ми хотіли лише позначити тему, показати принципіву хибність усталеного підходу до грецької філософії і загалом до грецького світогляду як до порохнявого беззубого академічного антикваріату, покликаною тільки прикрашати полиці бібліотек. Грецька думка — це актуальність і модернізм, це вишуканість і сила, це, нарешті, саме життя у всій його різноманітності й красі, а найголовніше — вічно молодий потяг до органічних основ буття. [...]

Прислів'я про Рід

- ✧ Козацькому Роду нема переводу!
- ✧ Є свята кров наша! (Велесова Книга).
- ✧ Боги наші — суть великі родичі (Велесова Книга).
- ✧ Роде наш красний, Роде наш прекрасний!
Не цураймося, признаваймося,
бо багато нас є (українська пісня).

Публікується Вперше!

ПШУК ВЕЛЕСОВОЇ КНИГИ

Про Миколу Скрипника в Україні відомо небагато. Рідновіри, а також ті, хто цікавиться нашою старовиною, знають його як невтомного видавця текстів Велесової Книги за кордоном, 7-ми томне видання якого і досі є бібліографічною рідкістю. Справді, Микола Скрипник доклав багато праці й ентузіазму в пошуках “манускриптів”, неодноразово здійснюючи далекі, іноді навіть заморські подорожі з метою знайти той первісний текст, що був переписаний рукою Ю. Миролюбова. Ті, хто вже мав змогу познайомитися з його виданням, відзначили його численні спроби не тільки правдиво відобразити текст тієї копії, що була в нього в роботі, але й вказати імовірні помилки прочитання. З прикрістю, але правдиво повідомляє дослідник про ті недоречності, а часом і

свідоме шкідництво (“редакцію”) А. Кура в його виданні Велесової Книги в журналі “Жар-птиця”: “В дощечці 6-Б, яку я знайшов в архіві Миролюбова, було кілька речень, яких у тексті “Жар-птиці” цілковито бракувало... Вкладаю цей відмінний від першої редакції текст у цей лист. Іноді нападає на мене просто розпука... Як боротися проти цих всіх безглузких і несподіваних труднощів?? Писати про це в пресу — не помістять, бо це деталі, нецікаві читачам... Мовчати, теж гріх! Так страшенно бракує авторитетної інстанції, яка поклала б кінець цьому безприкладному хаосові і розгардіяшу!..”.

На жаль, московські дослідники, а за ними й українці кинулися перекладати ВК за зіпсованими А. Куром текстами. Про це писав і проф. Володимир Шаян у листі до М. Скрипника 8 лютого 1974 р.: “Дивним дивом українські учені замість кинулися з ентузіазмом на досліди найстаршого пам’ятника, або не вміють, або бояться цих дослідів: “Хай німець скаже!”. Для англійців [ВК] теж не існує, адже текст, як він був, хаотично, виданий у “Жар-птиці”, так жалюгідний, що ніяк не заохоче до довгих і трудних студій. Що лиш Ваше видання можна показати бібліотеці чи науковим семінарам. Отже, перед нами піонерська праця. Із нікчемними шахраями треба немилосердно боротися”... “Як же в таких умовах і ввиду дальшого заплутування справи тексту вимагати від учених, щоб вони серйозно трактували питання дощечок. Що їм робити із невідомого походження і джерела дощечки 38-Г, яка не існує...?”.

На жаль, спритні видавці поспішають “приголомшити світ” недосконалими публікаціями. Так, московський казкар А. Асов (Бус Кресень, Александр Барашков) свідомо попсиував тексти дощок, взявши за основу публікації А. Кура і перемішавши їх на власний смак, як вінегрет. Подібні спроби є вже й в Україні, коли автори змішують докупи уривки з різних дощок, видаючи це за “наукову реконструкцію”. Ще гірше вчинили російські “ведісти” В. Данілов та І. Мочалова, підлаштувавши свій “перевод” під власні “крішнаїтско-христіанські” ідеї. Християнський світогляд В. Качура також не дозволив йому зробити точного перекладу ВК на англійську мову (книга вийшла в 1973 р. у США).

А що ж наука? Наука й досі мовчить. Через відсутність доброго видання в Україні школярі й студенти вивчають ВК за поетичними переспівами, яких в Україні вже є два (М. Карпенка й М. Костенка). І хоча поетичні переспіви загалом є доброю справою, однак також не дають змоги науково вивчати тексти. Літератури для вчителів також немає!

Микола Скрипник помер у Голандії 22 серпня 1989 року. “Сварог” друкує на своїх сторінках деякі листи М. Скрипника, що стосуються його праці над ВК, та знайомить читачів з фотографіями М. Скрипника, вміщеними в його поетичному збірнику “Встань із могили, Бояне!”. Редакція має на меті привернути увагу українських вчених та державних інституцій до пошуку автентичного джерела Велесової Книги.

Публікацію підготувала Галина ЛОЗКО

Листування Миколи Скрипника

М. Скрипник, 7.III 1974. Гага.

До Вельмишановного Пана Професора В. Шаяна.

Вельмиповажний Пана Професоре!

Я Вам надзвичайно вдячний за Вашого докладного й багатого змістом листа, в яким Ви вияснюєте численні питання, про які мені досі було мало відомо... Це дає мені можливість ліпше орієнтуватися в наших особливих відносинах у науковому світі на еміграції та виробити погляд на певних осіб, з якими мені довелося мати діло в зв'язку з "Велес Книгою".

Від пана редактора М. Шкавритка я ще нічого не чув про дощечку числом 38-Г. Почекаю ще пару тижнів, з коли не буде жодної реакції з його боку, то напишу йому ще раз. Я теж припускаю, що зміст цієї неіснуючої дощечки походить від Орлигори², бо він дуже подібний до тих "проповідей", якими "апостол Рідної Віри" ушасливлює своїх неофітів. До речі, в(ельми) щ(ановний) п. Роговський поінформував мене, що Орлигора заборонив своїм прихильникам читати Велес Книгу, бо вона проповідує "поганське многобожжя", яке зусиллями Орлигори перетворено тепер на "правдивий монотеїзм".

Отримав сьогодні англійський переклад текстів Велес Книги Віктора Качура. Треба було б тільки радіти цій публікації, коли б в ній не було так багато тих помилок і неточностей, які, на жаль, наша "молода генерація" ледве чи усвідомлює собі, та в своїм молодечім запалі як найшвидше хоче проголосити цілому світові сенсаційні відкриття Велес Книги ... Покійний Андрій Кирпич, після того, як ми дістали до розпорядження нові документи, в яких були значні різниці в редакції, щиро признав, що він сам наробив багато помилок, не узгоджуючи тих частогусто друкарських помилок, які вкралися в текстах "Жар-Птиці". Наведу, як приклад, текст дощечки 7-Б, 18, де стоїть слово "ДЪТЪ" в редакції "Жар-Птиці". В оригінальному тексті Ю. Миролубова я знайшов не "ДЪТЪ", а "ЛЪТЪ". Це одно слово цілковито зміняє смисл кількох фраз тексту. Тому переклад покійного А. Кирпича: "І тяжча поразка буде на нас, а ми потім тисяч п'ятсот дітьми змінимось", зроблений на підставі слова "ДЪТЪХ" не має жодного глузду. Натомість мій переклад стає цілком обґрунтованим: "І тяжча поразка буде для нас, якщо ми по тисяча п'ятсот літах змішаємось" (з греками, так, як і тепер, "злиття націй"!)). В англійському перекладі пана Качура залишився той же самий нонсенс "про 1500 дітей"... Таких місць в текстах Велес Книги є сотки, а тому я хотів, щоб перед тим, як робити переклади на чужі мови, хай наші авторитетні лінгвісти аналізують та остаточно приймають найбільш імовірний текст... Але, бачите, як воно все складається!

В дощечці 6-Б, яку я знайшов в архіві Миролубова, було кілька речень, яких в тексті "Жар-Птиці" цілковито бракувало... Вкладаю цей відмінний від першої редакції текст у цей лист. Іноді нападає на мене просто розпука... Як боротися проти цих всіх безглуздох і несподіваних труднощів?? Писати про це в пресу — не помістять, бо це деталі, нецікаві читачам... Мовчати, теж гріх! Так страшенно бракує авторитетної інстанції, яка поклала б кінець цьому безприкладному хаосові і розгардіяш!...(...)

Ласкаво прошу Вас розглянути [Пам'ятники писемності слов'ян до Різдва Христового] та дати Вашу авторитетну думку про вартість цієї публікації для наукового світу... Обидві книжки є в Британському музеї. Крім того,

цей же автор знайшов у музеї в Копенгагені старі медалі зі золота, на котрих є наші князі Святослав, Ігор, Володимир ще з емблемами язичницького культу, тобто приносячи дари Перунові та іншим Богам. Між ними є й Олег, що тримає тризуба в руці! І ці забуті речі хочу надрукувати в найближчому часі з усіма ілюстраціями.

Вашу цінну брошуру під назвою "Джерело Сили..." отримав та сердечно дякую за неї. Прочитав її з великим інтересом. З в.-ш. п. Роговським я маю досить добрий листовний контакт, після того, як він звернувся до мене з проханням надіслати йому всі три брошури Велес Книги. (...)

На цім кінчаю сьогодні, бо і так вже занадто багато часу відбираю у Вас.

Прийміть мої найліпші побажання і ще раз подяку за все те, що Ви останніми часами зробили й робите для справи Велес Книги!

З сердечним привітом М. Скрипник.

М. Скрипник. Дипл.-Інж. Гага. 3.II.74.

До хвальної Редакції часопису "Нові Скрижалі"

Хвально редакції!

Одержав від вас число 1 (22) "Нових Скрижалей" за місяць січень 1974-го року та щиро дякую за надіслання їх. Надішлю Вам цими днями число V та VI "Велес Книги", вартість яких є приблизно та сама, що й передплата на рік.

Ділюся з Вами сумною звісткою, що св. пам'яті Андрій Кирпич, який зробив перший переклад всіх дотепер знайдених текстів "Велес Книги", помер 17-го листопада 1973 року в Бістері, Англія. В останній день свого життя він — до другої години ночі — працював над новим, доповненим і виправленим перекладом "Велес Книги" на підставі тих нових архівних матеріалів, які нам пощастило здобути від спадкоємців покійних Ю. Миролубова та А. Кура.

З тим більшою прикрістю в душі прочитав я на сторінці 3-ій "Нових Скрижалей" Вашу замітку під назвою "Так говорить Велес Книга", начебто з дощечки 38-Г пер. П. Кирпич. По-перше, дощечка 38-Г взагалі не існує в перекладах св. пам. А. Кирпича. Найвищий номер дощечки, яка є перекладена й опублікована в частині V "Велес Книги" є число 34³. По-друге: з 15 рядків, поданих Вами як оригінальний текст "Велес Книги", наведений в лапках, тільки 4 рядки можна знайти, — та й то в різних дощечках та в іншому контексті, а 11 рядків є цілковито вигадка, ані зміст якої, ані навіть більшість слів і виразів ніде в дотепер відомих текстах "Велес Книги", перекладених покійним А. Кирпичем, не зустрічаються. Такі слова як "Матирь Лель", "Свят Согад", "Праотця Таргдя", "Матирь Єгодна", "царів своїх древніх Проміньдая і Орекла" Ви не знайдете в жодній з перекладених А. Кирпичем дощечках числа 1-34...

Ласкаво прошу пояснити мені, яким чином така неправдоподібна "замітка", що цілковито калічить оригінальний текст "Велес Книги", могла з'явитися в "Нових Скрижалях"? Як найближчий приятель-побратим покійного А. Кирпича та як видавець "Велес Книги" частини I-IV, V та VI, я вважаю своїм обов'язком звернути Вашу увагу, а також увагу читачів "Нових Скрижалей", що подібні "замітки" надзвичайно дискредитують ідентичність оригінальних текстів "Велес Книги" та є водою на млин тим ворогам, які хочуть довести, що вона є фальсифікатом...

З правдивою пошаною до Вас!

М. Скрипник.

М. Скрипник. Гага, 25.XI.74.

До Вельмиповажних і дорогих членів Управи Інституту ім. проф. В. Шаяна

Дорогі Друзі! Ваш лист від 20.X.1974 р., в якому Ви просите мене очолити Інститут ім. проф. Володимира Шаяна, є для мене великою честю і виразом Вашої глибокої пошани до тої скромної праці, яку я разом з покійним побратимом Андрієм Кирпичем і найдостойнішою панєю Г. Мельник-Калужинською виконав над дослідями й публікацією матеріалів Велес Книги.

Наскільки мені відомо, Інститут ім. проф. В. Шаяна поставив собі величезні завдання, пов'язані з релігійно-духовим відродженням Українського народу та поворотом до самотутніх джерел його колишньої величі й могутності. Мої дуже скромні духові й фізичні сили не дозволяють мені взяти на себе відповідальність за доцільне й ефективне виконання намічених Інститутом цілей, хоч я в багатьох відношеннях щиро співчуюю Вам і по мірі моїх спроможностей і надалі буду щасливим співпрацювати з Вами...

Не подаю Вам формальних аргументів, бо всі вони відомі Вам дуже добре: мій вік (73 роки), хвороба – ангіна пекторіс, віддаль від місця Вашого перебування, брак відповідної фахової освіти в галузі гуманітарних наук, нарешті, моя активна і дуже гостра участь в конфлікті між Православ'єм та Унією — все це може тільки шкодити праці Інституту, а мені особисто принесе силу турбот і душевних конфліктів.

Отже, прошу дуже, не гнівайтесь за мою відмову! Так ліпше і для справи, і для всіх нас, як осіб...

Прийміть мої сердечні побажання повного успіху у Вашій дуже корисній, навіть необхідній праці для "душ охорони"...

З правдивою пошаною до Вас і дружнім привітом!
Микола Скрипник.

М. Скрипник. Віль Д'Аврєй, Франція, 6.II.1979.

До Вельмишановних і Дорогих: п. Париси Мурович, п. О. Смеречинського, п. Н. Роговського, п. Б. Запатовича.
Дорогі Друзі!

Виконуючи мою обіцянку опублікувати твори покійного проф. В. Шаяна, я розпочав друк його розвідок під назвою "Листи до Друзів" в числі IV "Контакту", яке в міжчасі напевно вже знаходиться у Вас.

Якщо в опублікованих мною розвідках є ті чи інші місця, які викликають з Вашого боку застереження, чи мають бути взагалі викресленими, прошу ласкаво повідомити мене, щоб у виданні цих розвідок окремою книжкою я зміг зробити бажані Вам корекції.

Підготовляючи до друку слідує розвідку покійного проф. В. Шаяна, я був змушений провести досить гостру селекцію тексту, що вповні відповідає висловленим Вами побажанням, а також зробити редакційні зміни, заховуючи смисл оригіналу. Йдеться про довшу статтю проф. В. Шаяна під назвою: "Майбутнє України у світлі Книги Велеса" від 5-го листопада 1973-го року.

Надіслані мені сторінки манускрипту мали досить неясну нумерацію, а саме: 1, 5, 1а, 2а, 2б, 2в, 2г, 2з ?, 3, 4, 5, 2ж.

Можливо, що порядок, в якому я розташував текст на 12 сторінках, не вповні відповідає оригіналові. Ласкаво прошу зробити зауваги та поправки: як має бути згідно з Вашими оригіналами манускрипту.

Про всі інші зміни: викреслення певних речень, редакція невідповідних виразів і т. п., відсилаю Вас до мого машинопису з проханням докладно розглянути всі де-

талі та повідомити мені, з якими змінами Ви погоджуєтесь, або які дальші корекції вважаєте потрібними.

Найбільш доцільним було б подати ці Ваші коректури на сторінках мого машинопису, який я зробив спеціально для того придатним, залишаючи більш як звичайно місця поміж рядками.

Зрозуміло, що обов'язком всіх нас є подати як можна більше дуже цінних думок покійного професора В. Шаяна і тільки там, де текст оригіналу з тих чи інших міркувань не надається до публікації, застосовувати викреслення чи коректу...

Однак, масштаб такої редакції залежить у великій мірі від індивідуального розуміння думок автора редактором і тому на цьому ґрунті можуть постати різниці в opinii.

Як я вже повідомляв Вам, моїм наміром є цілковито підпорядкувати редакцію тексту тим цілком управленим бажанням, які Ви, як члени Інституту, маєте з тих чи інших міркувань щодо змісту розвідки проф. В. Шаяна. Отже, прошу переглянути всі мотиви та аргументи, які вимагають іншої редакції, ніж обрана мною. В цьому відношенні я не маю жодних персональних амбіцій. Коли я вважатиму, що Ваші корекції роблять кривду смислу думок автора, я дозволю собі звернути Вашу увагу на це в інтересі справи. Остаточне вирішення залишатиметься все ж за Вами.

Не знаю, як ми узгіднимо редакцію всіх членів Інституту, до яких я звертаюся цим листом. Було б бажано, щоб порозуміння мало місце в Канаді.

Друк цієї розвідки проф. В. Шаяна намічений мною в квітні ц. р., і тому прошу ласкаво надіслати мені остаточно редакцію не пізніше половини березня.

З дружнім привітом! М. Скрипник.

М. Скрипник. Віль Д'Аврєй, 20.II.1979.

До вельмишановних і дорогих: п. Париси Мурович-Тимошенко, п. О. Смеречинського, п. Н. Роговського, п. Б. Запатовича.

Дорогі Друзі!

Спішу надіслати Вам приємне повідомлення, що мною закінчена редакція та друк на циклостилевій матриці всіх переданих мені Вами манускриптів проф. В. Шаяна під загальною назвою: "Листи до Друзів" (Аналіза Влес Книги).

Крім вже надрукованих в числі IV "Контакту" 22 сторінок та надісланих Вам 12 сторінок статті "Майбутнє України у світлі Влес Книги", я виготовив 49 сторінок стенографічних матриць, так що загальна кількість сторінок манускриптів буде виносити біля 80 сторінок Дін А-4 формату.

Надсилаю Вам копію цих 49 сторінок тексту з ласкавим проханням докладно переглянути їх, зробити еventуальні [можливі – ред.] зауваження чи викреслення та повернути мені зі згодою на друк того тексту, який Ви одобрите. В зв'язку з труднощами виготовлення фотокопій тут, у Франції, та високою поштовою оплатою, я пересилаю тільки один примірник копії циклостилевих матриць з проханням зробити потрібні фотокопії в Торонто (на руки pana О. Смеречинського).

Загалом кажучи, редакція та селекція тексту цих 4-9 сторінок була далеко простіша, ніж редакція "Майбутнього України у світлі Влес Книги". Однак і в цих манускриптах Ви знайдете не тільки стилістичні чи редакційні зміни, але іноді й деякі доповнення з мого боку для ясності. В усіх цих змінах я намагався передати дух і настрої автора, так, як я міг собі усвідомити його, читаючи ці манускрипти.

Мені було великою радістю зазнайомитися в дета-

лях з колосальною працею, виконаною проф. В. Шаяном при аналізі Велес Книги, причому я подивлявся його надзвичайну ерудицію та фахове знання, доповнене й поглиблене його спеціальним зацікавленням проблемою старої віри наших Предків, а також індоєвропейськими мовами та релігіями.

Його ствердження, що з усіх присутніх на еміграції науковців він є єдинопокликаним до праці над Велес Книгою, знайшло безперечне підтвердження в результатах його дослідів. Не входячи в деталі, про які Ви, мабуть, знаєте з перечитання його манускриптів, я прийшов до переконання, що "Листи до Друзів" є епохальною появою на нашому книжковому ринкові, та що вони стануть підставою всіх дальших студій Велес Книги.

Проф. В. Шаян кинув на ваги весь свій науковий авторитет, щоб довести автентичність Велес Книги на підставі солідних і чесних наукових аргументів, які він знайшов у текстах Велес Книги. Його українські та чужинецькі колеги по фаху будуть вимушені поважно рахуватися з цією високовартісною фаховою розвідкою та без сумніву признають авторові належну йому заслугу за піонерську працю над найстаршим досі відомим нам документом про Праісторію України та Релігію – віру забутих Предків.

Якщо не виникнуть несподівані перешкоди, я сподіваюся в місяці квітні надрукувати 500 екземплярів манускриптів, з яких близько 100 примірників піде до "Контакту", а решта – як окрема брошура. Про назву цієї брошури я вже запитував. Може, назва: "Віра забутих Предків" буде більш атрактивною? Чекаю Ваших порад! Як додаток до моїх праць над манускриптами Ви одержите 6 сторінок різних зауважень, про зміст яких тут не розписуюся, бо він Вам доступний.

Зі щирим привітом! М. Скрипник.

М. Скрипник. Віль Д'Аврей, 26.II.1979.

До вельмишановних і дорогих: п. Лариси Мурович-Тимошенко, п. О. Смеречинського, п. Н. Роговського, п. В. Запотова.

Дорогі Друзі! В продовження і доповнення мого листа до Вас від 20.II.79 дозволю собі надіслати Вам мою селекцію цитат з книги проф. В. Шаяна, що матиме евентуально назву "Віра забутих Предків" або "Листи до Друзів", яку я маю намір надрукувати в наступному числі Контакту та розіслати до різних книгарень, рекомендуючи їм купити цю книжку, отже, як "реклама" чи проспекти з концентрованим змістом згаданої книжки.

З огляду на те, що Ваші дуже цінні зауваги, як це я ствердив з сьогоднішнього одержаного листа від пана О. Смеречинського, який дав надзвичайно влучні й цінні коректи тексту статті проф. В. Шаяна (ід) з(аголовком) "Майбутнє України в світлі Велес Книги", можуть допомогти

мені в знайденні доцільного підходу до читача та потенційного покупця, я прошу Вас ласкаво не відмовити Вашої співпраці та подати щиро й без усяких застережень думки про те, що треба, а що ліпше викреслити з селектованих мною цитат...

Така селекція є одночасно скороченим змістом книжки проф. В. Шаяна, що в багатьох випадках може придатися там, де довший текст в деталях не є бажаним чи доцільним, наприклад при інформуванні чужинців, чи наукових інститутів.

Я підкреслив дві теми: 1. Труднощі аналізу Велес Книги з суто фахового, наукового боку. 2. Докази автентичності текстів на підставі детальної аналізу їх проф. В. Шаяном. На жаль, число досліджених ним дощечок є тільки незначною частиною всіх їх, але і ця кількість вистачає для доказу автентичності Велес Книги згідно з глибоким і чесним переконанням проф. В. Шаяна. Будемо сподіватися, що його безсумнівний науковий авторитет проламає ту кригу, в яку заморозили Велес Книгу "не так ті вороги, як добрі люди" з різних наших наукових інституцій...

Роблячи цю селекцію безпосередньо після редакції манускриптів проф. В. Шаяна, я користаю з того факту, що всі ці тексти ще свіжі в моїй пам'яті й тому "селекція" їх є легка... Але одночасно я свідомий того, що не маю ще потрібної відстані від захоплюючого змісту їх і тому може дещо перебільшую чи переоцінюю. Можливо, що Вам збоку, менш заангажованим особисто, легше знайти рівновагу у визначенні вартості цих цитат для пересічного читача. Зрозуміло, що ці "уривки" не звільняють нікого, хто поважно й глибше цікавиться думками проф. В. Шаяна про "Віру наших Предків", від докладного студювання цілої книги.

В надії на Вашу доброзичливу співпрацю застаюся. З дружнім привітом! М. Скрипник.

М. Скрипник. 31.V.1979. Кап Мартен.

Вельмиповажна й дорога Пані Тимошенко!

Підтверджую одержання Вашого дружнього листа від 7.V.79, який щойно сьогодні дійшов до мене, бо з Га-ґи був надісланий спочатку до Віль Д'Аврей, а звідти сюди на Кот Д'Азур, де я перебуваю з моєю донькою Ольгою від початку травня.

Після закінчення друку праці проф. В. Шаяна "Віра забутих Предків" (Аналіза "Велес Книги") я відчув конечну потребу зробити перерву в моїй видавничій діяльності та побути пару тижнів на півдні, де є сонце і тепле море, бо "терапія живої води" була завжди для мене найліпшим ліком, і ціле моє життя, від народження над Озівським морем (Тьмутаракань!), я був тісно пов'язаний зі стихією Посейдона, з його Тризубом...

Дуже тішить мене, що всі надіслані Вам публікації дісталися до Вас, і що Ви радієте ними та ціните і мої невеликі зусилля для поширення тих ідей, що дорогі всім нам. Як я вже писав Вам в листі від 18.IV.79, я дуже вдячний Вам та панам О.Смеречинському і Н. Роговському за те довір'я і честь, яку Ви виявили до мене, доручивши мені манускрипти покійного проф. В. Шаяна до публікації видавництвом "Млин".

Можливо, що це не є лише випадок, що поява їх майже одночасно зі звільненням Валентина Мороза з радянського пекла і приїздом до Америки, про що я теж з великою радістю довідався з французьких часописів. Звичайно, він завдячує своє звільнення зусиллям всієї

Микола Скрипник з дружиною. Фото 1966 року.

еміграції, а тому треба бути дуже тактовними в тих чи інших "претензіях" щодо приналежності його до певної ідеологічної групи...

З того, що проф. В. Шаян написав про нього в "Вірі забутих Предків", я зробив висновок, що В. Мороз наважився навіть в радянській дійсності заявити про свою Віру в Перуна!

Не знаю, на підставі яких документів з України проф. В. Шаян дійшов до такого переконання? Було б дуже корисним опублікувати як ці документи, так і те, що проф. В. Шаян обрав В. Мороза за духового сина й наслідника. Я стою Вам до розпорядження, якщо Ви могли б зібрати матеріали для відповідної брошури як наше привітання та надію, що В. Мороз і на еміграції признаватиметься до Рідної Віри, як одного з найважливіших факторів у боротьбі за визволення України від чужинецького духового й фізичного ярма.

Звичайно, було б дуже позитивним фактом, що ми можемо дати В. Морозові цілу збірку нових публікацій, незаних йому досі, а в недалекому часі і український переклад "Доісторичної Русі" С. Ляшевського, яку я тут перекладаю, та сподіваюся по поверненні в липні розпочати її друк.

"Слов'янську Мітологію" М. Костомарова я видав у мові оригіналу, бо тільки тоді вона матиме вартість документу", бо кожний переклад ховає в собі можливості неточних інтерпретацій змісту, крім того, для науковців тільки оригінал є автентичним.

В міжчасі ми робимо зусилля видати як український, так і англійський переклад "Слов'янської Мітології", і я тут вже одержав перші сторінки перекладу українською мовою д-ра Костя Туркала, який на прохання пана В. Качура погодився зробити переклад її. Також пан інж(енер) О. Смеречинський писав мені про його наміри видати англійський переклад.

Маю надію, що ці наші наміри будуть незабаром реалізовані. Я досить інтенсивно листуюся з паном д-ром Ю. Лісовим, який, як відомо Вам, має дуже багато різного матеріалу до публікації, але, на жаль, через повторну атаку серця дуже ослаб і тільки поволі повертає до нормального стану (це вже п'ята атака серця протягом чотирьох років!).

Надсилаю Вам в додатку мою спробу популярного оформлення так званої "Космогонії Русичів"...

Прошу дуже переглянути цей вірш та подати Ваші зауваги як до змісту, так і до форми його... Я намагаюся додержати докладно текст відповідних дощечок і навіть певні автентичні вирази, щоб по можливості точно передати ті думки, які мали наші Предки про будову світу, його фізичні та духові підстави та ті сили, які керують життям космосу. Звичайно, мої спроби лежать в зовсім іншій площині, як філософічно-релігійна аналіза проф. В. Шаяна. Я взяв собі за мотто слова народної пісні, яка певно відома і Вам:

*Може й знайдеш дівчиноньку
з чорними бровами...
Та не знайдеш тої правди,
що була між нами!...*

Ота сама правда, про яку пише Велес Книга, в розумінні Справедливості, Права Людини, як Чоловіка, так і Жінки, та Мораль у людських взаємовідносинах все була, та й ще досі є основою духовою нормою, Законом, по якому жила і хоче далі жити наша громада, всупереч всім накиненим їй чужим і вбивчим для нас підставам іншого світосприймання.

Ніколи в житті нашого народу не була так загрожена

ця наша правда, як сьогодні, бо сучасні наші смертельні вороги знають, що знищити нарід можна, тільки вбивши його душу...

Дай, Боже, щоб Валентин Мороз приніс нам потвердження того, що боротьба за вільну душу України не перстає тривати, та що вороги не здолали досі та не здолають і в майбутньому вбити нашу Душу!

З дружнім привітом всієї Вашої Родини! М. Скрипник.

Довірчо!

М. Скрипник. Кап Мартен. 24. VI. 1979.

Дорогий Пане Драган!

В додаток до мого листа від 20.VI.79 вважаю потрібним поінформувати Вас, що моїм наміром є недовзі відвідати Університет в N⁴ разом з пані Ж. Миролубовою, яка є правною власницею всього наслідства Ізенбека, отже, і Дощечок Ізенбека та з допомогою бельгійського адвоката домагатися від Університету в N повернення всіх Дощечок Ізенбека на руки законної наслідниці (спадкоємця) цих Дощечок.

Для того мені конче потрібно: листування проф. С. П. з Університетом у N, а особливо листи з N.

Коли б їх не було в архіві П., то необхідно скласти заяву пана Г. про те: коли він бачив дощечки у П., та як вони виглядали, також повідомлення П. про зміст їх та інші важливі деталі. Цю заяву треба завірити у нотаря, як документ свідчення, з його підписом, що теж мусить бути завіреним урядовою особою чи інстанцією.

Таким чином, я мав би правну підставу до вимог супроти Університету в N, якщо б вони відмовлялися від цієї афери чи заперечували правдивість тверджень пана Г.

Робіть все не відкладаючи, бо як довідаються про наші наміри, можуть знищити всі дощечки...

(це речення підкреслене червоним олівцем, як і помітка "Довірчо!" — ред.)

З дружнім привітом! М. Скрипник.

Довірчо!

ЗВІТ ПРО СТАН ДОСЛІДІВ НАД ТЕКСТАМИ "ВЕЛЕС КНИГИ"

В моїй публікації частини V "Велес Книги" я писав у передмові, що з ласкавого дозволу вдови покійного Ю. Миролубова, я мав змогу переглянути його архів і знайшов у ньому, крім інших важливих документів, ще не публіковані тексти 16-ти дощечок Ізенбека. В цьому архіві були, звичайно, і тексти, які були вже поміщені в "Жар Птиці" та творах С. Лесного, але цілком зрозуміло, що наша увага була звернена, в першу чергу, на нові тексти, і тому дослід вже відомих текстів був відкладений на пізніше.

На моє настирливе прохання пані Ж. Миролубова поїхала в році 1973 до Каліфорнії та разом з донькою покійного А. Кура Любою переглянула архів А. Кура і привезла з собою до Аахену значну кількість як текстів Велес Книги, так і інших документів, копії яких пані Ж. Миролубова ласкаво дозволила мені взяти для моїх дослідів. Всі ці матеріали були передані мною покійному А. Кирпичу, смерть якого в кінці 1973-го року перервала його працю над ними.

Мої особисті громадські зобов'язання не дали мені змоги раніш як в кінці року 1974-го зайнятися докладними студіями всіх повище згаданих матеріалів, тим більше, що я сподівався під час моєї подорожі до Америки в році 1974-ім ще раз увійти в особистий контакт з пані Л. Кур та обговорити з нею певні спеціальні проблеми, що торкалися текстів "Велес Книги". І дійсно, я

мав нагоду, разом з пані Ж. Миролюбовою завітати до пані Л. Кур та розмовляти про всі справи, пов'язані з текстами "Велес Книги".

Пані Л. Кур запевнила нас, що вона зробить все можливе, щоб докладно переглянути ще раз архів її покійного батька А. Кура та радо передасть до правної спадкоємиці літературної спадщини покійного Ю. Миролюбова — пані Ж. Миролюбової — все, що вона знайде.

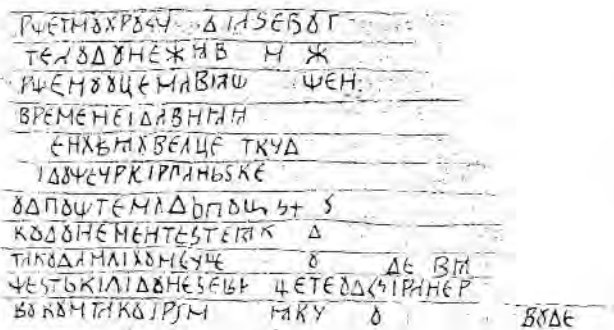
Головним об'єктом наших спільних розшуків був оригінальний манускрипт, зроблений покійним Ю. Миролюбовим як його первісна транскрипція всіх текстів дощечок Ізенбека і закінчений ще в 1937 р. в Брюсселі. З цього манускрипту покійний Ю. Миролюбов робив особисто на своїй друкарській машинці чи рукою копії, які він і надсилав для редакції та друку до розпорядження А. Кура, що, як спеціаліст у справах праісторії та лінгвістики, перебрав на себе оформлення текстів дощечок Ізенбека для друку.

З листа до мене Ю. Миролюбова я знав, що його манускрипт знаходився в помешканні А. Кура. В архіві покійного А. Кура була знайдена тека з написом "Дуже важливо! Після моєї смерті один примірник цього рукопису негайно надіслати до Конгресової Бібліотеки в Вашингтоні, а другий — до Національної Бібліотеки в Москві". Однак, ця тека була порожньою...

Негайно після зустрічі з пані Л. Кур я поїхав до Конгресової Бібліотеки в Вашингтоні і шукав там — з ласкавою допомогою панів д-ра Старосольського та п. Надраги — рукопис Ю. Миролюбова, надісланий А. Куром. Однак, жодних документів від А. Кура Конгресова Бібліотека не одержала. Також були пороблені нами заходи довідатися — через Американських дипломатів у Москві — чи манускрипт Миролюбова одержаний тою чи іншою інстанцією в Москві? І в цій справі не було досягнуто жодних позитивних результатів...

Таким чином, шанси на те, що оригінальний манускрипт Ю. Миролюбова буде знайдений, були зредуковані до мінімуму.

Здоров'я пані Л. Кур, яка хворіє роками на дуже гостру форму артриту, дає мало підстав до надії, що вона фізично взагалі в змозі ще раз докладно переглянути архів її покійного батька. Крім того, їй бракує також і спеціального знання проблеми, так що не можна бути певним, що вона напевно помітить манускрипт Ю. Миролюбова. Нікого ж іншого вона до розшуку в архіві не допускає, хоч я не раз робив найбільш конкретні пропозиції допомогти їй в цій справі. Зрозуміло, що в архіві її покійного батька знаходяться не тільки його суто приватні твори й кореспонденція, а також важливі і подекуди таємні архіви російських емігрантських організацій антикомуністичного характеру, так що може повстати небезпека "зради" ще живих в Америці та де інде

Дошка 16-А. Рисунок з архіву протоієрея Ляшевського

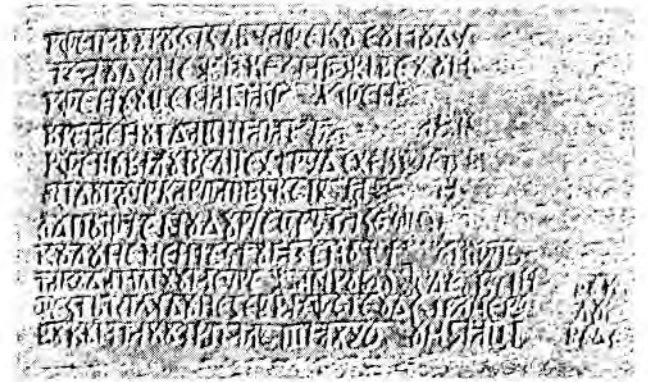
осіб, членів цих організацій. Це були мотиви, які примушували пані Л. Кур виключно самій робити розшуки в архіві. Згідно з останніми інформаціями, пані Л. Кур в цьому році приїде до Європи, і я маю надію ще раз зустрітись з нею та довідатися, чи є які позитивні новини в справі манускрипту?

Враховуючи всі повище описані обставини та й той факт, що і мій вік, і здоров'я не дозволяє відкладати остаточний дослід наявних документів Велес Книги на довгий час, я вирішив закінчити докладний розгляд тих текстів Велес Книги, які зібрані з обох архівів покійних Ю. Миролюбова та А. Кура, і опублікувати ці тексти.

...Покійний Ю. Миролюбов, так, як я знаю його з довірчої кореспонденції та з розмов його вдови Ж. Миролюбової, був високо порядною та чесною людиною, з родини священика, а мати його походить від Тараса Трясила (Бульби), ніколи не дозволив би собі на якусь підробку чи фальсифікацію історичних документів. Він не раз заявляв і А. Курові, що кожної хвилини готовий скласти присягу в присутності священика, що всі його транскрипції текстів Дощечок Ізенбека зроблені ним особисто, і що він всі ці дощечки мав перед собою так, як він їх описав і подав в численних документах, які є в моїм розпорядженні, та які я сподіваюся, в міру моїх фінансових можливостей, опублікувати для загального відома.

Отже, коли він з свого власного манускрипту переписував КОПІЇ, то можна припустити, що ці копії були найближчими й найточнішими щодо змісту з його оригіналом, хіба що з друкарськими помилками. Тому я вважаю ці копії Ю. Миролюбова найбільш автентичним документом текстів Велес Книги, які ми маємо (поки що?) до розпорядження. Бо "редакція" пана А. Кура, як це виявилось з докладних порівнянь його текстів з текстами Ю. Миролюбова, в багатьох випадках переходила межі того, що можна коректно назвати "редакцією", а не свідомою зміною чи тенденційним скороченням первісного тексту...

Я не маю наміру шукати те чи інше пояснення чи виправдання цим різницям тексту, які я встановив у багатьох дощечках, і які є в моїм розумінні неприпустимими покаліченнями історичних документів. Я визнаю єдино міродайними для мене тексти в редакції Ю. Миролюбова, хоч і цілком свідомий того, що він наробив теж дуже багато прикрих помилок, але виключно через брак фахової освіти як лінгвіста та через бажання пристосувати орфографію Велес Книги до сучасної "кирилиці". Але про ці речі він сам щиро писав, що не може за них ручитися і просить тих, хто ліпше на цьому розуміється, виправити його хиби... Проблема реставрації первісного тексту Дощечок Ізенбека, звільнення його від

Комп'ютерна підробка А. Асовим цієї ж дошки (з'явилися неіснуючі букви, імітація дерева)

несвідомих помилок транскрипції Ю. Миролубова та його "кирилівської" орфографії лежить в зовсім іншій площині, як ті зміни, що робив А. Кур.

При цій нагоді вважаю своїм обов'язком звернути увагу своїх друзів і шанувальників нашого найстаршого літопису — Велес Книги, що навіть коли б нам пощастило одного дня знайти манускрипт всіх текстів, зроблений Ю. Миролубовим, це не звільнило б нас від кінцевої потреби реставрації всіх текстів, приведення їх до того первісного вигляду на дощечках, який загубився під час транскрипції їх Ю. Миролубовим. Бо він не малював їх точно, як бачив, а відразу ж перекладав на "кирилівську" орфографію, при чому, на превеликий жаль, вживав помилкового "ключа для транскрипції", який надавав літерам первісного тексту дощечок інше значення, ніж вони мали в мові наших Предків... Це була справжня трагедія і для самого Ю. Миролубова, після того, як він усвідомив собі, якої шкоди наробила його аматорська "транскрипція" незнаній йому абетки і мови...

Я сподіваюся незабаром зробити спробу такої "реставрації" первісних текстів, хоч і свідомий того, що ця праця не для одної особи, до того ж теж не спеціаліста-лінгвіста, а для цілих поколінь вчених, які з любов'ю та п'єтизмом до свого минулого присвячують себе докладним студіям текстів та, в кінці кінців, знайдуть єдино правильну мову та думку, що їх передали нам наші далекі Прадіди... Без такої ґрунтовної реставрації текстів Велес Книги і всі спроби точного перекладу її засуджені на невдачу, бо на сотнях прикладів з дотеперішніх перекладів і покійного А. Кирпича та й інших осіб недовозначно можна довести, що і одна неправильно передана літера може змінити весь зміст і смисл тексту і, тим самим, цілковито викривити ту думку, що містилася в ній.

Дай, Боже, щоб знайшлися поміж нашими молодими ученими особи, які присвячують себе цій праці і тим самим дадуть справжнє розуміння того, що хотіли заповісти нам у Велес Книзі попередні покоління.

Додам ще, що багато з тих закидів та підозрінь, які тепер висловлюють супроти тексту Велес Книги, постали виключно тому, що покалічений транскрипцією, "редакцією" А. Кура та друкарськими помилками первісний текст Велес Книги справді дає підставу до різних критичних зауважень щодо мови й правопису, та тим самим ллє воду на млин тих свідомих ворогів Велес Книги, яким хочеться її ліквідувати, як пам'ятник саме нашої, української праісторії та культури.

Я не торкнувся тих чи інших доказів автентичності Велес Книги, які дають нам історичні факти, що описуються в ній і що у великій мірі були незаними дотепер та підтверджуються найновішими археологічними знахідками, бо ця тема занадто глибока й широка, щоб у короткім листі можна було розглянути її. Сподіваюся, що знайдуться і спеціалісти, й аматори археології і використають нові публікації на ці теми (ось, як тритомну "Археологію Української РСР" та ті збірники, що регулярно друкуються в Києві про результати археологічних дослідів в Україні).

На закінчення хочу тільки висловити моє глибоке й щире переконання, що як не обмежені й недосконалі є результати наших дослідів над Велес Книгою, але все ж таки того, що вже є досягнуто, ніхто вже не посміє і не зможе заперечити чи анулювати, і тому вони знайдуть належне їм місце в скарбниці Духу нашої Русі-України.

Микола Скрипник. Гаґа, 17 квітня 1975 року

*М. Скрипник. Кап Мартен, Франція, 26. VI. 1979 р.
Вельмиповажна та дорога Пані Тимошенко!*

Надсилаю Вам копію листа проф. Р. Драґана з Австралії та копію моєї відповіді на нього, з яких довідаєтесь про чудо з Дощечками Ізенбека, які знаходилися в Університеті в N, (NN) та були надіслані проф. С. П. для досліду й перекладу цим Університетом, правдоподібно поміж 1960 -1967 роками в К. А.

Особисто вважаю оповідання пана Г. дуже імовірним, бо, як я вже писав у лютому до пана д-ра Ю. Лісового: певні католицькі організації в Б. були заінтересовані в дощечках... Більш довідаєтесь з копії мого листа, який надішлю з Гаґи.

Звертаюсь до Вас за порадою: чи можемо ми сподіватися на співпрацю Українських Наукових Інституцій при нашій домаганні повернути дощечки власниці (спадкоємиці) всього майна Ізенбека, а в тому, отже, й викрадених у нього дощечок?? Справа може набрати великого розголосу..., бо межує з кримінальними методами інквізиції чи мафії... (...)

Я особисто перед жодним законним заходом до повороту дощечок не спинюся, включно з евентуальним судовим процесом проти Ректорату Університету в N., оскільки вони відмовляються на дружнє полагодження справи в нашому сенсі... Можливо, що матимем справу зі своїми власними земляками... (громадянами Ватиканської Держави), але формально Університет в N. є відповідальна інстанція, і тому треба чекати спротиву в інтернаціональним масштабі.

Чи може В. Мороз покласти свій авторитет на вагу?? якщо він готовий битися за повернення Дощечок нам?? Коли думаєте, що так — можете надіслати йому обидва листи: проф. Р. Драґана та мою відповідь...

Ви не потребуєте пояснень, що вступаємо в рішучу стадію боротьби за правду й ідентичність дощечок, а тому ця остання битва мусить бути виграна нами!!

З дружнім привітом. Ваш М. Скрипник. [Додатків до цього листа поки що в архіві не знайдено — ред.]

¹ Поки готувався до друку цей матеріал, опублікована стаття: Лозко Г. Велесова книга як пам'ятка української культури // Дивослово.— 1999, № 11.

² Орлигора — Лев Силенко.

³ Нині в архіві Ю. Миролубова останнім номером є дошка 38-Б.

⁴ Тут і далі назву університету і прізвища свідків редакція до певного часу не повідомляє із зрозумілих причин.

* * * *Юрій Миролубов*

ОСТАННЕ ПОБАЖАННЯ

Я дуже багато бачив на світі...
Цяцьками бавляться тільки діти...
А ми вже старі, щоб тому вірити.
Не хочу й землі собі відмірити...
Не треба мені ніякої слави,
Дай лише бачити Катеринославу...
Чути Дніпра біля Запорожжя,
Подивитися — яка то краса Божа!
Потім зітхнути, росою вмитися...
НА УКРАЇНУ МОЮ ПОДИВИТИСЯ!
Десь підоджати собі в куточку...
Надіти зара чисту сорочку...
Лягти на лавку, закрити очі.
Нічого другого серце не хоче.

Вірш, написаний українською мовою, свідчить про українське походження автора (автограф був надісланий М. Скрипнику).

Книжкові новинки на полицю Рідновірам

Ошуркевич О. Пісні з Колодяжна. Фольклорний збірник. — Луцьк: Надстир'я, 1998. — 152 с.

У новій книжці відомого українського фольклориста, провідного наукового співробітника Волинського краєзнавчого музею, Лауреата Всеукраїнської премії ім. Павла Чубинського Олекси Ошуркевича опубліковані українські народні пісні з села Колодяжна, записані ним в 1965-1996 роках за фольклорно-етнографічною програмою

"Слідами Лесі Українки". У свій час відомі фольклористи Зоріан Доленга-Ходаківський, Оскар Кольберг, Павло Чубинський збирали на Волині цінні зразки найдавнішої пісенної творчості, які можна вважати реліктовими. Леся Українка та її уся родина Косачів високо цінували народно-пісенну культуру цього краю. Леся знала багато місцевих пісень напам'ять і любила їх записувати й співати. Так сталося, що вона не змогла записати всього, що знала. В останні роки свого життя Леся наспівала їх своєму чоловікові К. Квітці, який видав збірку пісень "Народні мелодії. З голосу Лесі Українки" (1918), яка вийшла вже після її смерті.

Важливість збереження пісенної спадщини безсумнівна. Старіють, вмирають носії давніх народних знань, а з ними зникають ті унікальні матриці (в прямому значенні цього слова), які були закорінені в нашому естві самими Богами. Тому Олекса Ошуркевич дбайливо збирає все, що можна ще зберегти і повернути своєму народові. Саме на Волині він записав веснянку з іменем Дажбога, тепер уже відому рідновірам (див. Сварог, № 9). Цей запис був опублікований у 1970 р. Через двадцять років фольклорист відвідав ті села, де побувала ця веснянка, але інші, молодші, виконавці в тій самій пісні замість *Дажбога* співали: "Сам Бог" або "Господь".

Тож, як радив фольклористам Зоріан Доленга-Ходаківський, поспішаймо у хату селянина, щоб не пропали пісенні скарби нашого народу, дух його правничої Віри, славні імена рідних Богів. У збірці Олекси Ошуркевича рідновіри знайдуть обрядові (веснянки, купальські, жнивварські, колядки, щедрівки) родинно-побутові (весільні) пісні й балади. Добре, що майже до кожної пісні подаються ноти — це значить, що пісня може бути відтворена і житиме в обрядах нашої Рідної Віри!

Коломієць В. Р. Правнуки Дажбожі: Вірші та поеми. — К.: Укр. письменник, 1999. — 181 с.

У поета-дажбожича, Лауреата Шевченківської премії Володимира Коломієця вже видано багато книг. Та свою нову поетичну збірку "Правнуки Дажбожі" він сам характеризує як частину його поетичного триптиха, до якого належать ще дві збірки попередніх років: "Яре вино" (1988) та "Золотосинь" (1992). Справді, всі три збірки об'єднані однією ідеєю — пошуками втраченої істини, поверненням до Рідної Віри Пращурів. Поет відверто й гордо проголошує: "Я зродивсь і вийшов

рано в світ погожий — не язичник, не поганин, а Дажбожич!"

Поезії Володимира Коломієця притаманна глибока філософська мудрість, збірки його віршів буквально насичені крилатими висловами, перлинами народної творчості. Він не просто сповідує Рідну Віру, — він знає її. Про таких кажуть: "відає". Поет силою свого таланту збагнув, що вирвати народ із зачарованого кола невдач і поразок може тільки повернення до Рідних Богів: "Народ, який забуває свою історію, приречений її повторювати".

Стократне повторення пройденого — це рух по зачарованому колу наших помилок. Де взяти силу, щоб вийти на дотичну пряму? І що потрібно для того, щоб цю силу віднайти? Філософи знають, що потрібен ривок, величезне зусилля волі для того, щоб вийти з полону своїх помилок. Тут йдеться про розумові й духовні зусилля. Поет дивиться на історію з позицій рідновіра, щоб відкрити очам незрячих правду про причини нашого топтання на місці чи то навіть польоту в прірву. "Боїшся вмерти левом, тому овечкою живеш", — говорить він у поезії "Слідами Тура". Автор не боїться кинути звинувачення князеві Володимирі за те, що той "волхвів-рідновірів ревно вирізав", що утвердив християнство "добровільно" — по коліна в крові" (вірш "Імена"). У вірші "Ще раз про бібліотеку Ярослава Мудрого" він розкриває сутність чужинської "мудрості", накинutoї нам християнством: "І викорчовували — дух життя. І знищували — цю мову й слів, ці предковічні звичаї. То про якого ж Мудрого тут річ? Коли служив нерідній вірі... Ні, мудросховище його — то лиш мана". Володимир Коломієць пише в посланні "До Івана Вишенського через століття": "Може, і ти материнську веснянку чув десь під вишнею на світанку? Тільки ж недовго за ненину руку тримавсь... Попи вевели в науку". Поет запитує ченця Вишенського: "Розум тобі дав народ і душу, — чом же ти лад предковічний рушиш? Звичай, пісню рідну таврусш... Вдатно хрестом, як мечем, фехтуєш".

Збірка "Правнуки Дажбожі" пробуджує сонних, бентежить цікавих, наснажує тих, хто вже прокинувся. Автор водночас застерігає надто вже великих фантастів, які й нині за всяку ціну намагаються видавати власні байки за істинну міфологію наших Пращурів. Адже їхні крайнощі швидше відштовхують від Рідної Віри. Поет знаходить слова, щоб протверезити сучасних міфотворців і тих, хто намагається й Ісуса Христа зробити українцем: "І земля наша не зветься Раша, і Дніпро — не Ізрай-ріка билинна, і Русь — не із Срусалима!"

Конспект заповіту Дажбожого Атилі ("Вождь гунів") є ніби кредом самого поета: "Жертвуйте добробутом, здоров'ям і навіть життям, коли це потрібно для захисту близьких вам, одновірців, земляків, ба навіть чужих, — заради звеличення Божої ідеї, якій ви слугуєте... Єдиною втіхою вам за це має бути лише почуття моральної втіхи від виконання свого обов'язку — звільнення братів з-під кормиго неволі!"

Балушок В. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. — Львів, Нью-Йорк, видавництво М. П. Коць, 1998.

У книзі українського етнологіста Василя Балашука зібрано багато фактологічних даних з такої маловивченої в українській етнографічній науці проблеми, як посвячення (ініціації). Автор розглянув кілька типів вікових і станових посвячень, які є глибоко традиційними для народної культури: ініціації давньоруських дружинників, посвячення в запорожці, посвячення в майстри, селянські ініціації, кобзарська присяга. Цікавий другий розділ книги про юнацькі ініціації та "вовчі" (військові) союзи у давніх слов'ян.

Книжка стане в нагоді рідновірам, які відроджують обряди Віри Предків. І хоча автор не ставив собі за мету наукової реконструкції рідновірських обрядів, але зібраний ним багатий фактологічний матеріал послужить добрій справі, якщо буде повернутий рідному народові як дієва рідна релігія, звичай, життєвий обряд. Хотілось би, щоб такі книжки були доступними ширшому колу українських читачів.

Де про це прочитати?

Перелік основних статей та матеріалів, надрукованих у часописі "Сварог" №№ 1-9.

№ 1, 1995

Волховник. Родовід Богів.
Лозко Г. Сотворення Всесвіту.
Зореслава. Якщо буде такий блудень... (Порівняльна таблиця: багатобожжя – однобожжя).
Чи маємо ми нині українську національну філософію Віри?
Коло Свароже: Папороть, Купальське свято, Маля слова.
Лозко Г. Перунів цвіт (вірш).
Храмні наших Предків: Перунове капище, Бушівське святилище.
Азбуковник: Волхви, Волховник, Диявол.
Не такий Чорт страшний, як його малюють.

№ 2, 1995

Починюк А. Рідна Віра чи "рідновірство"?
Мурович Л. Лицар Ордену Бога Сонця.
Шаян В. Найвища Святість.
В.Зореслава. Офіра – Жертва – Дар Богом. Наяпій Безсмертя.
Лозко Г. Теонімія Велесової Книги (словник імен Богів).
Ніше Ф. Антихрист або прокляття християнству. Україна: етногенез – культурогенез – ментальність – геокультура.
Делісюк Н. Щодо релігії українців 7-5 тисяч років тому.
Богород А. Танцем спавили Богів!
Церква проти української духовності (Послання І. Вишлявського 1599 р.).
Опенко І. Християни народ у власній крові його. Володимир-Базилій за життя і після смерті.
Звернення Громади Українських Язичників "Православ'я" з приводу святкування роковин насильницької християнізації України.
Світляр. Кому потрібен трон України?
Вогнедар. Застаріла лексика чи застаріле мислення?
Українські прикази про церкву та християнських папів.
Велесич: Шевченко Т. "Сон", Світличний І., Мурович Л., Гарачук П., Гайовий Г.
Устав Великого князя Володимира Київського і вся Русь 6504 (996 р.).
Азбуковник: Алілуя, Антихрист, Біс, Волшебство, Кудесник, Сатана, Язичник.
Коло Свароже. Найточніший календар.
Лозко Г. Береже осело Род.
Я. Оріон. Святиня Дажбожа в Ірпені.

№ 3, 1995

Всі релігії – всі рівні. Міжнародна наукова конференція "Свобода релігії: проблеми практичної реалізації".
Лозко Г. До питання етики міжрелігійних відносин.
Молоді релігієзнавці за круглим столом: релігійний фанатизм – чи толерантність? (діалог).
Лозко Г. Два ювілеї славетних українців (420-та річниця з дня народження Галшки Гулевичівни і 125-та річниця Лесі Українки).
Шаян В. Сварог. Перун. Про слово "Свар". Русь і Візантія.
Зореслава. Як зарадити поганим прикметам?
Рибаків Б. Язичницькі обереги.
Наші друзі – марійські язичники: Лебедева З. Свобода духу, народжена в Україні.
Рядки з листів.
Велесич: Леся Українка. Гімни Рігведи (переклади) В. Осипчук. Вогнедар "Берегиня", "Пісня українських язичників" (пісні з нотами).
Ємельянов В. Ідеологічне древо християнства. Ілюзія Олеса Бердника.
Зореслава В. Християнізм і комунізм.
Коло Свароже на 1996/1997.
Лозко Г. Як засієш, так і вродить.
Рідко Світу: обряди, найдавніші українські колядки (з нотами).
Азбуковник. Бесідовник. Вогонь. Дідух. Калита.

№ 4, 1996

Шаян В. Тарасова молитва.
Ошуркевич О. Одержимість Миколи Куделі Богород А. Ідеологічна боротьба навколо пісанки (доповідь на конференції).
Шаян В. Відродження Рідної Віри.
Лозко Г. Етнічна Віра українців і доля держави (програма спецкурсу).
Матвієнко В. Українські Святоці.
Тонкаль Т. Особливості виконання українських народних пісень. Веснянки (з нотами).
Нас запитують (порівняльна таблиця: Рідна Віра і "Рунвіра").
Лозко Г. Археологія про наші Святині.
Лозко Г. Яйце-Райце (вірш).
Велесич: Пачосвський В. "Князь Ляборець" (поема).
Вогнедар "Священний Гай" (пісня з нотами).
Богород А. Календар в історії народу.
Зореслава В. Великдень Дажбожий. Весняний Ярило. Християни не мають Великодня.
Богород А. Піст для олашених.

№ 5, 1997

Франко І. Мойсей і так звані Мойсееві книги.
Макаренко Л. Щира дружба язичників Європи.
Нода. Японське язичництво.
Шаян В. Джерело сили Української культури.
Лозко Г. Богиця Дана.
Миролюбов Ю. Дід сидить на хмарі (про Сварога).
Азбуковник. Господь. Дий. Див. Чорт.
Лозко Г. Волхви.
Добжанська О. Шамани народу Ня.
Світляр. "Не вбивай" по-християнськи.
Християнський "подвиг" (уривок з літопису).
Велесич: Мотронюк Ю., Морозовський Р. Біблійний сценарій голодомору... Вогнедар "Відбудуймо язичницький храм!" (пісня з нотами).
Богород А. Календар в історії народів.
Зореслава. Винок. Перуунування.
Лозко Г. Спасівка. Осенині – жіночі осінні свята.
Лозко М. Веретено.
Богород А. Батлійські язичники.
Вечір українського язичництва.

№ 6, 1997

Науково-теоретична конференція "Новітні релігії в Україні: стан, оцінка, прогноз".
Лозко Г. Українське язичництво і сучасність (доповідь).
Починюк А. Через віки. Перемога на "Червоній Русі".
Дружня зустріч у Центрі "Світловид".
Шаян В. Проблема Української Віри.
Лозко Г. Санскрит і Українська Віра. Берегиня: Богиця чи Русалка?
Оріон Я. Голос Предків (історія та роздуми про Велесову Книгу).
Шалошник В. Розрита могила.
Зореслава. Як поводитися під час Богослужби.
Світляр. Привид християнства. Руйнівні заповіді Ісуса Христоса.
Велесич: В якого Бога вірив Шевченко?
Фік Б. Шевченко і релігія.
Коло Свароже: Купайло – Бог земних радощів.
"Що в Івана шуба рвана". Купальські пісні (з нотами).

№ 7, 1998

З'їзд язичників біля Св'ятої Ріки.
Світловий Язичницький Конгрес.
Пам'яті Побратима Славина Яворського (некролог).
Шаян В. Найвища Святість.
Українці-рідновіри в Австралії.
Велесич: Мотронюк Я. Лихоліття (поема).
Морозовський Р. Локаліти.
Оріон Я. В дорозі до Правди.
Легенда про Либідь. Кардаш С. Либідь – Священна Ріка наших Предків.
Лунник і Коло Свароже на 1998-99 рік.
Зореслава. Про що розповідають Зорі.
Богород А. "Старий" Новий рік.
Лозко Г. Хліб в обрядах Коло Сварожего.
Сторінка головного редактора:
Лозко Г. Мої книжки про Рідну Віру.

№ 8, 1998

Етнос і релігія на порозі III тисячоліття.
Лозко Г. Етнічна релігія як наукове поняття (доповідь).
Екологія: Перегінєць В. Цвіт папороті чи біопаливо III тисячоліття.
Світловий Конгрес Етнічних Релігій (декларація).
Шаян В. Найвища Святість.
Український народ про Бога.
Зореслава. "Поклонися Сонцю на істоку".
Гарачук Б. Гармонія язичницького світу.
Азбуковник: Радогощ. Род. Святий. Сонцебог. Числобог. Чурило.
Нас запитують.
Лозко Г. Святослав Хоробрий. Дві тисячі дубів на св. Хортині.
Світляр. Жінка в християнстві.
Шалошник В. Маскарад в рясах.
Філарет. Рідко Христове (уривки з доповіді).
Звернення Громади Українських Язичників "Православ'я" до Президента України (про повернення статуї Світловида).
Починюк А. Спілка "інквізиторів".
Велесич: Франко І., Грінченко Б., Зореслава, Литвин А., Німенко А., Мотронюк Я.
Лозко Г. Творить Світловиду славу всяку. Що означає слово "язичництво".

№ 9, 1999

Відозва Першого Собору Рідної Віри.
В. Шаян – основоположник Відродження Рідної Віри.
Школа Української Рідної Віри.
Священна Сobotка.
Коло Свароже і Лунник на 1999-2000 рік.
Шаян В. Найвища Святість.
Зореслава. Велесова Книга – Святе письмо українців.
Богород А. Міфологічний світ "Лісової пісні".
Ошуркевич О. Ключі од Вірию.
Вивчимо веснянку.
Світляр. Жінка в Новому заповіді.
Заміновано Щекавицю! (відкритий лист про побудову мечеті).
Велесич: Ралко В., Мотронюк Я., Морозовський Р., Гайовий Г., Коваленко В.
Лозко Г. Медобори: там Боги мед беруть.

КУПАЛО БЯШЕ БОГЪ ОБІЛІЯ.

